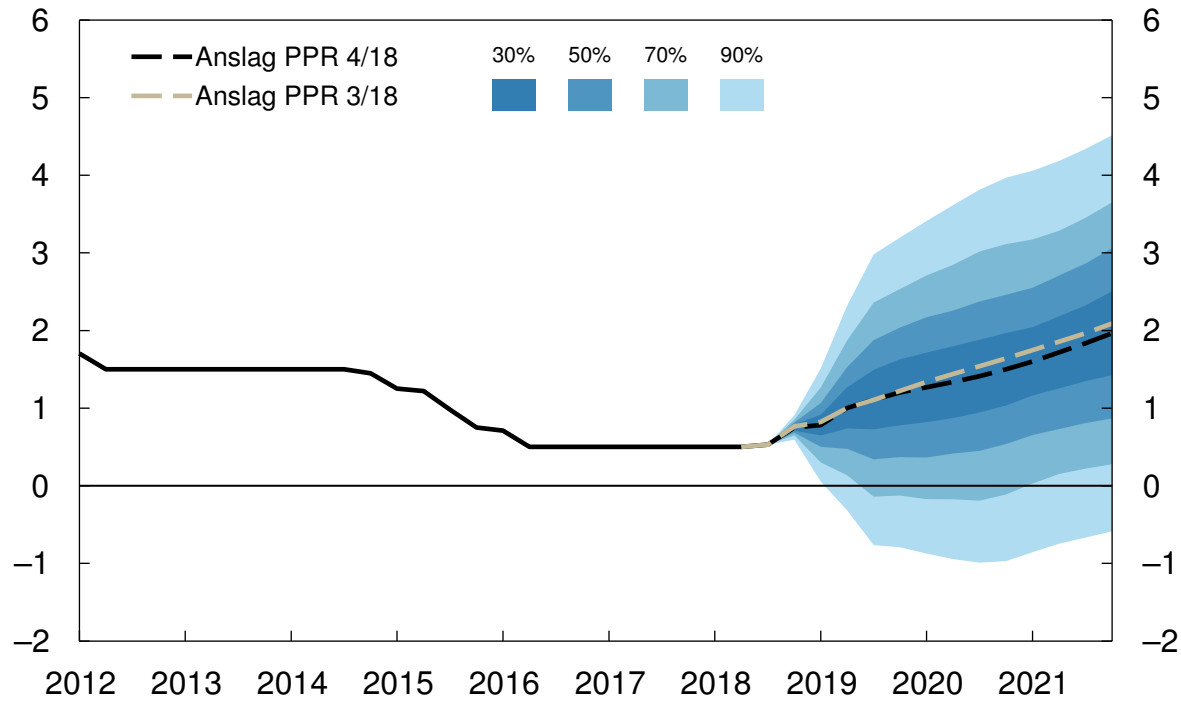

Figur 1.1a Styringsrenten med usikkerhetsvifte¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

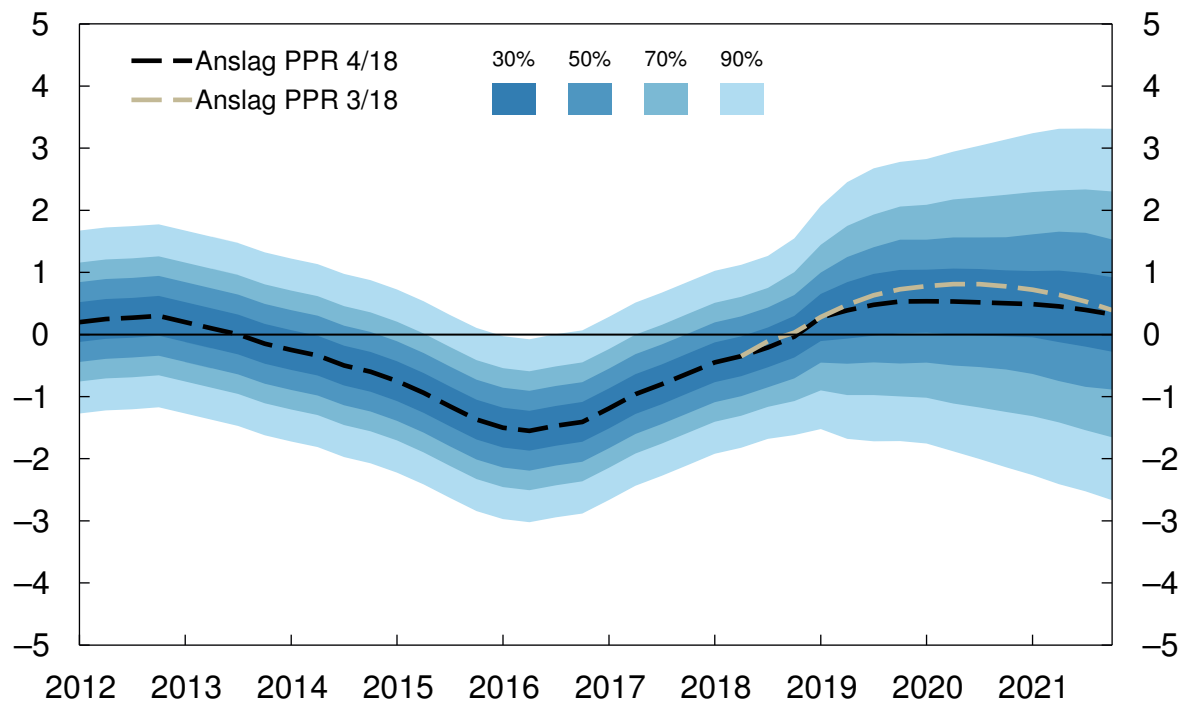

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Den tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

Kilde: Norges Bank

Figur 1.1b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021

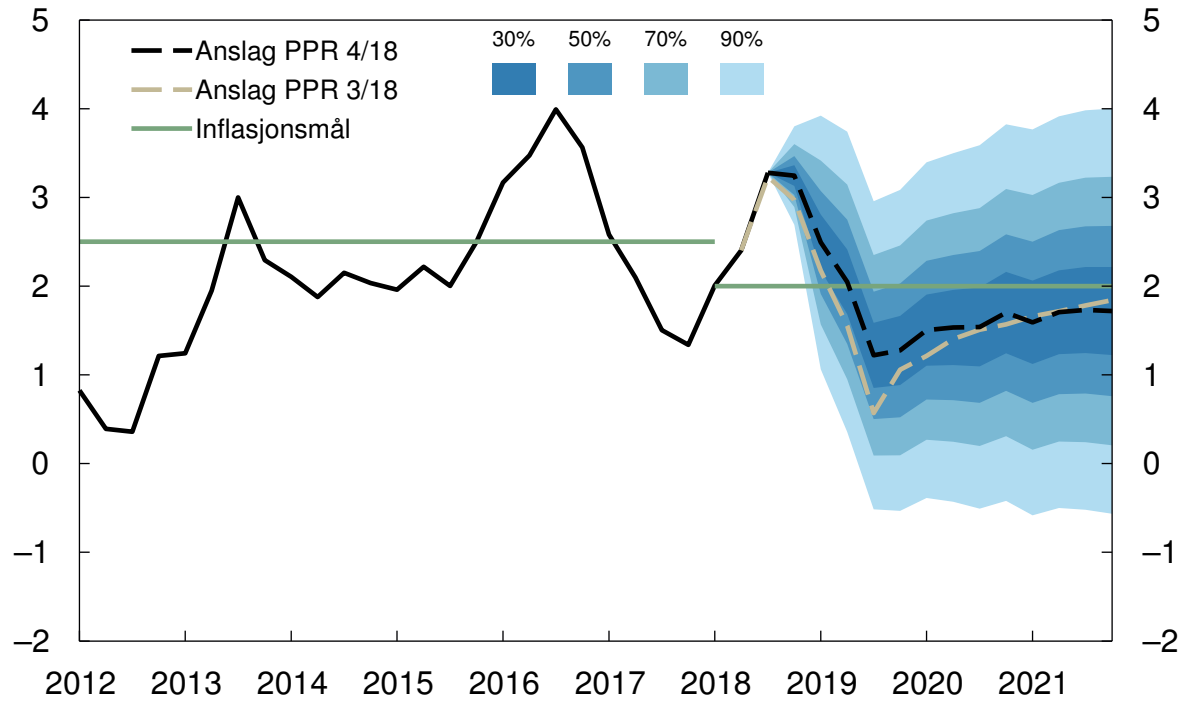

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

Kilde: Norges Bank

Figur 1.1c Konsumprisindeksen (KPI) med usikkerhetsvifte¹⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

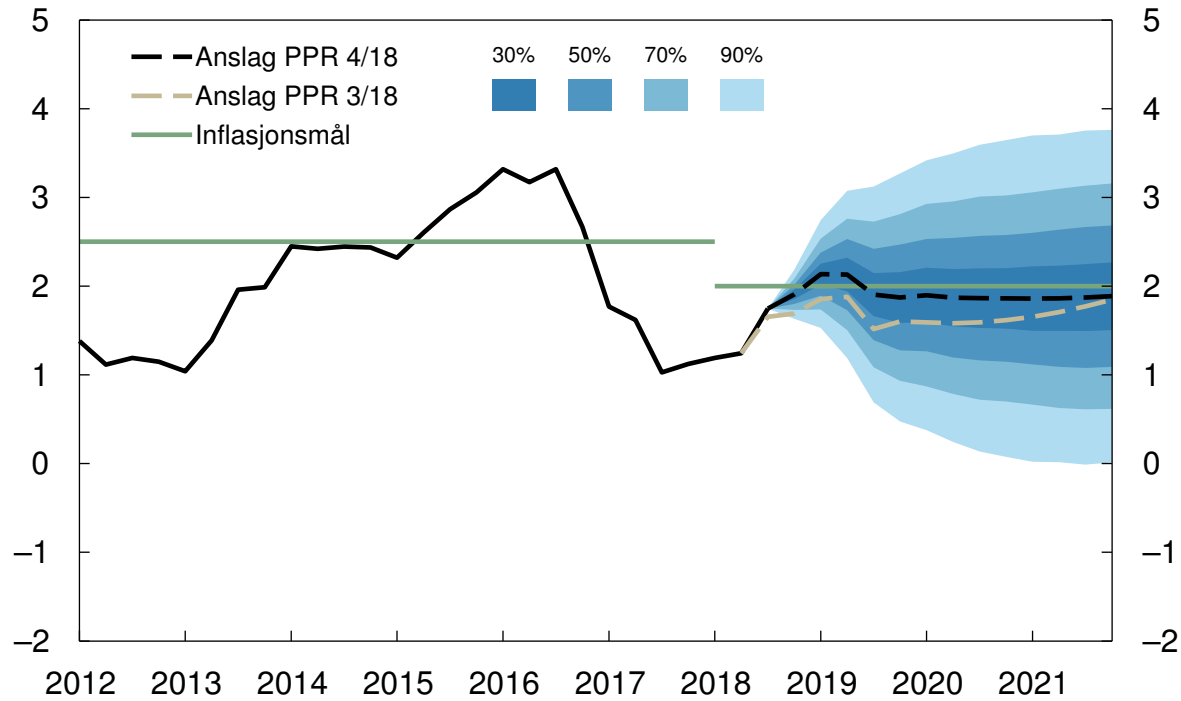

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.1d KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
 Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021³⁾

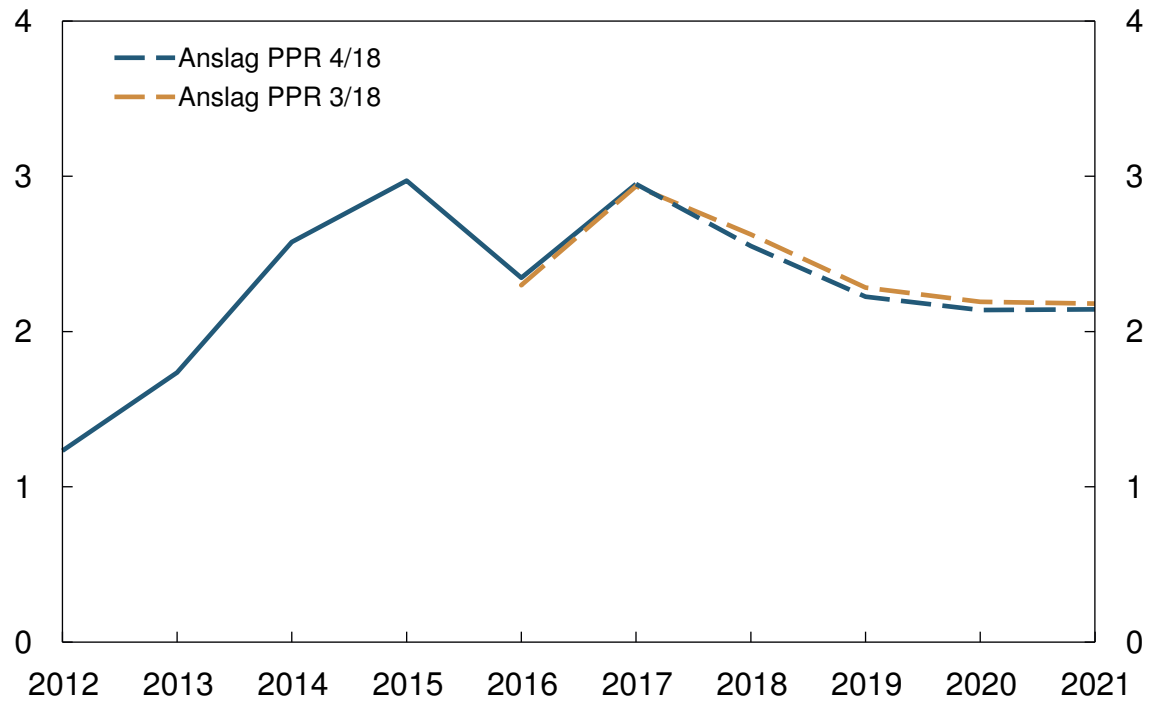
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.2 BNP hos handelspartnerne.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021²⁾

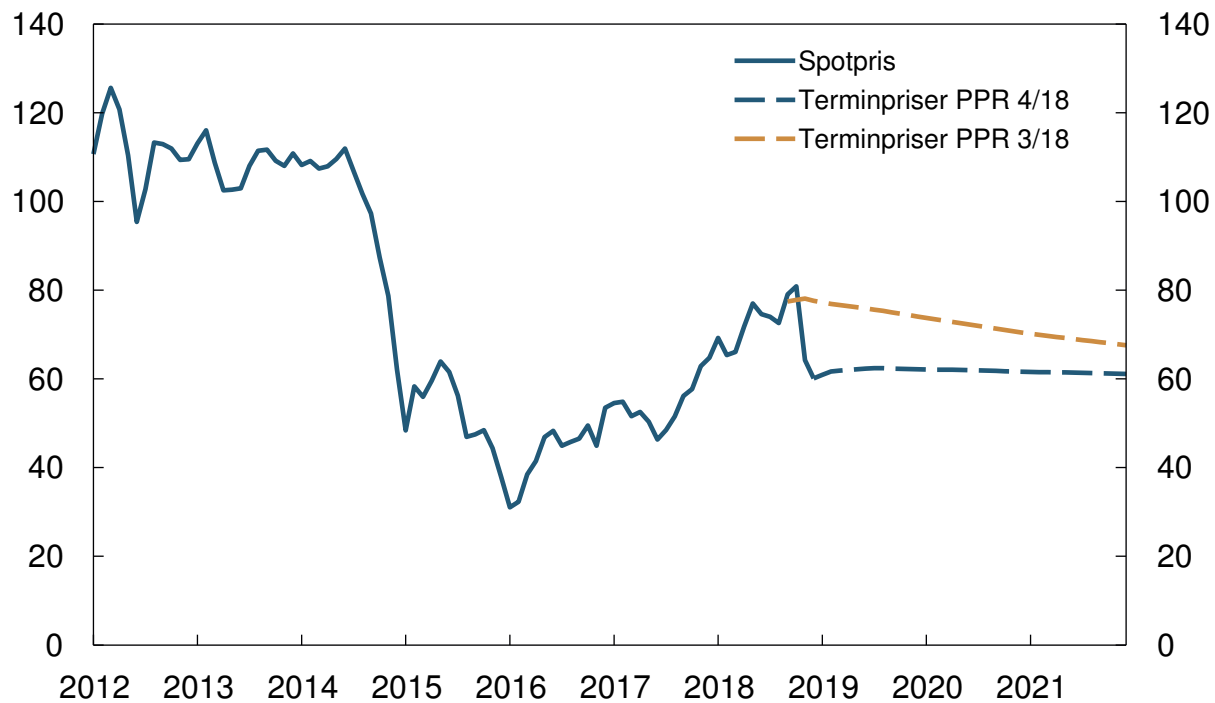

1) Eksportvektet. 25 viktige handelspartnere.

2) Anslag for 2018 – 2021.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.3 Oljepris. ¹⁾ USD per fat. Januar 2012 – desember 2021 ²⁾

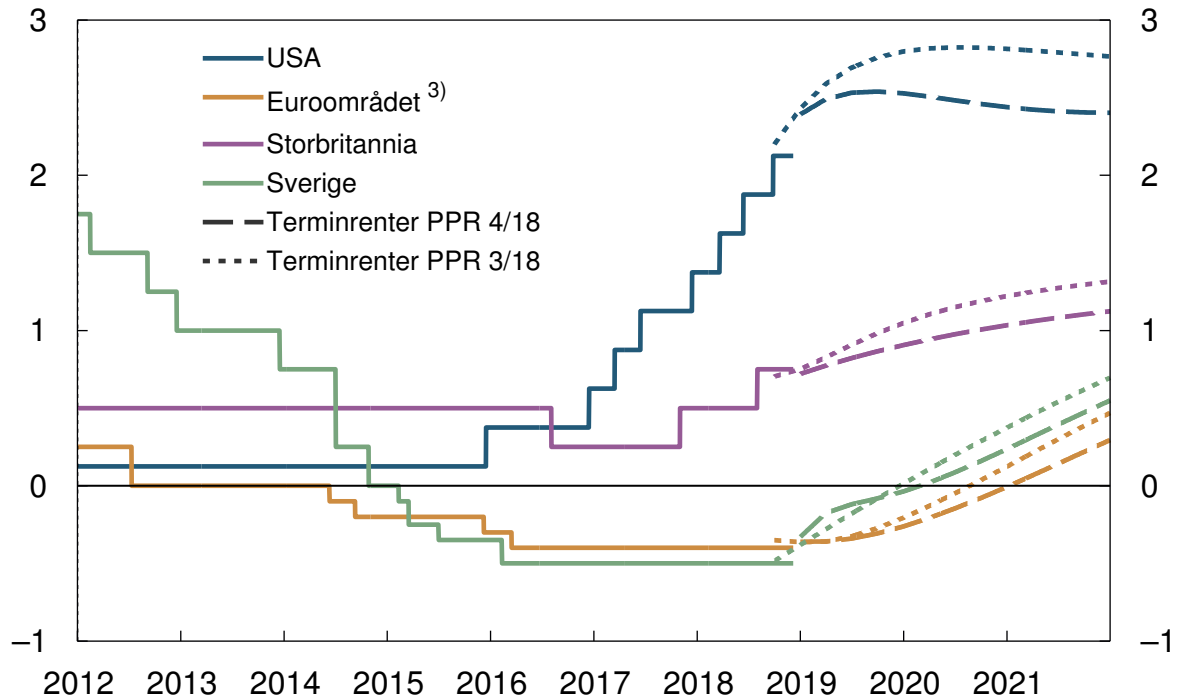

1) Brent Blend.

2) Terminpriser per 14. september 2018 for PPR 3/18 og per 7. desember 2018 for PPR 4/18.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.4 Styringsrenter og beregnede terminrenter¹⁾ i utvalgte land.
 Prosent. 1. januar 2012 – 31. desember 2021²⁾

1) Terminrenter per 14. september 2018 for PPR 3/18 og per 7. desember 2018 for PPR 4/18.

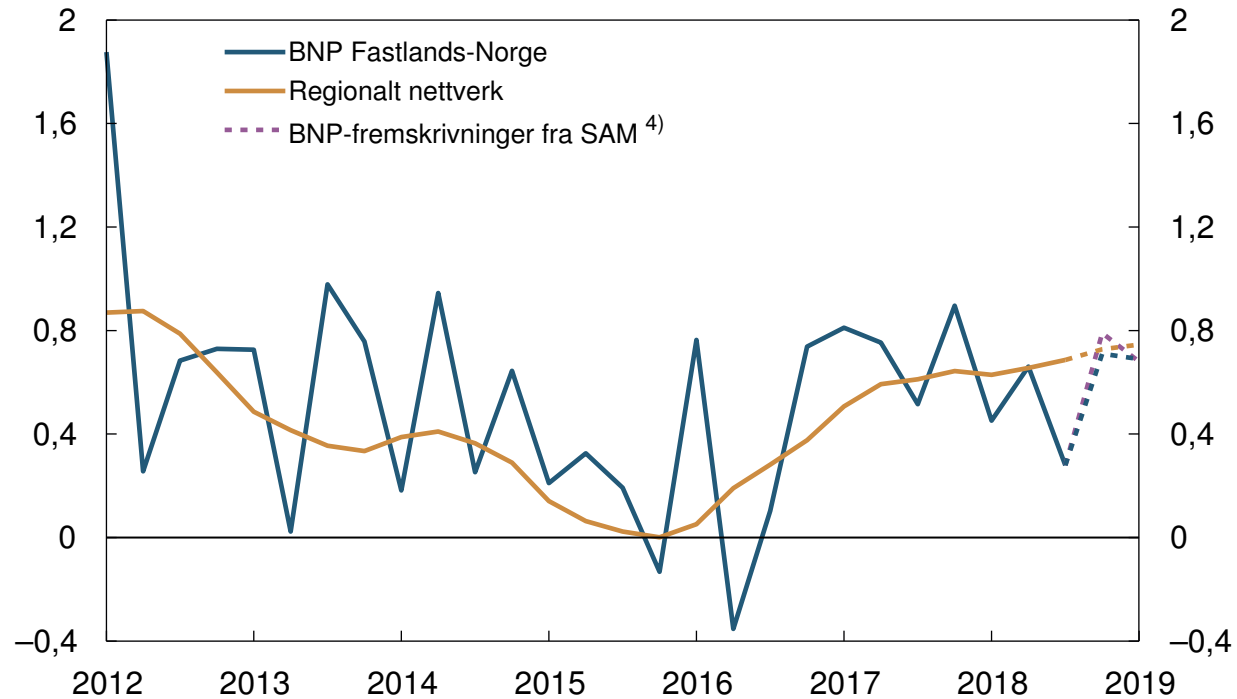
Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter.

2) Dagstall til og med 7. desember 2018. Kvartalstall fra 1. kv. 2019.

3) ESBs innskuddsrente. Eonia fra 1. kv. 2019.

Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.5 BNP for Fastlands-Norge¹⁾ og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst²⁾. Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 1. kv. 2019³⁾

1) Sesongjustert.

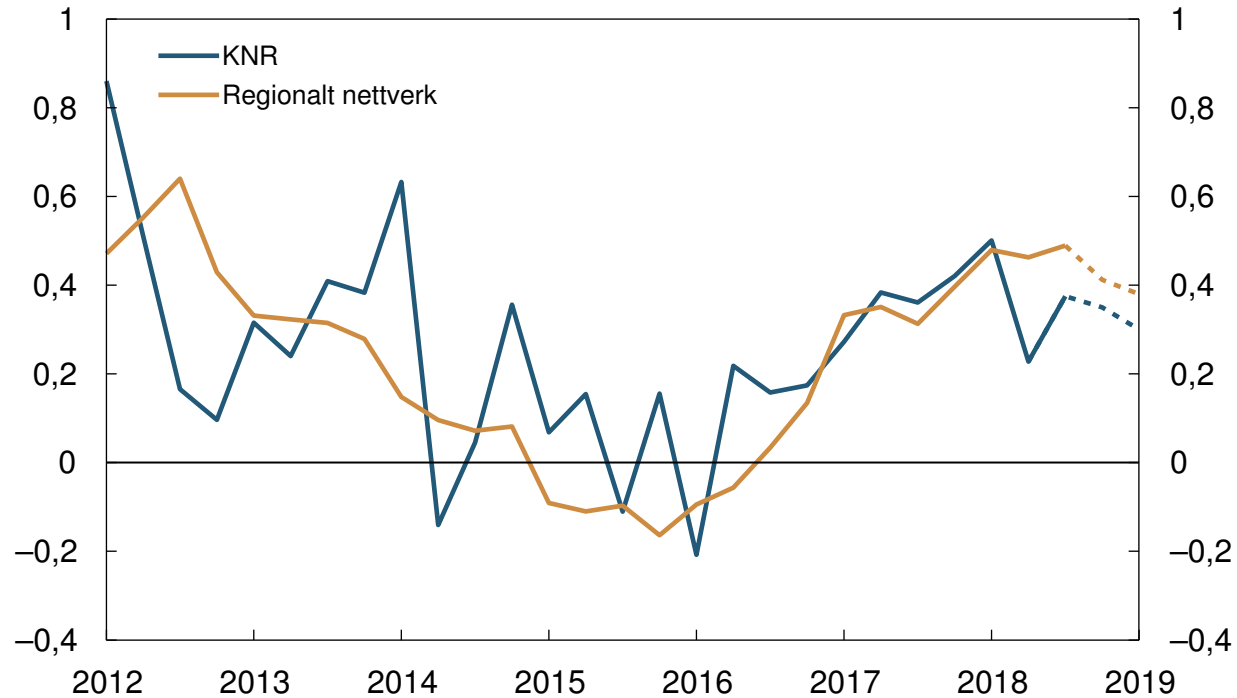
2) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall. Kvartalstallene er beregnet som en sammenvekting av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt. For 4. kv. 2018 er forventet vekst i produksjon en sammenvekting av rapportert vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder målt i november. For 1. kv. 2019 er forventet vekst neste seks måneder målt i november.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 1. kv. 2019 (stiplet).

4) System for sammenveiging av korttidsmodeller.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.6 Sysselsettingsvekst ifølge KNR¹⁾ og Regionalt nettverk²⁾.
Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 1. kv. 2019³⁾

1) Kvartalsvis nasjonalregnskap. Sesongjustert.

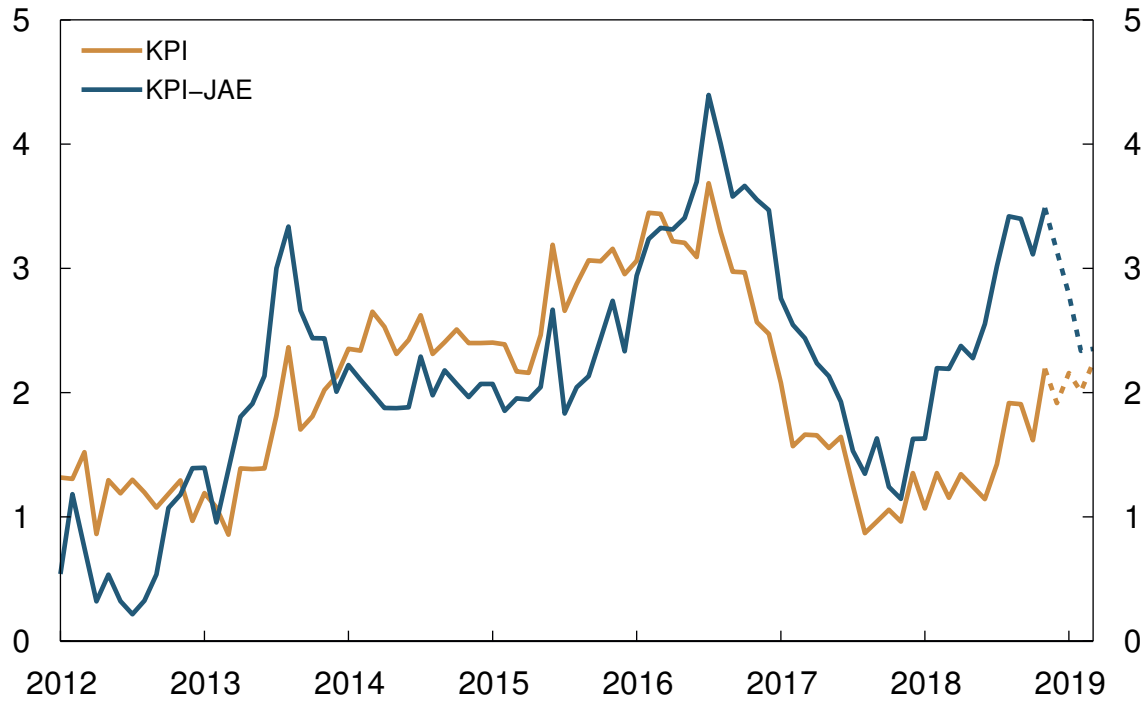
2) Rapportert sysselsettingsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall. Kvartalstall er beregnet som en sammenvekting av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt. For 4. kv. 2018 er forventet vekst i sysselsetting en sammenvekting av rapportert vekst i siste tre måneder og forventet vekst neste tre måneder målt i november. For 1. kv. 2019 er forventet vekst neste tre måneder målt i november.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 1. kv. 2019 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.7 KPI og KPI-JAE¹⁾.

Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2012 – mars 2019²⁾

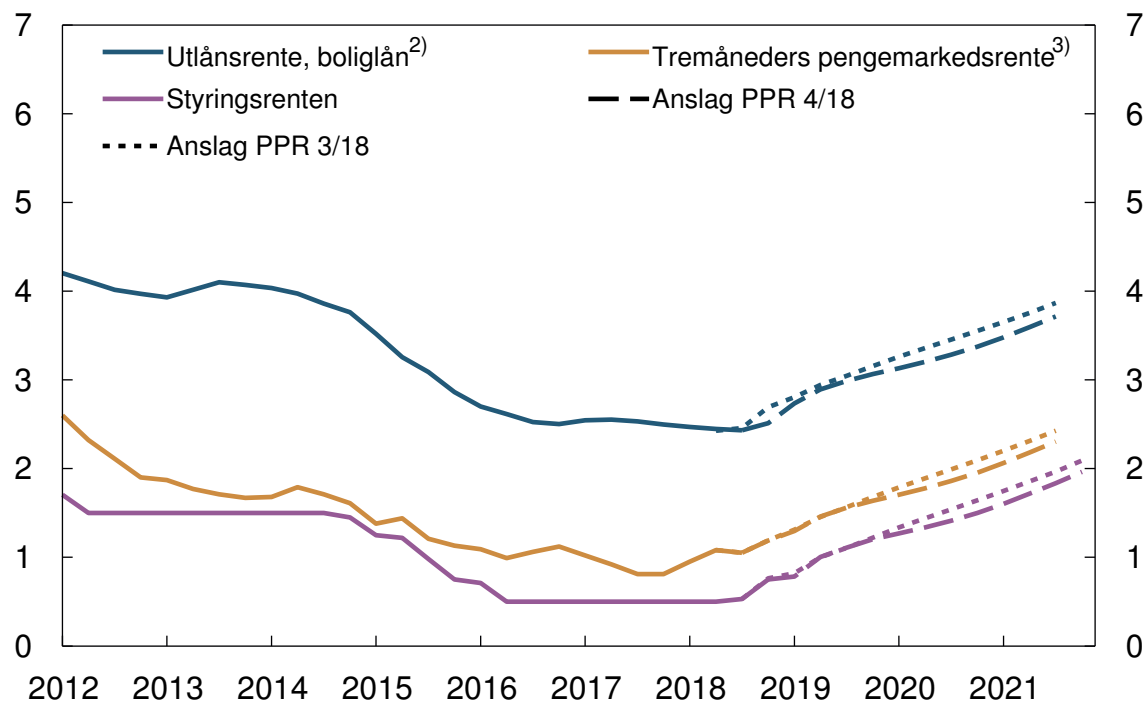

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for desember 2018 – mars 2019 (stiplet).

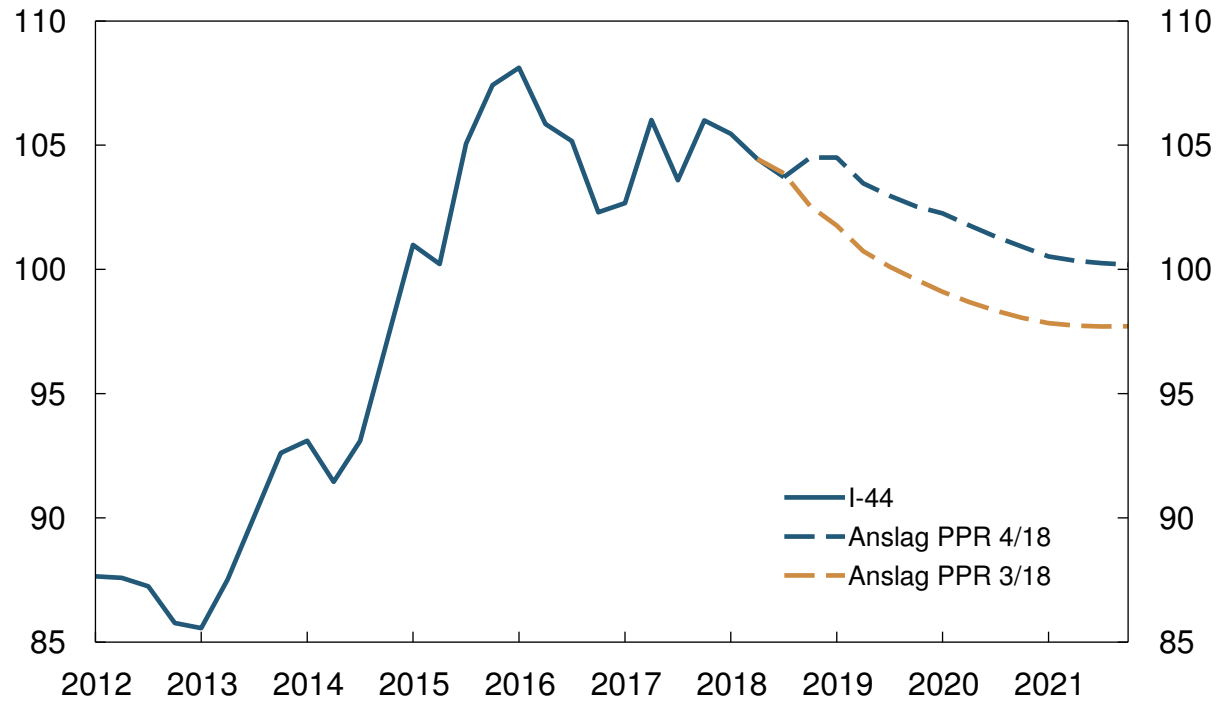
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.8 Renter. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021¹⁾

1) For styringsrenten anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021. For boliglånsrente anslag for 4. kv. 2018 – 3. kv. 2021. For tremåneders pengemarkedsrente anslag for 3. kv. 2018 – 3. kv. 2021.
 2) Gjennomsnittlig rente på utestående nedbetalingslån med pant i bolig til husholdninger, for utvalget av banker og kredittforetak som inngår i Statistisk sentralbyrås månedlige rentestatistikk.
 3) Anslag er beregnet som et gjennomsnitt av styringsrenten i inneværende og neste kvartal pluss anslag på pengemarkedspåslaget.
 Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.9 Importveid valutakursindeks (I-44)¹⁾. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

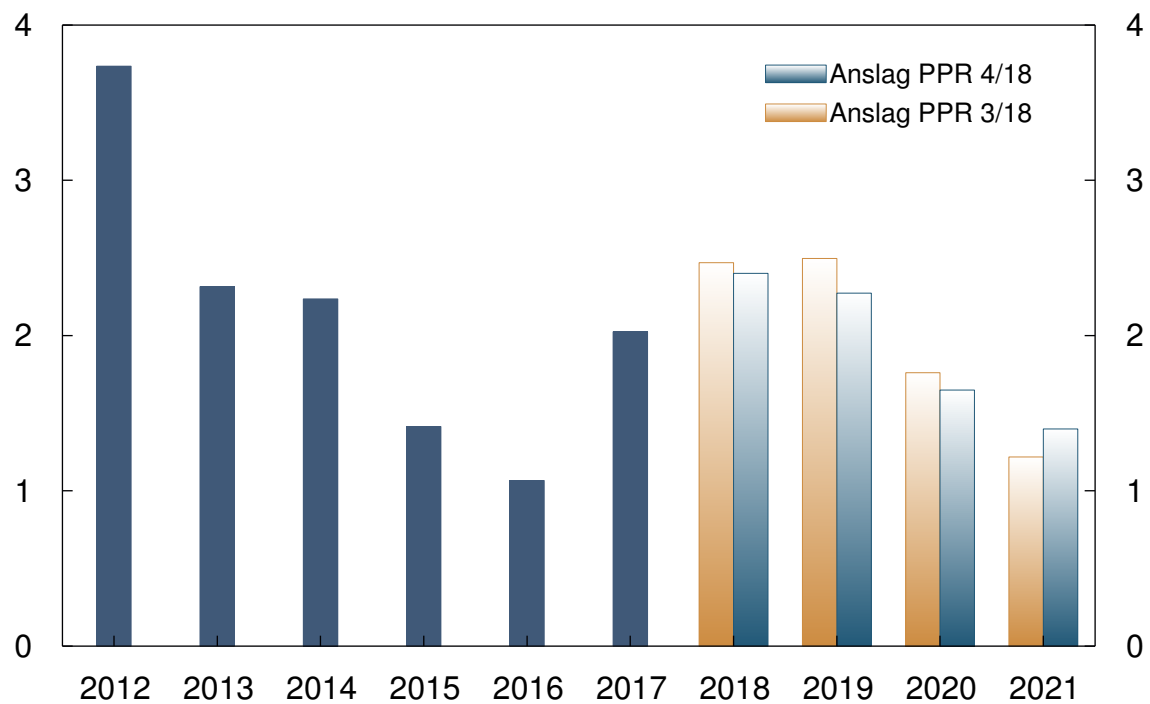

1) Stigende kurve indikerer svakere kronkurs.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021 (stiplet).

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

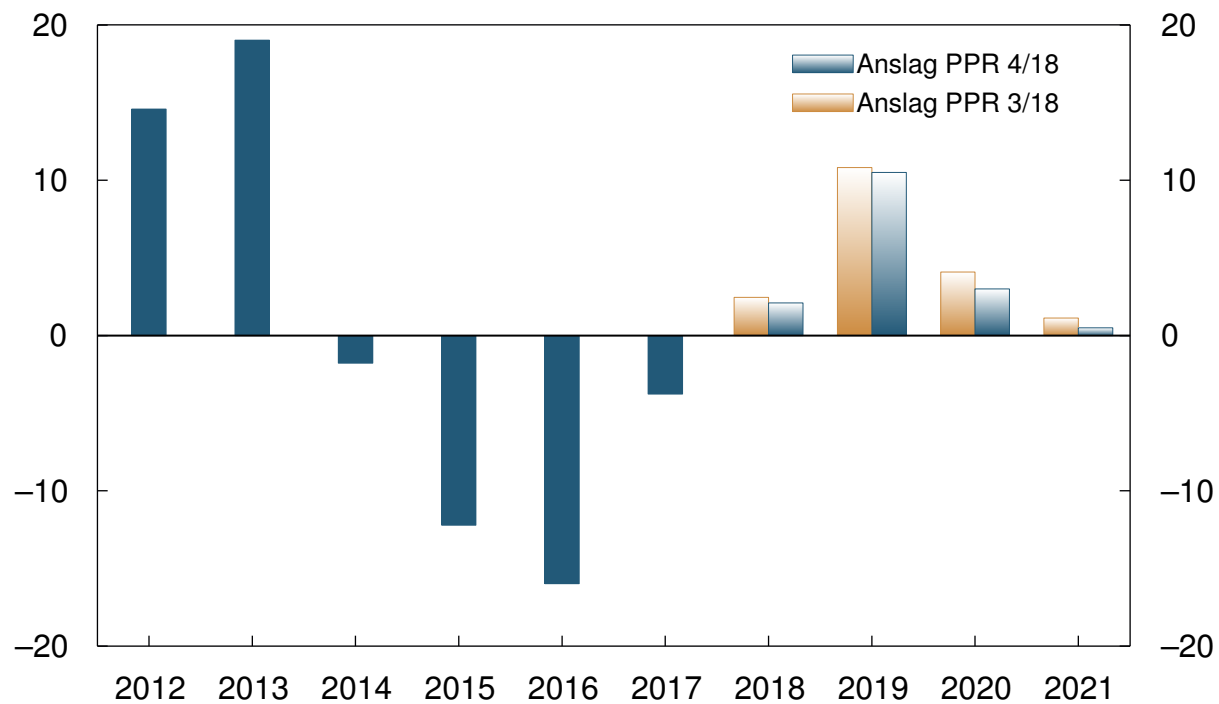
Figur 1.10 BNP for Fastlands-Norge. Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.11 Petroleumsinvesteringer. Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021¹⁾

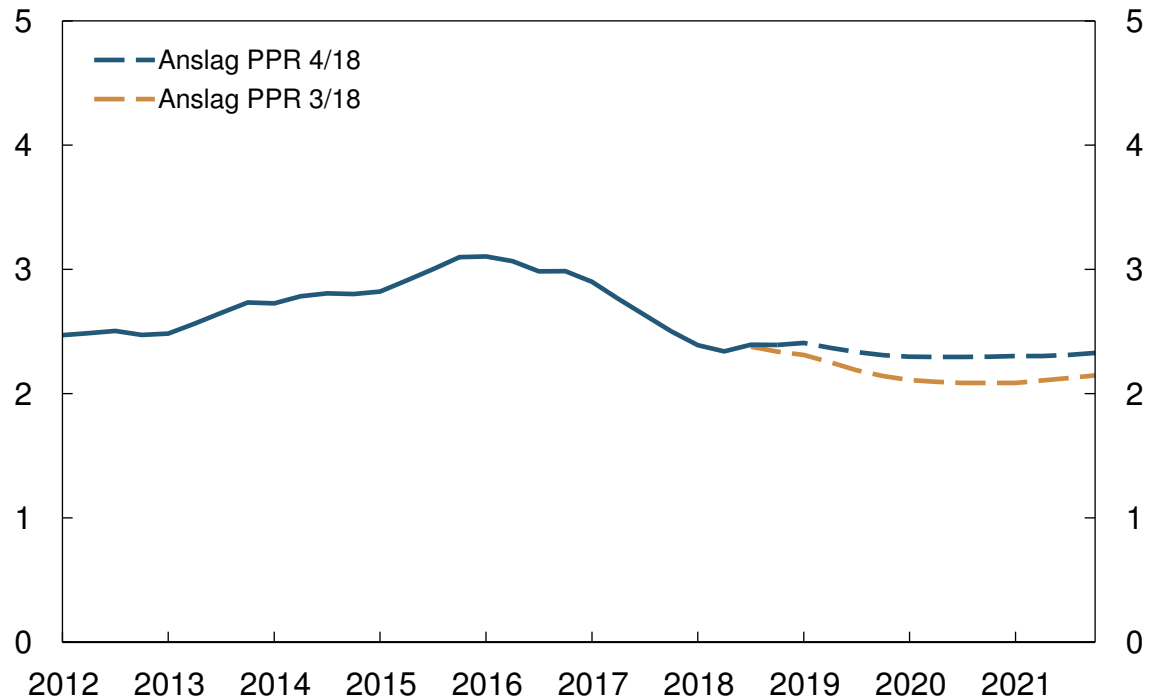

1) Anslag for 2018 – 2021.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.12 Arbeidsledige ifølge NAV¹⁾.

Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

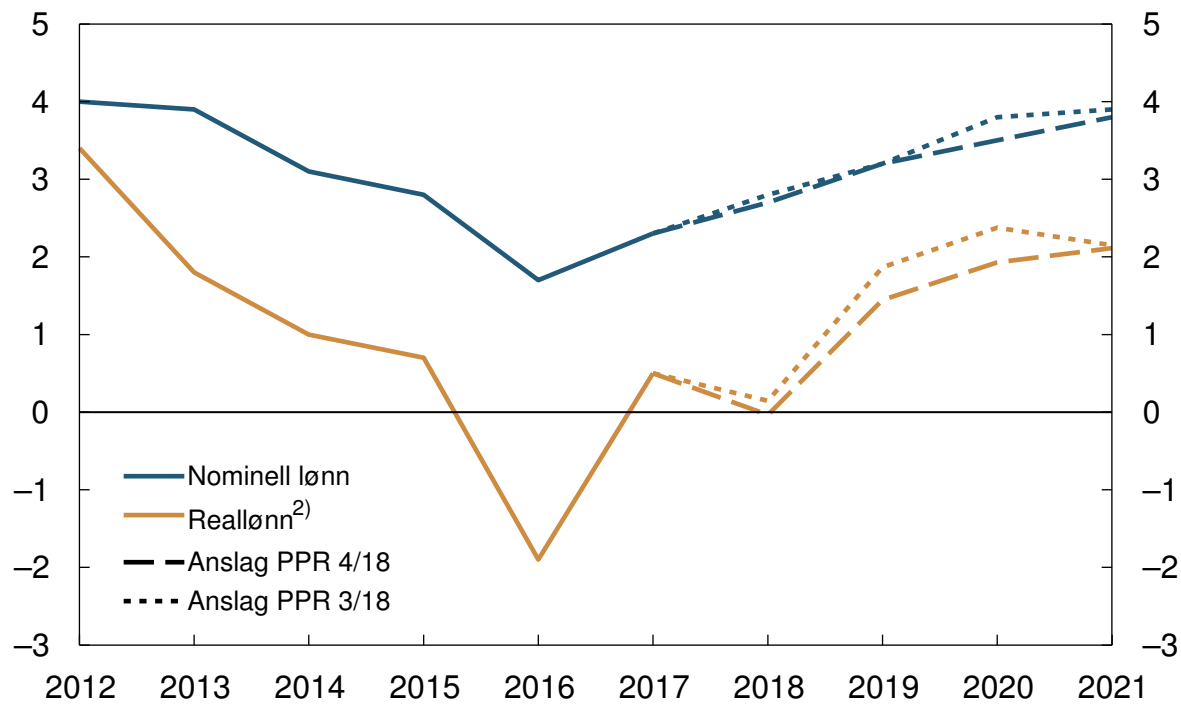

1) Registrert arbeidsledighet.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021. Endringer i NAVs registreringsrutiner bidrar ifølge NAV isolert sett til at den registrerte ledigheten vil være om lag 0,1 prosentenheter høyere fra og med november 2018. Dette har vi tatt hensyn til i anslagene for NAV-ledigheten.

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.13 Lønn. Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021¹⁾

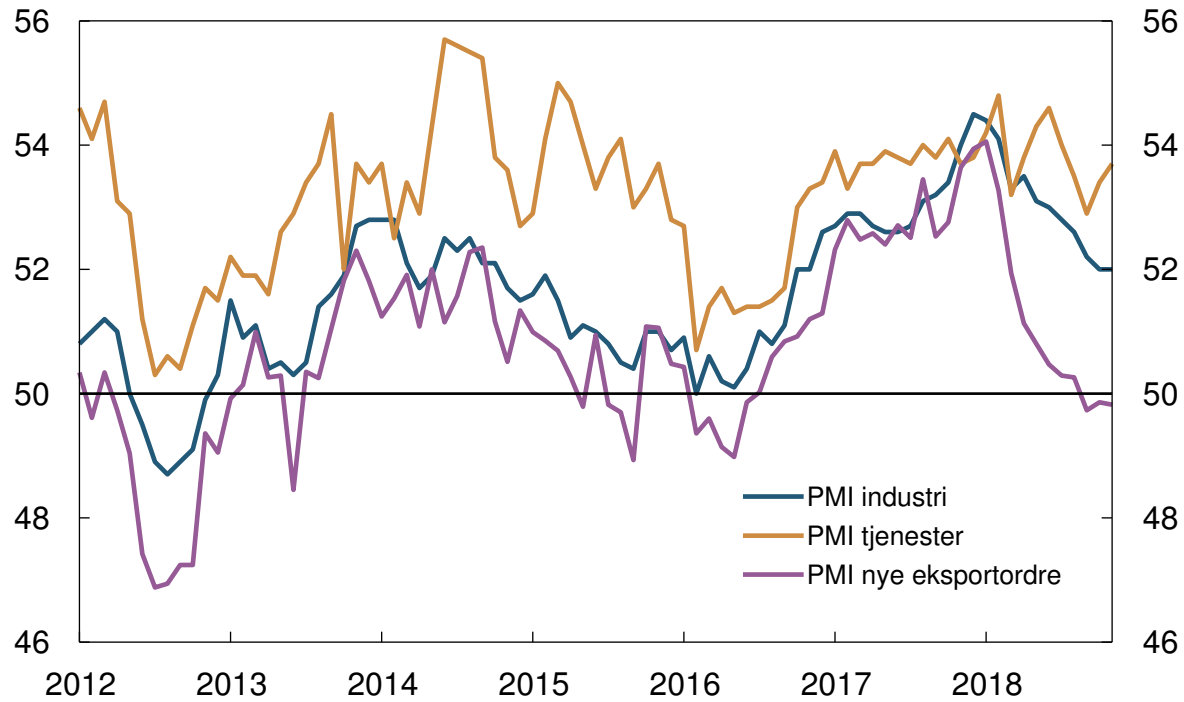

1) Anslag for 2018 – 2021.

2) Nominell lønnsvekst deflatert med KPI.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.1 Global PMI.¹⁾ Sesongjustert. Indeks.²⁾ Januar 2012 – november 2018

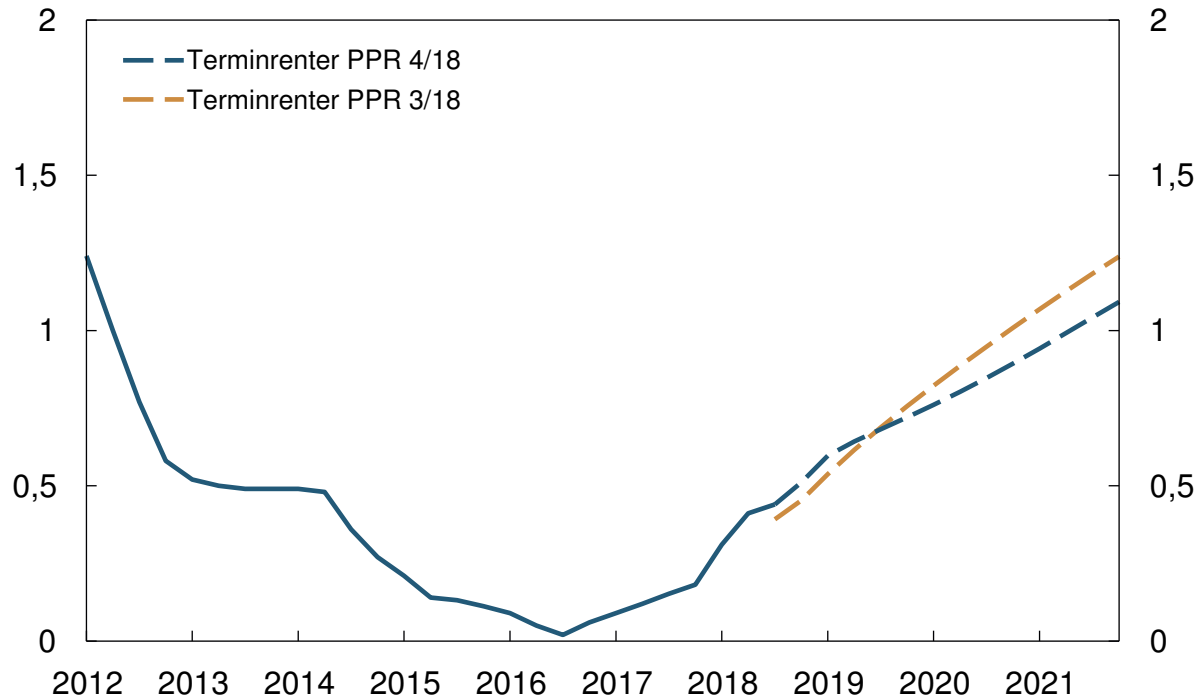

1) Vektene er basert på bidrag til global produksjon av varer og tjenester.

2) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Diffusjonsindeks rundt 50.

Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.2 Tremåneders pengemarkedsrenter hos handelspartnerne.^{1) 2)}
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021³⁾

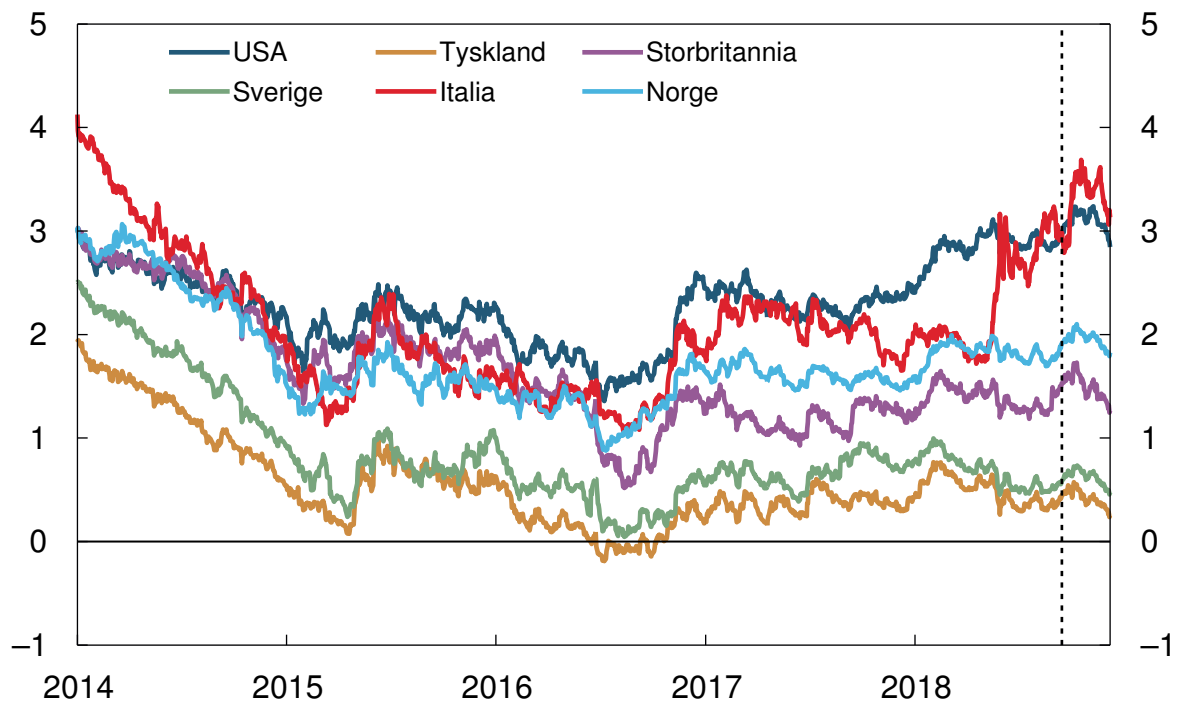
1) Basert på pengemarkedsrenter og renteswapper. Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartners renter». *Norges Bank Memo 2/2015*.

2) Siden forrige rapport er vektene i renteaggregatet endret slik at amerikanske renter har fått noe høyere vekt, mens europeiske renter har fått noe lavere vekt.

3) Terminrenter beregnet per 14. september for PPR 3/18 og per 7. desember for PPR 4/18.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

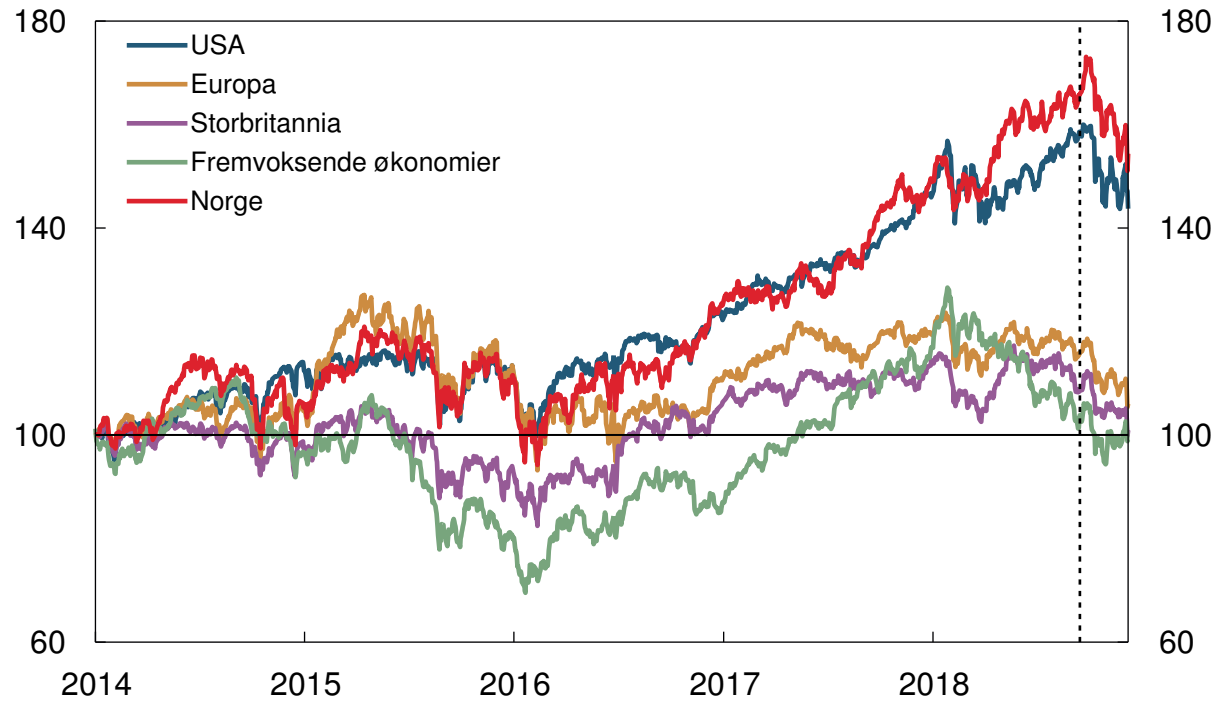
Figur 2.3 Renter på tiårs statsobligasjoner i utvalgte land.
Prosent. 2. januar 2014 – 7. desember 2018¹⁾

1) PPR 3/18 var basert på informasjon til og med 14. september 2018 markert ved vertikal linje.
Kilde: Bloomberg

Figur 2.4 Aksjekursindekser i utvalgte land.¹⁾

Indeks. 2. januar 2014 = 100. 2. januar 2014 – 7. desember 2018²⁾

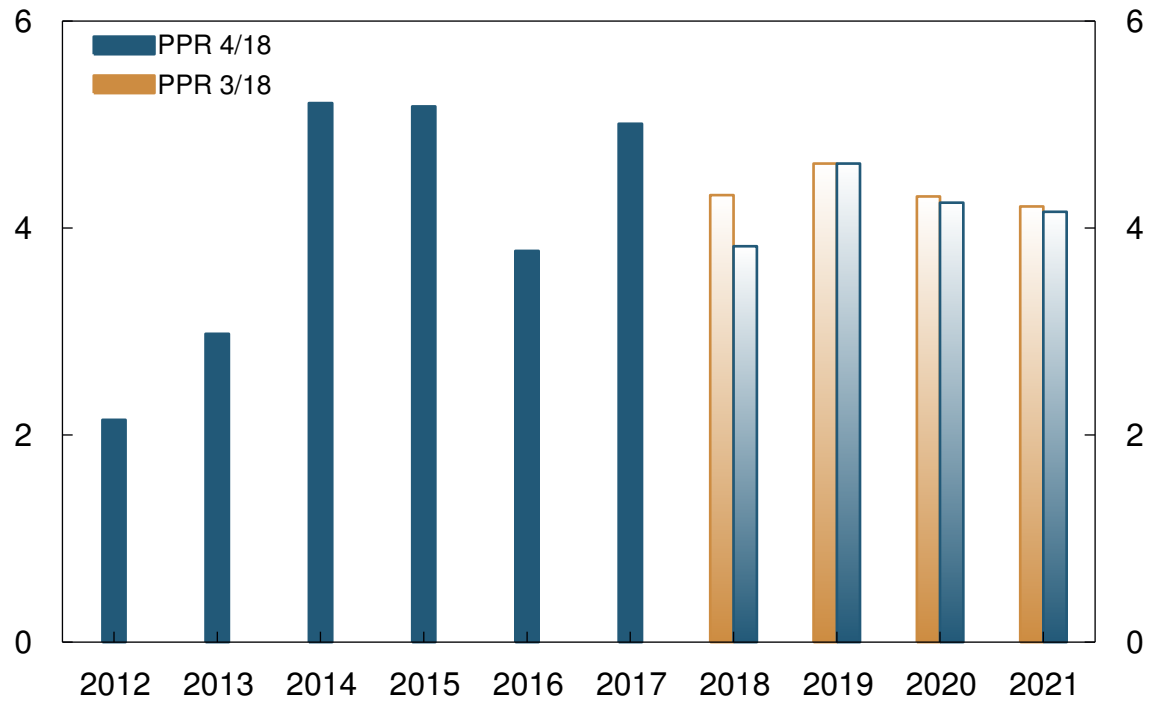

1) Standard and Poor's 500 Index (USA). Stoxx Europe 600 Index (Europa).
Financial Times Stock Exchange 100 Index (Storbritannia). Oslo Børs Benchmark Index (Norge).
MSCI Emerging Markets Index (fremvoksende økonomier).

2) PPR 3/18 var basert på informasjon til og med 14. september 2018 markert ved vertikal linje.

Kilde: Bloomberg

Figur 2.5 Import hos handelspartnerne. ¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021 ²⁾

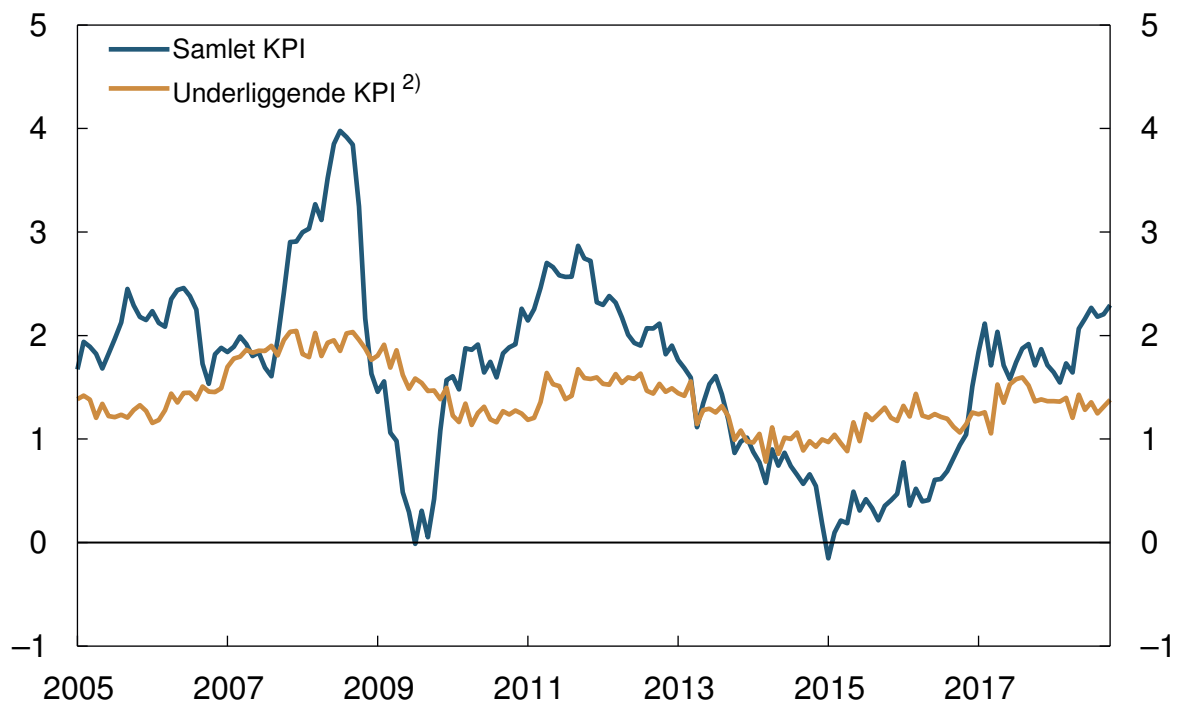

1) Eksportvekt. 25 viktige handelspartnere.

2) Anslag for 2018 – 2021 (gradert).

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.6 Konsumpriser i utvalgte land.¹⁾
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2005 – oktober 2018

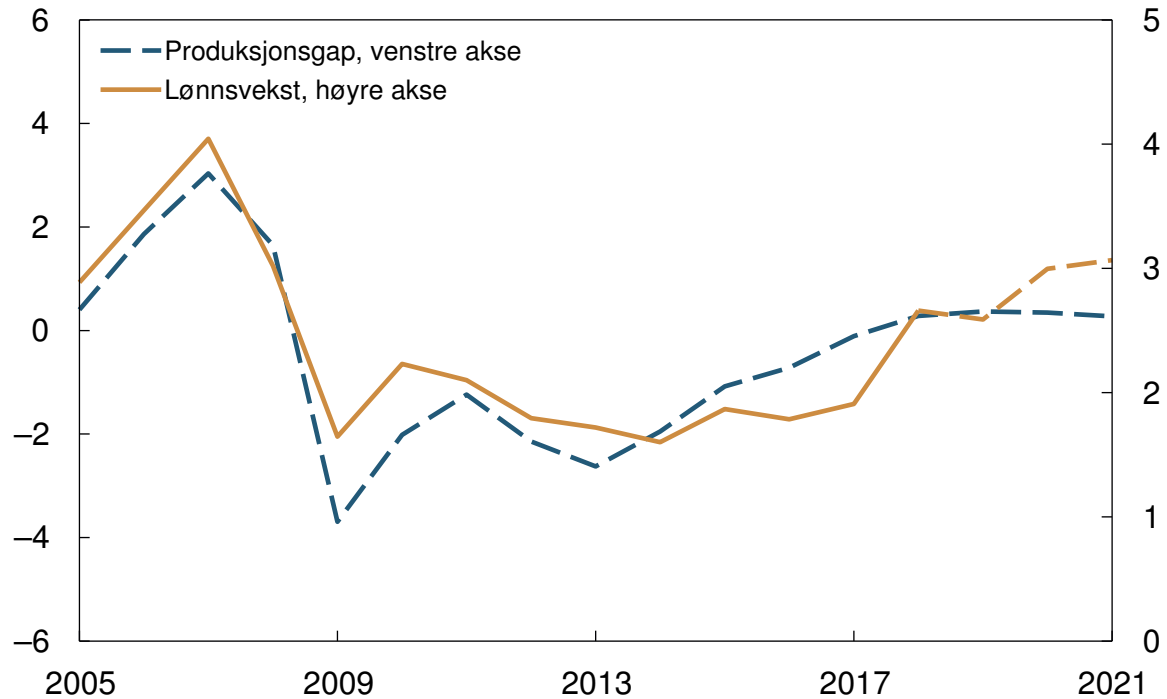

1) Importvektet. USA, euroområdet, Storbritannia og Sverige.

2) USA: ekskludert mat og energi. Storbritannia og euroområdet: ekskludert mat, tobakk, alkohol og energi. Sverige: ekskludert energi.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.7 Lønnsvekst ¹⁾ og anslag for produksjonsgap ²⁾ i utvalgte land. ³⁾
 Prosent. 2005 – 2021 ⁴⁾

1) Lønnskostnader per ansatt. Årsvekst.

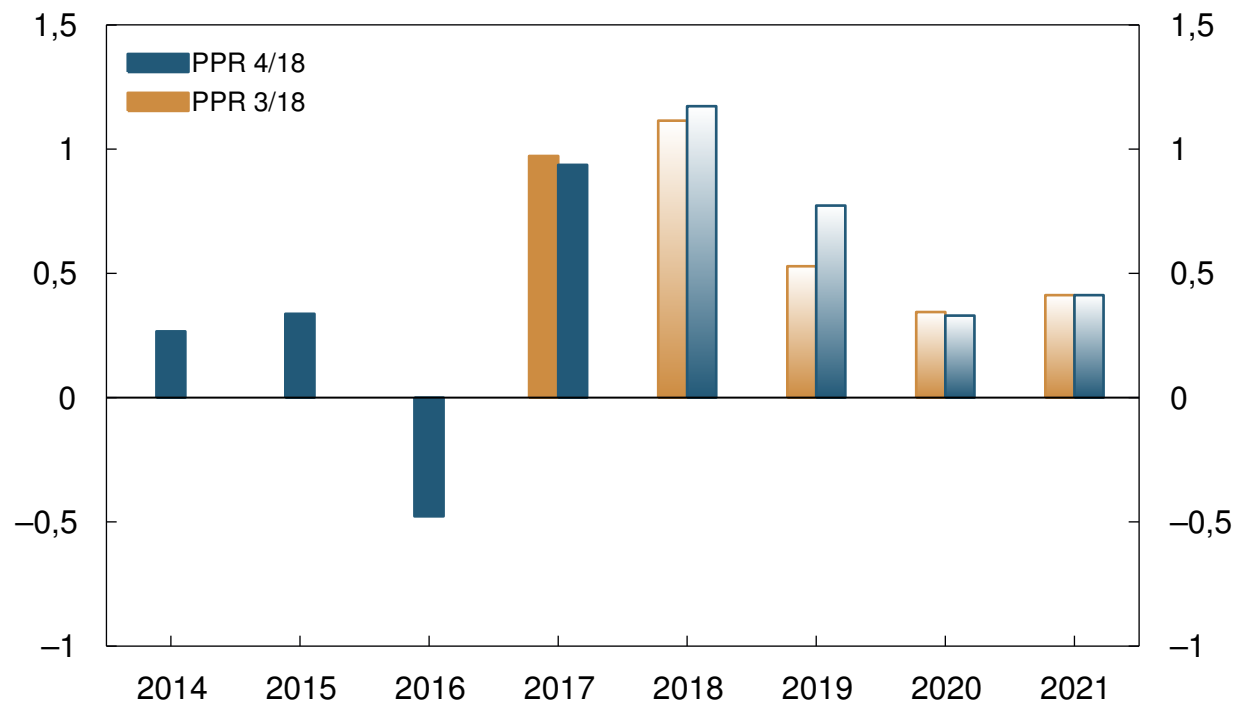
2) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP og anslått potensielt BNP.
 Anslag fra IMF for 2005 – 2015, deretter Norges Bank.

3) Eksportvekt. USA, euroområdet, Storbritannia og Sverige.

4) Anslag for lønnsvekst 2018 – 2021 (stiplet gul linje).

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

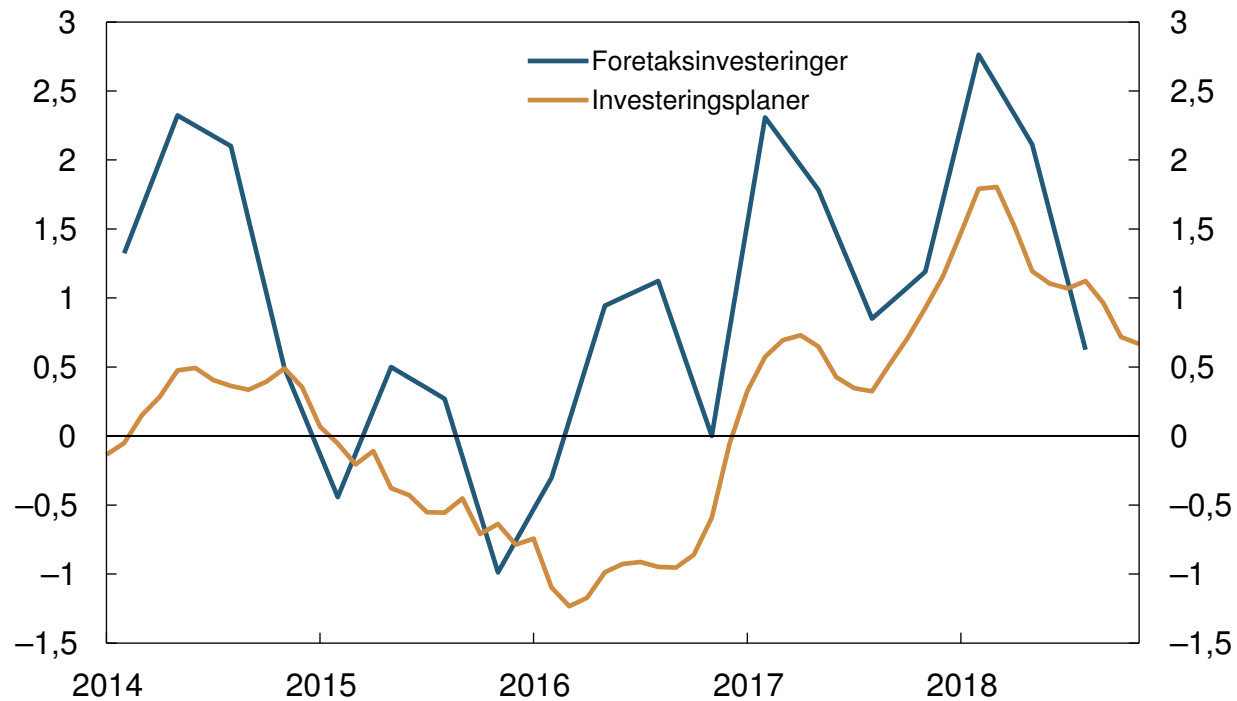
Figur 2.8 Indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer med vridning (IPK). Utenlandsk valuta. Årsvekst. Prosent. 2014 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021 (gradert).

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.9 Foretaksinvesteringer ¹⁾ og investeringsplaner ²⁾ i USA.
Januar 2014 – november 2018

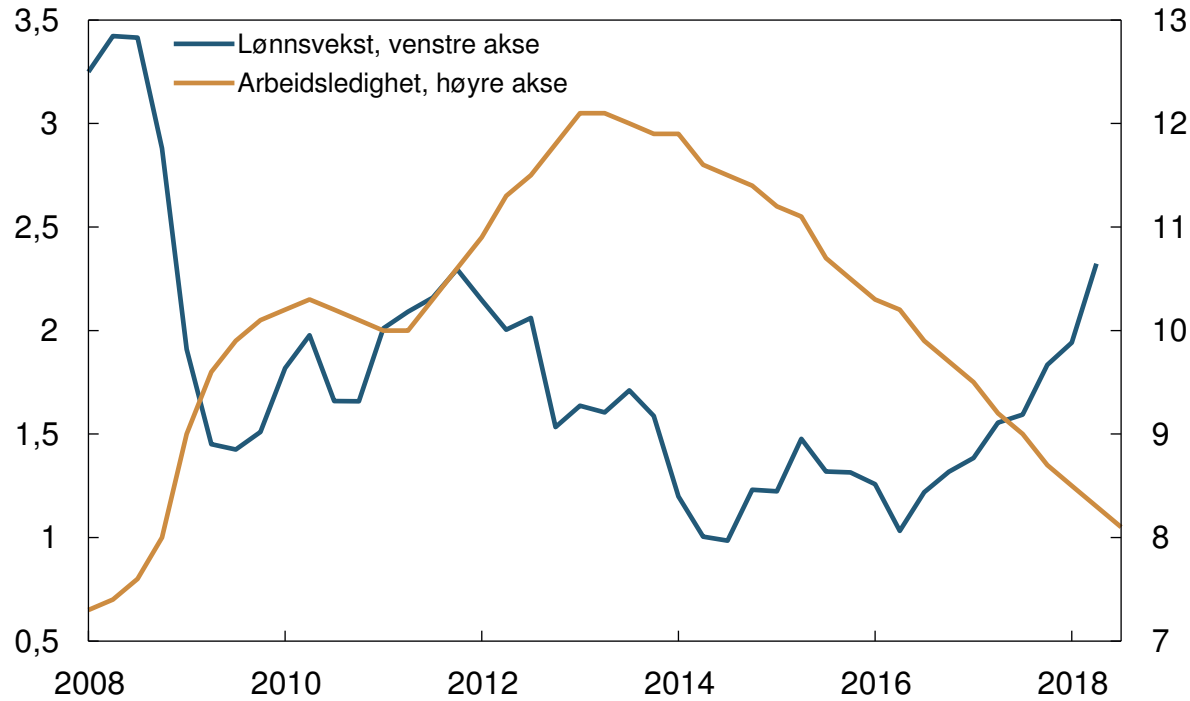

1) Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2014 – 3. kv. 2018.

2) Gjennomsnitt av kategori investeringsplaner i industriindikatorer fra Federal Reserve Dallas, Kansas, New York og Philadelphia. Tremåneders glidende gjennomsnitt. Diffusjonsindeks rundt null.

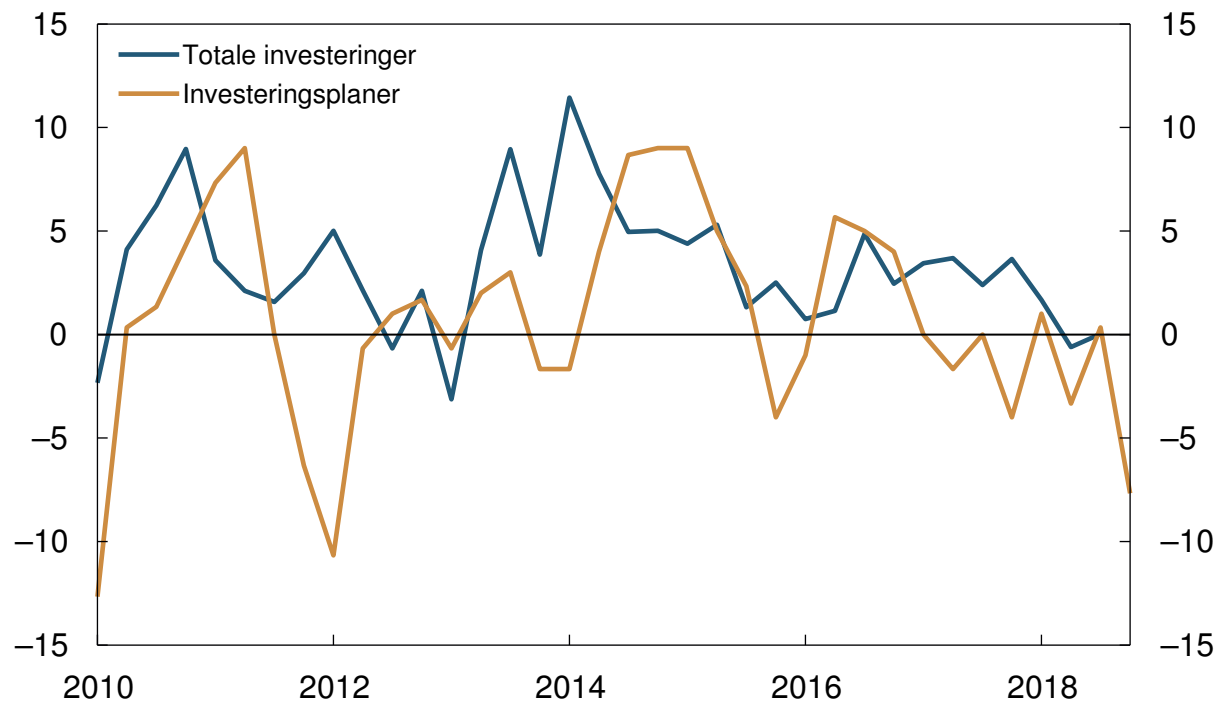
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.10 Arbeidsledighet ¹⁾ og lønnsvekst ²⁾ i euroområdet.
Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2008 – 3. kv. 2018 ³⁾

1) Arbeidsledige som andel av arbeidsstyrken.
2) Lønnskostnader per ansatt. Firekvartalersvekst.
3) Siste observasjon for lønnsvekst er 2. kv. 2018.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.11 Totale investeringer¹⁾ og investeringsplaner²⁾ i Storbritannia.
1. kv. 2010 – 4. kv. 2018³⁾

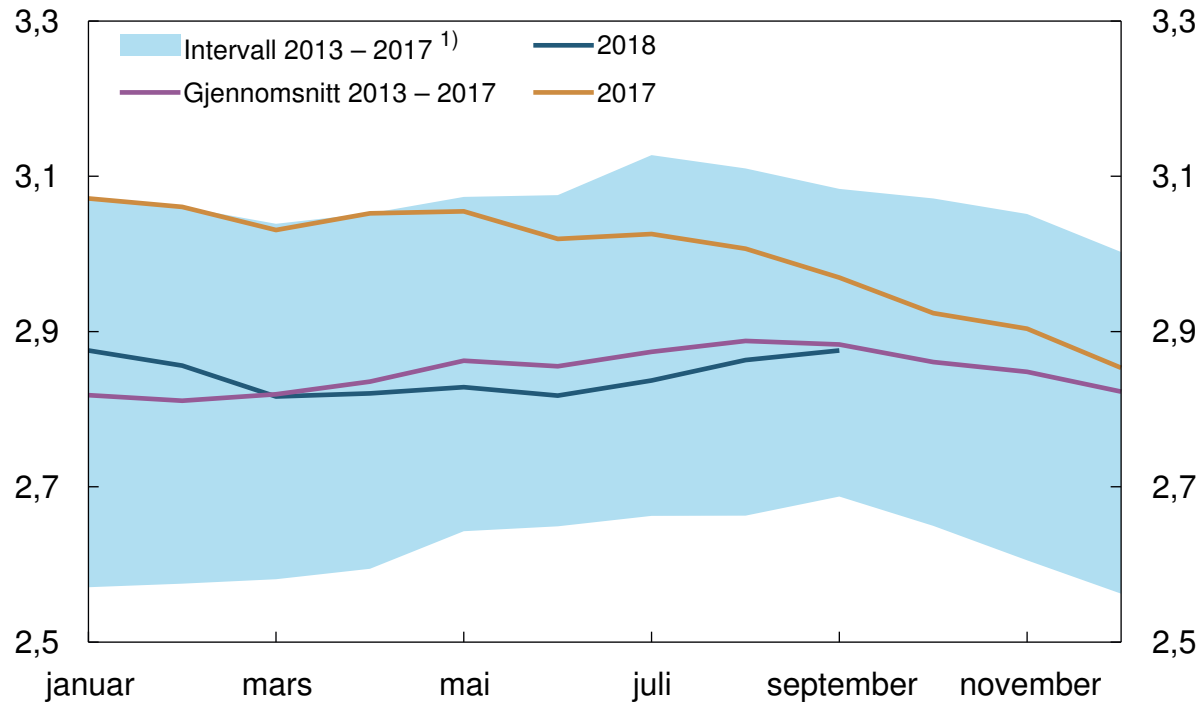
1) Firekvartalersvekst. Prosent.

2) Confederation of British Industries spørreundersøkelse. Trekvartalers glidende gjennomsnitt. Nettobalanse.

3) Siste observasjon for totale investeringer er 3. kvartal 2018.

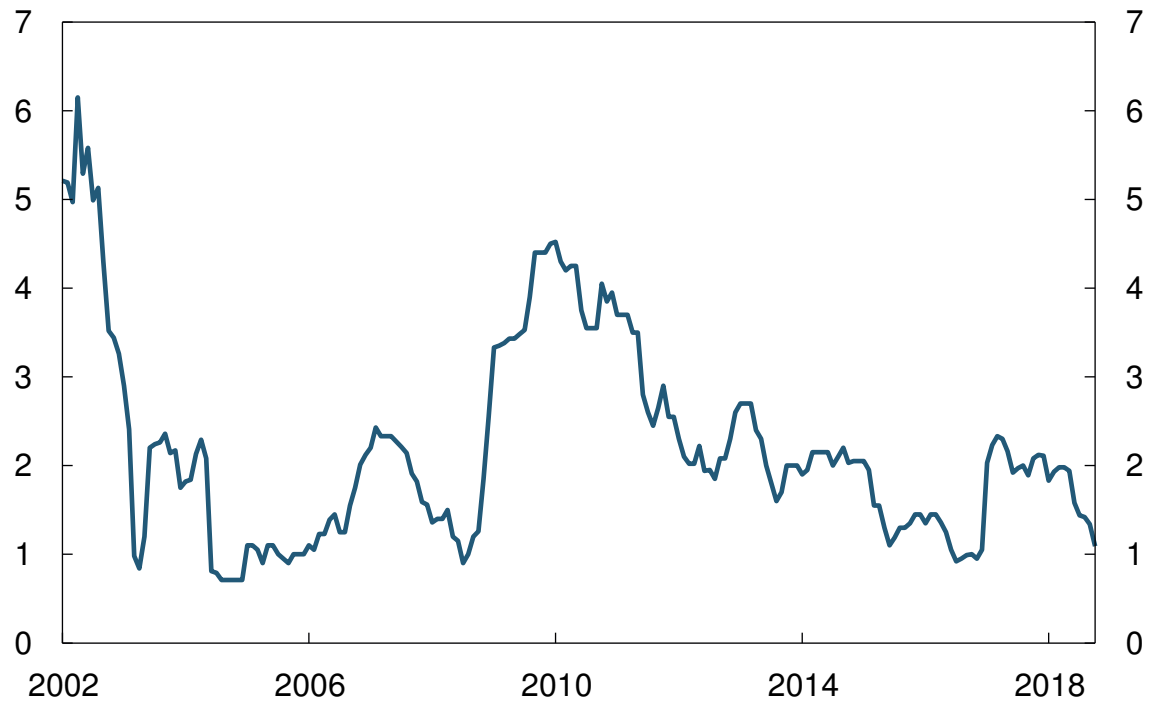
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.12 Samlede oljelagre i OECD-landene.
Milliarder fat. Januar 2017 – september 2018

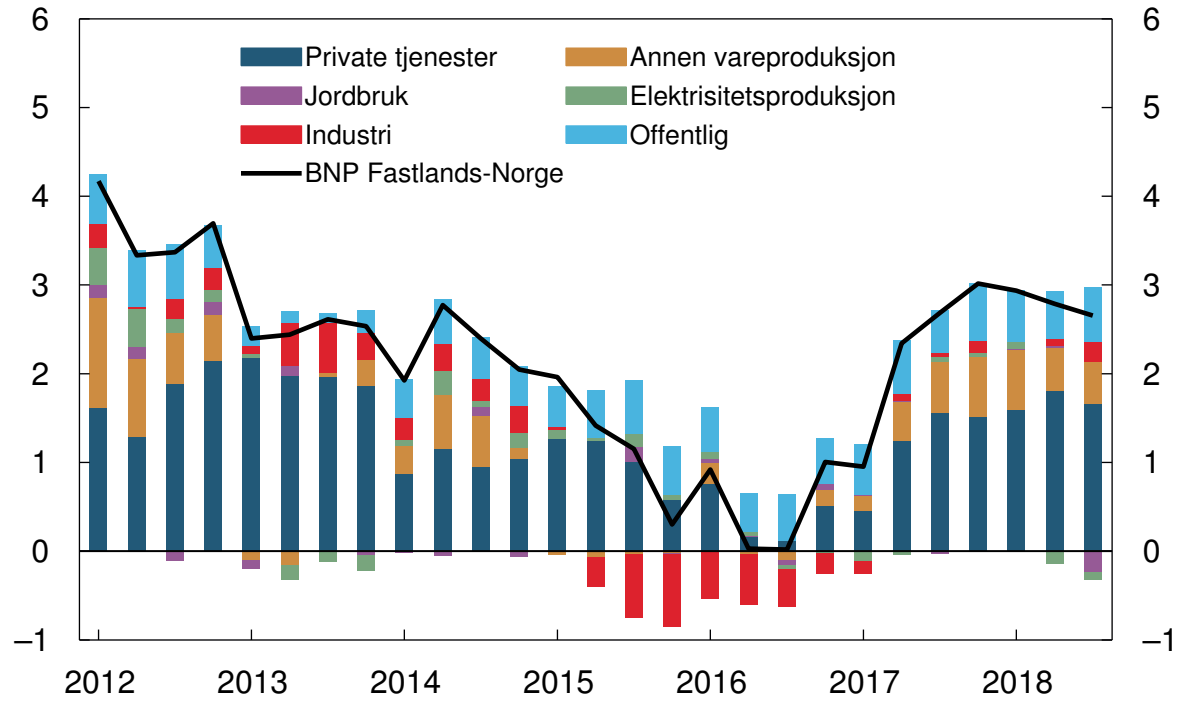
1) Intervall mellom høyeste og laveste nivå for gitt måned i perioden 2013 – 2017.
Kilder: International Energy Agency og Norges Bank

Figur 2.13 Ledig produksjonskapasitet i OPEC.
Millioner fat per dag. Januar 2002 – oktober 2018

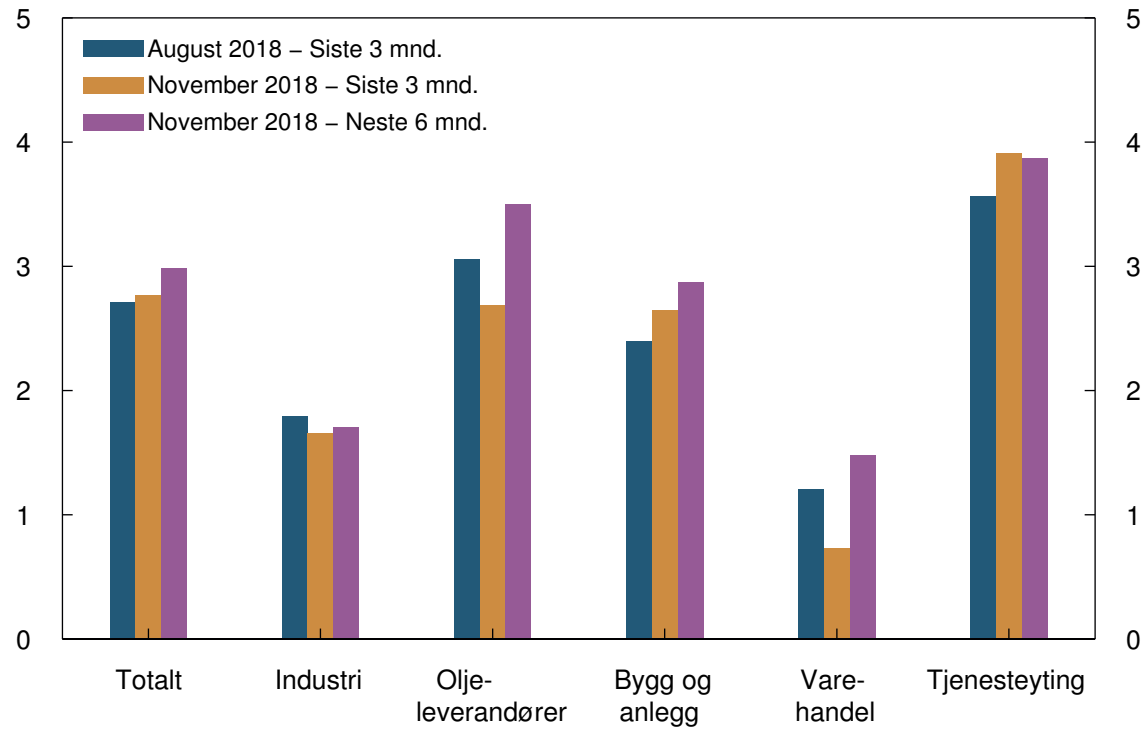
Kilde: Energy Information Administration

Figur 3.1 BNP for Fastlands-Norge. Basisverdi. Bidrag til firekvarterersvekst. Prosentenheter. 1. kv. 2012 – 3. kv. 2018

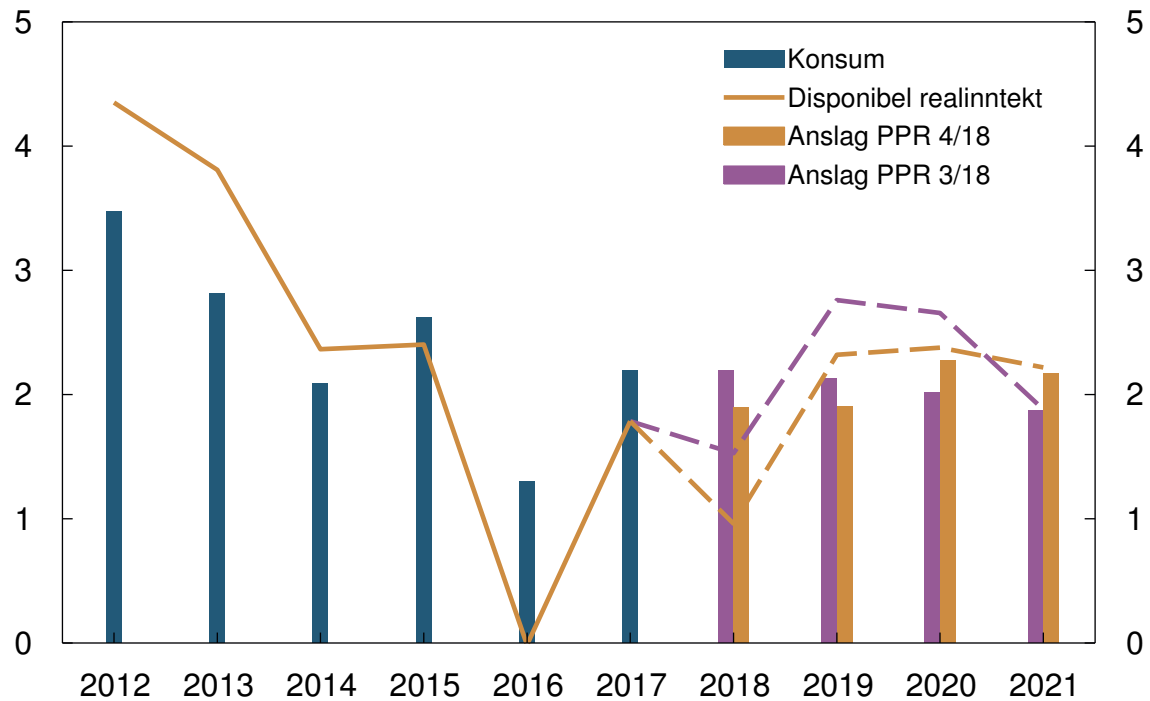
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.2 Produksjonsvekst i ulike næringer ifølge Regionalt nettverk.
Annualisert. Prosent

Kilde: Norges Bank

Figur 3.3 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponible realinntekt²⁾.
 Årsvkst. Prosent. 2012 – 2021³⁾

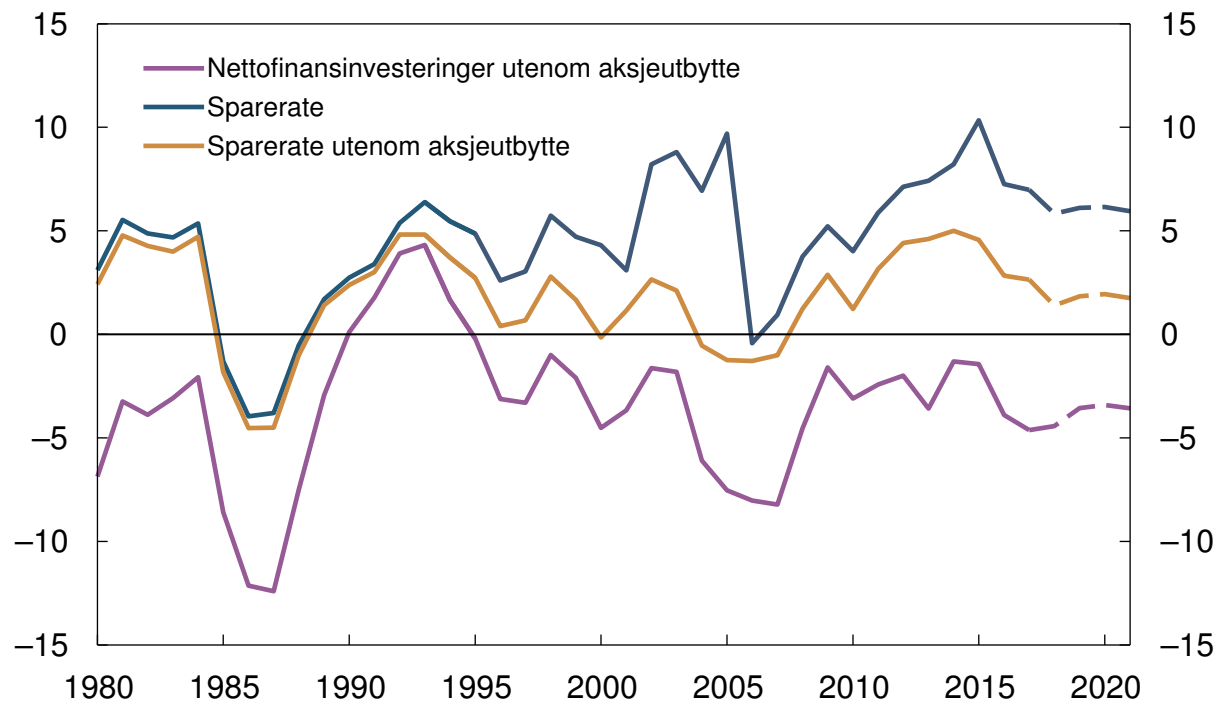
1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner.

2) Eksklusive aksjeutbytte. Inkluderer inntekt i ideelle organisasjoner.

3) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

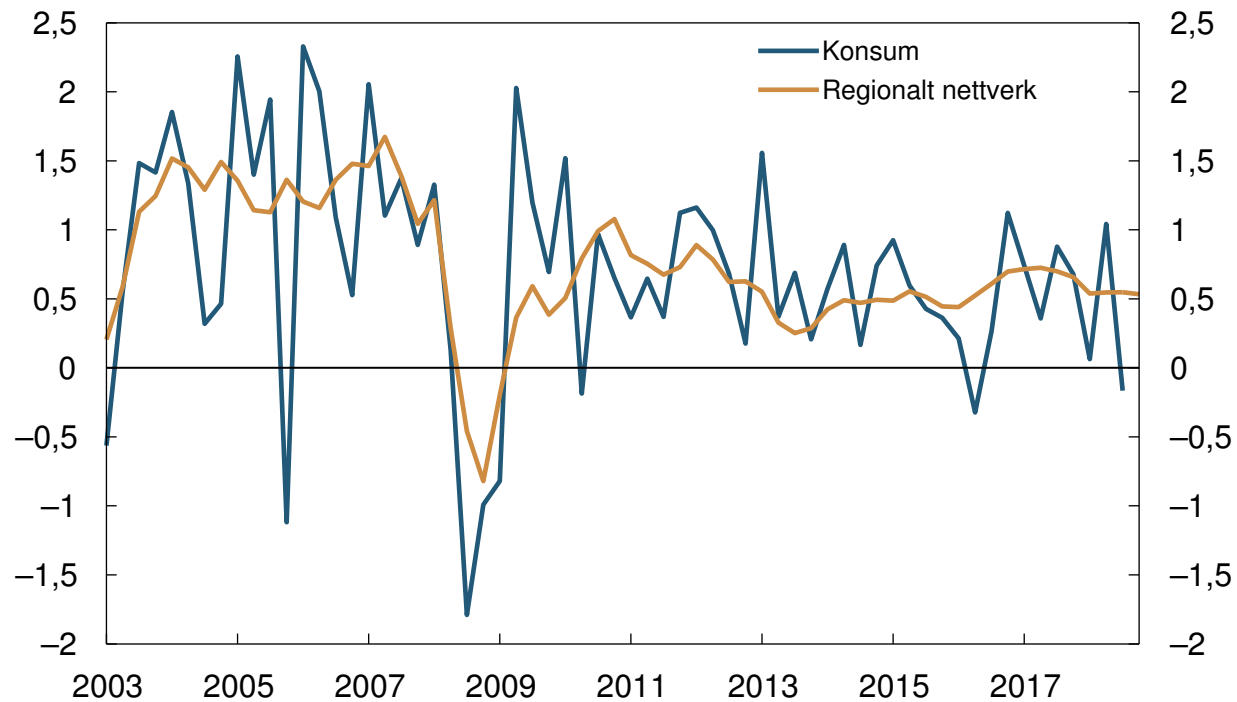
Figur 3.4 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer.
Andel av disponibel inntekt. Prosent. 1980 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.5 Husholdningenes konsum¹⁾ og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst²⁾. Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2003 – 4. kv. 2018

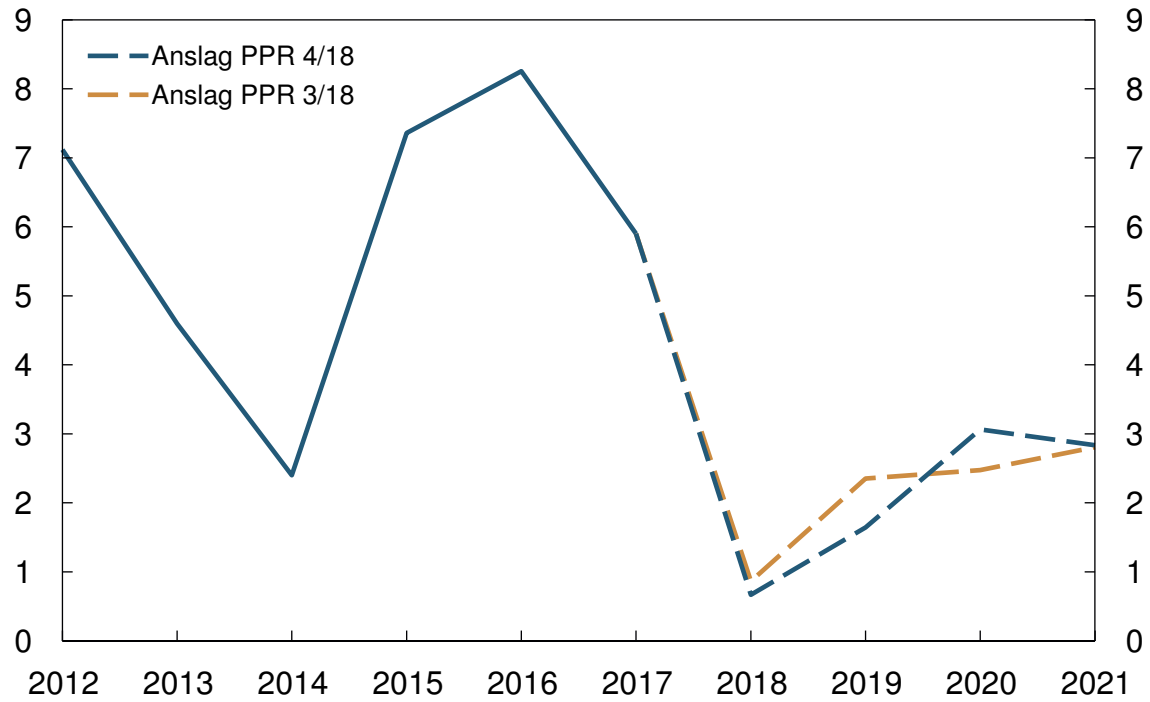

1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner. Sesongjustert.

2) Vektet gjennomsnitt av produksjonsveksten siste tre måneder for varehandelen og husholdningsrettet tjenesteyting. Kvartalstallene er beregnet som en sammenvekting av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

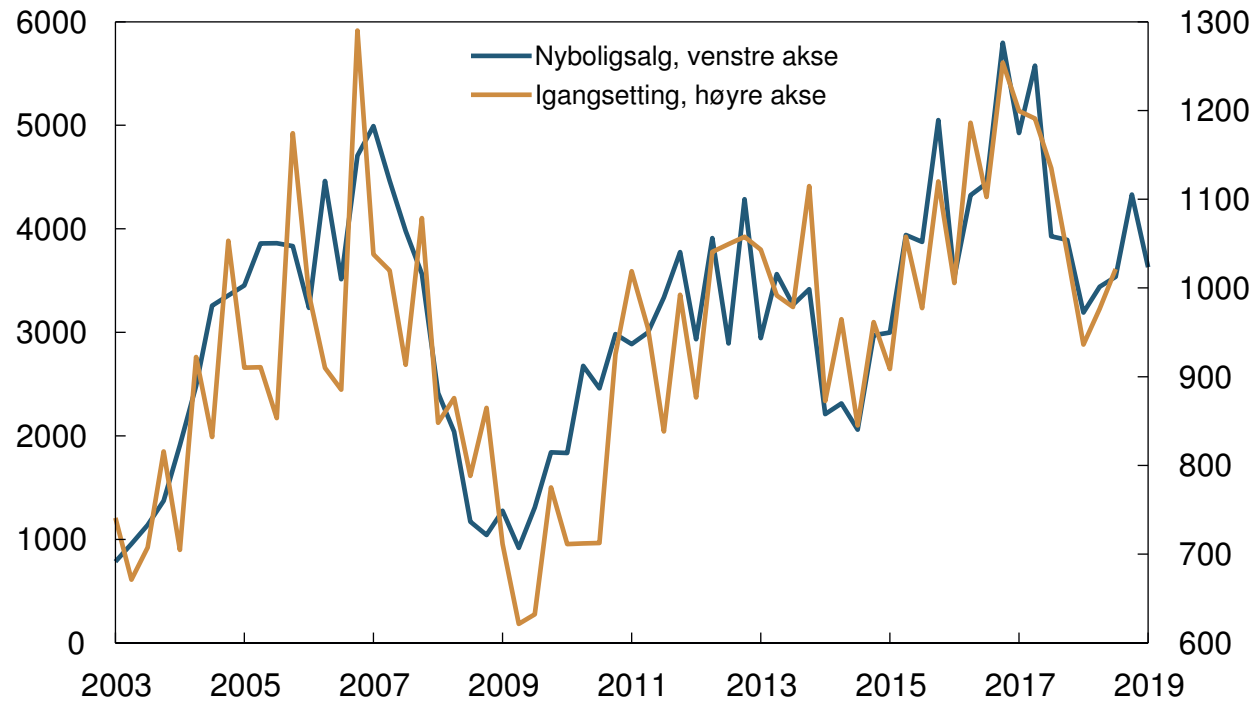
Figur 3.6 Boligpriser. Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021.

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

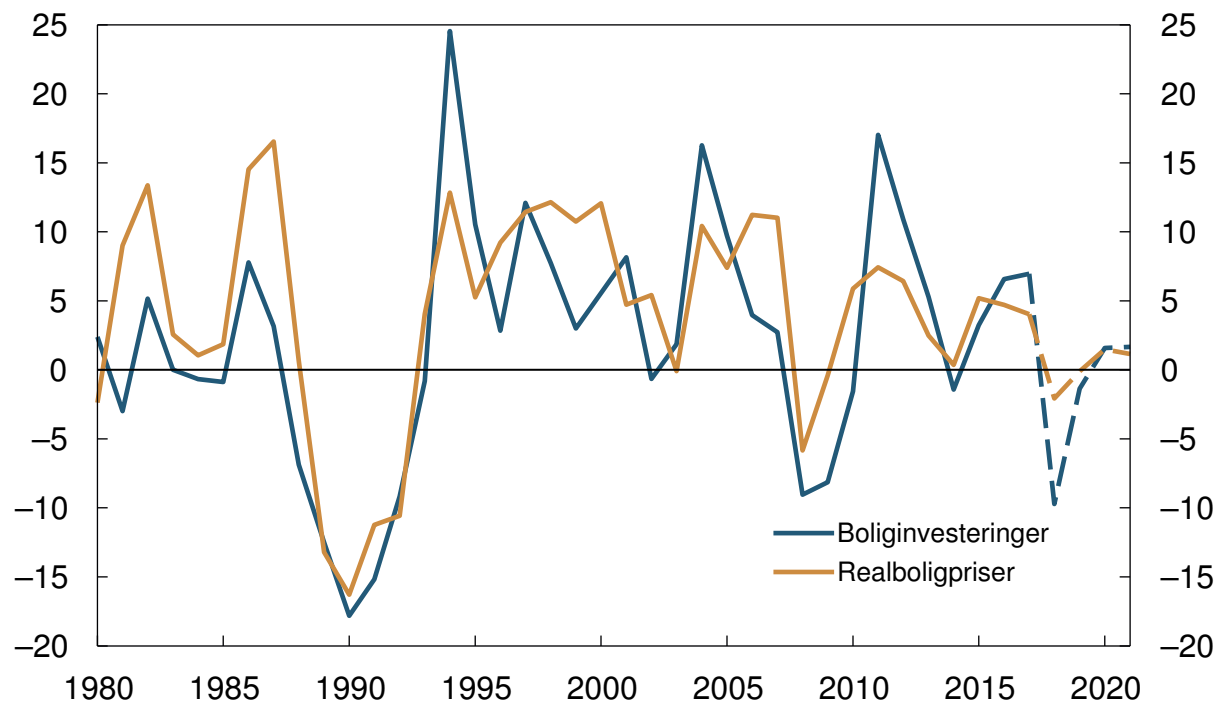
Figur 3.7 Nyboligsalg.¹⁾ Antall boliger. Igangsetting. 1000 kvm. 1. kv. 2003 – 1. kv. 2019

1) Forskjøvet frem to kvartaler. Frem til 1. kv. 2014 er serien basert på nyboligsalget på Østlandet.

Kilder: ECON, Samfunnsøkonomisk analyse, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.8 Boliginvesteringer og realboligpriser¹⁾. Årsvekst. Prosent. 1980 – 2021²⁾

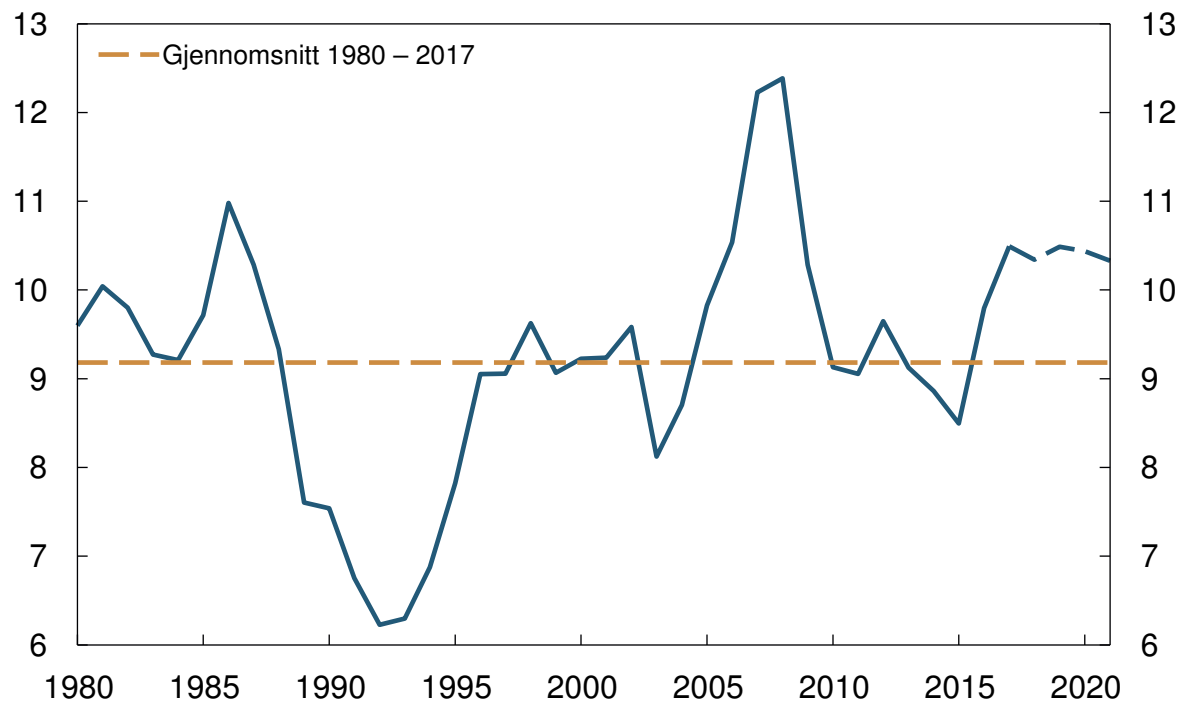

1) Bruktboligpriser deflatert med KPI.

2) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).

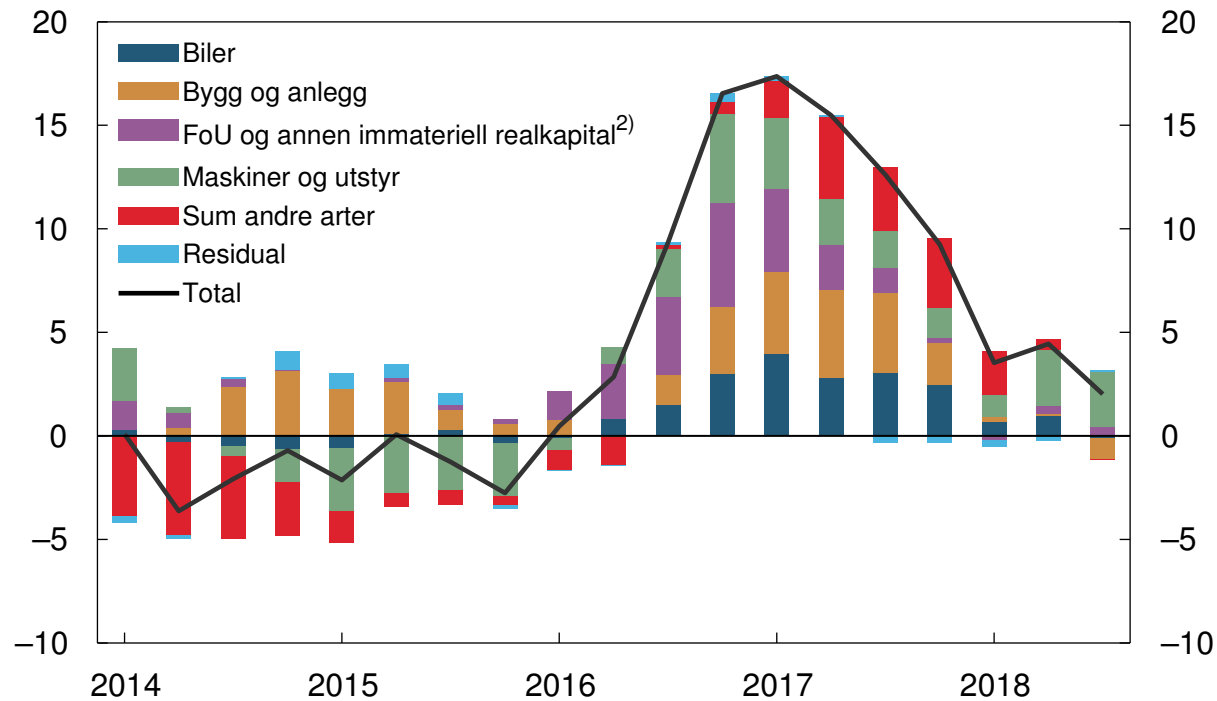
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.9 Foretaksinvesteringer.
Sesongjustert. Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 1980 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.10 Foretaksinvestering i Fastlands-Norge etter investeringsart.¹⁾
 Bidrag til vekst siste fire kvartal fra foregående fire kvartaler. Prosentenheter.
 1. kv. 2014 – 3. kv. 2018

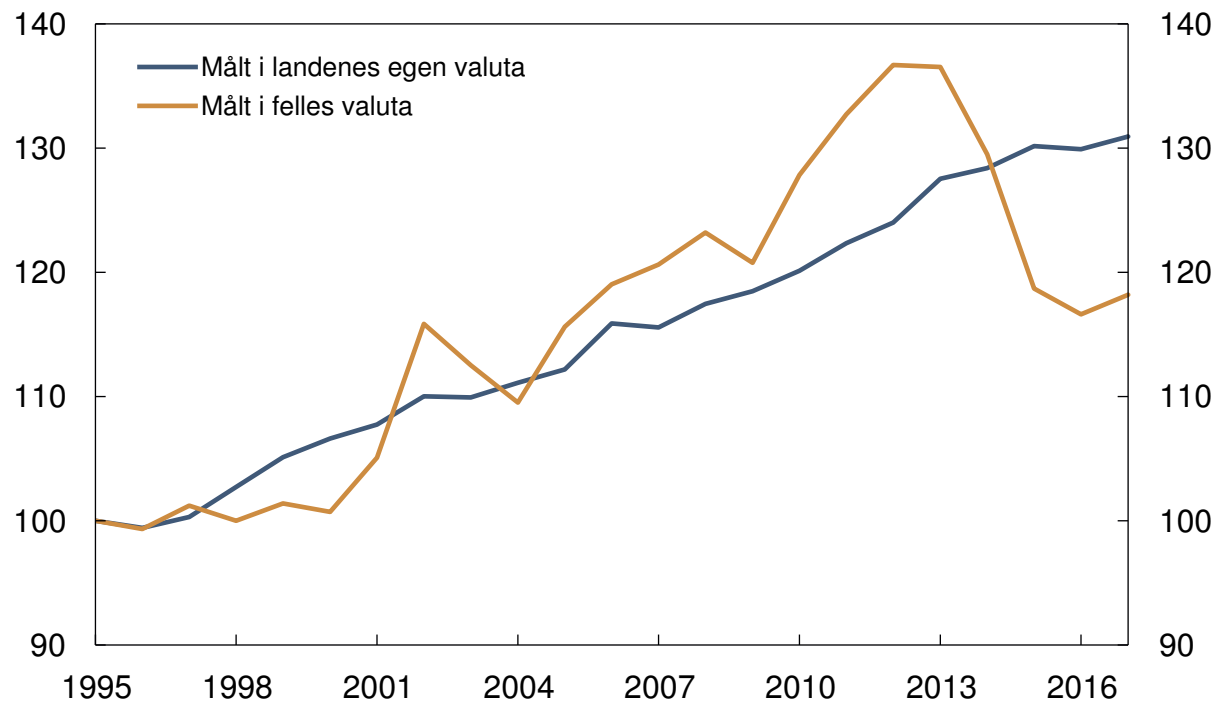

1) Fordelingen etter investeringsart bygger på Norges Banks beregninger.

2) Programvarer og databaser inngår i immateriell realkapital.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

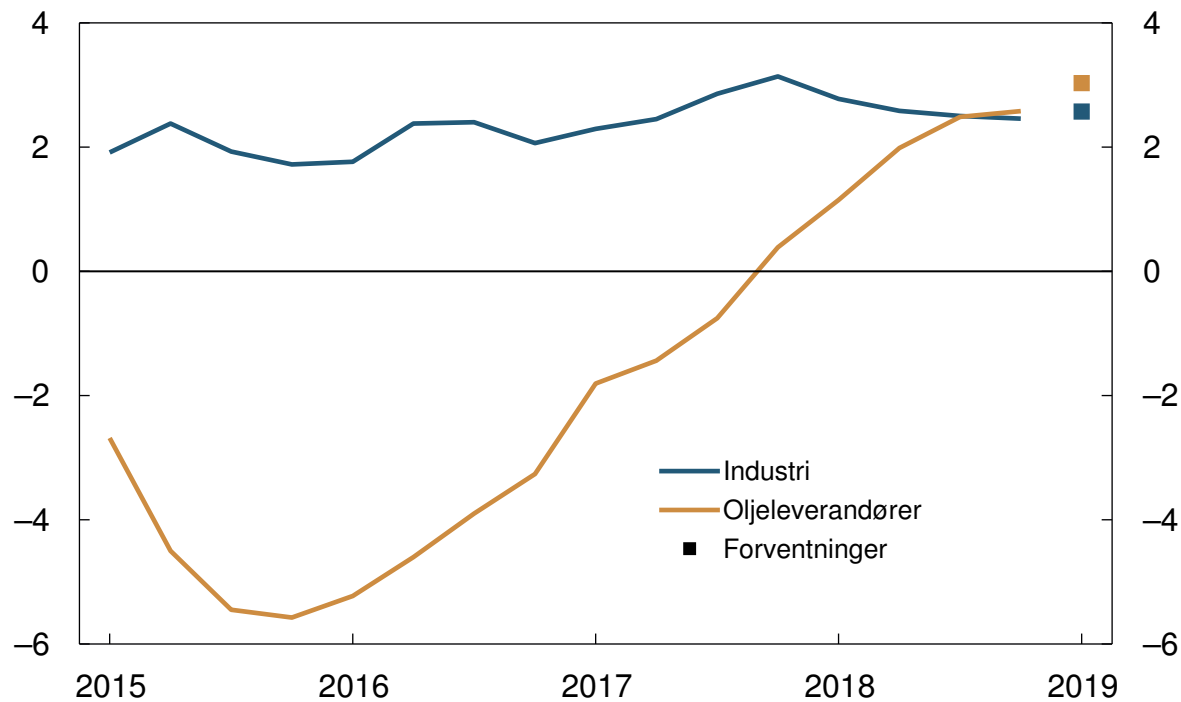
Figur 3.11 Norske lønnskostnader relativt til handelspartnernes lønnskostnader.¹⁾
Indeks. 1995 = 100. 1995 – 2017

1) Timelønnskostnader i industrien.

Kilder: Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.12 Eksportrettet produksjon ifølge Regionalt nettverk.¹⁾
Kvartalsvekst. Annualisert. Prosent. 1. kv. 2015 – 1. kv. 2019²⁾

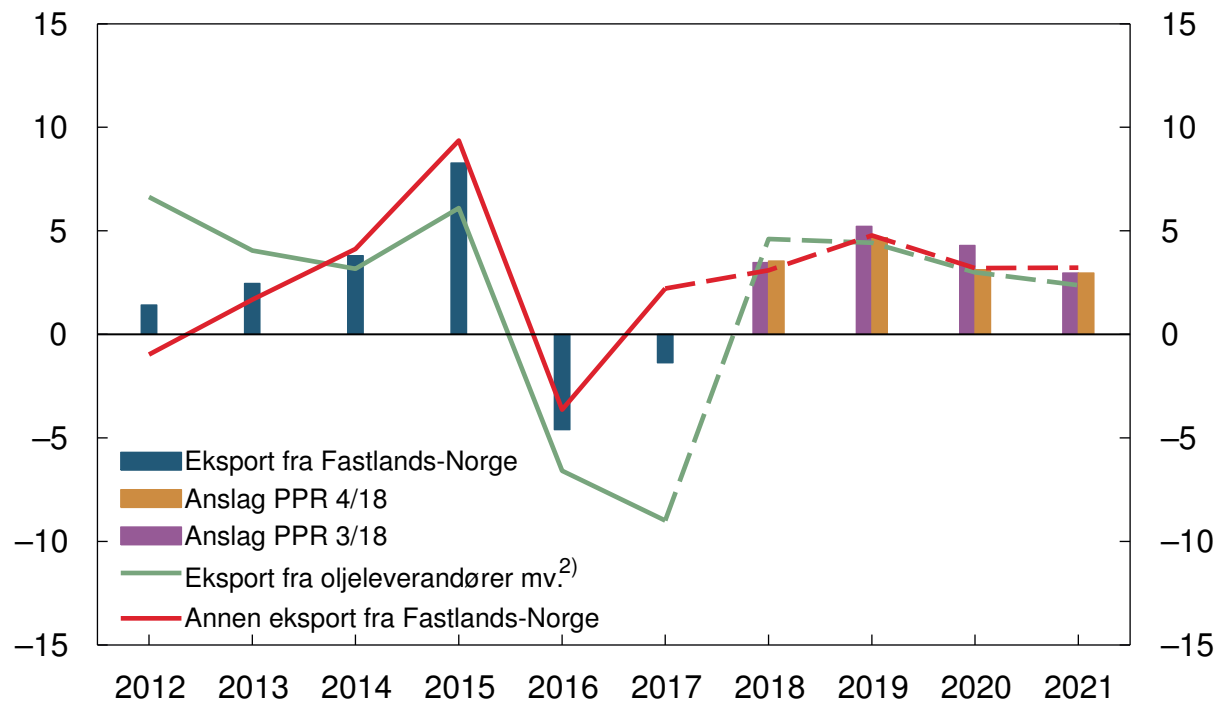

1) Rapportert vekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall. Kvartalstall er beregnet som en sammenvekting av tremåneders tall basert på når intervjuene er foretatt.

2) 1. kv. 2019 er forventet vekst neste seks måneder målt i november.

Kilde: Norges Bank

Figur 3.13 Eksport fra Fastlands-Norge. Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021¹⁾

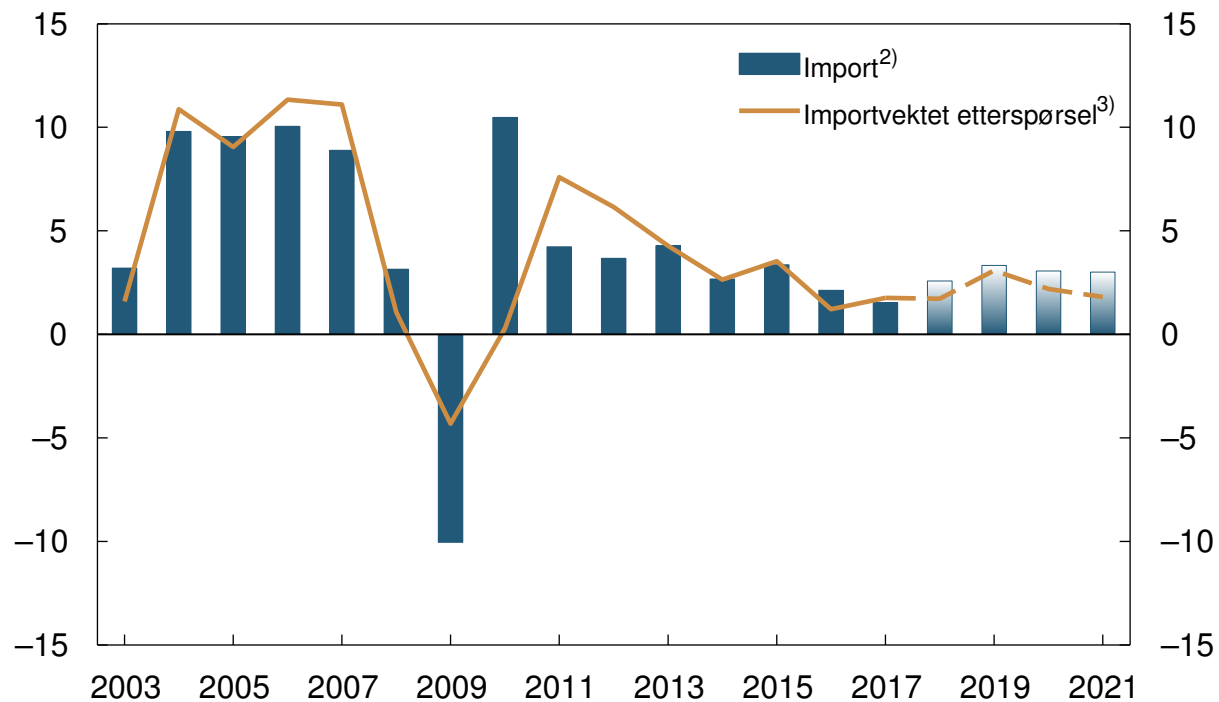

1) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).

2) Vare- og tjenestegrupper i nasjonalregnskapet hvor oljeleverandører står for en betydelig del av eksporten.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.14 Import. Årsvekst. Prosent. 2003 – 2021 ¹⁾

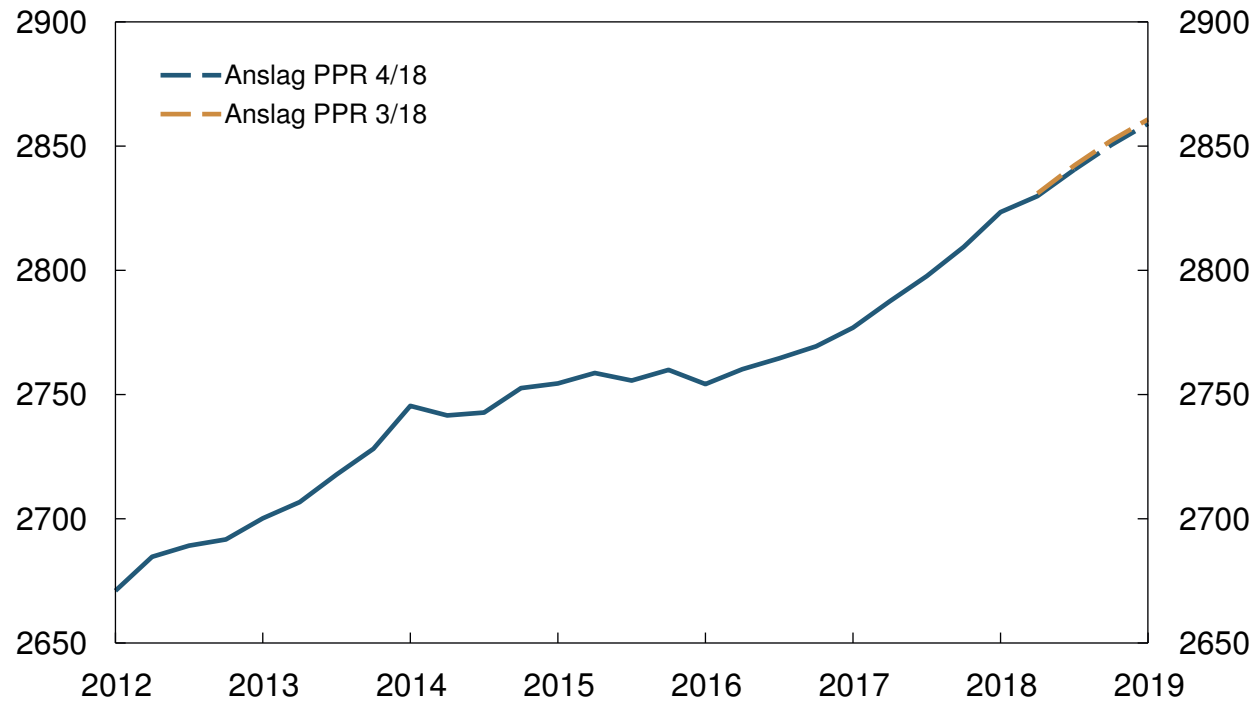
1) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet og gradert).

2) Import utenom fly, skip, olje, gass, oljeplattformer, rørtransport og skipsfartstjenester.

3) Vektet sum av privat konsum, offentlig etterspørsel, foretaksinvesteringer, boliginvesteringer, petroleumsinvesteringer og fastlandseksport. Vektene er gitt ved Statistisk sentralbyrås beregninger av importandeler. Sist dokumentert i Konjunkturtrendene 2018/1.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

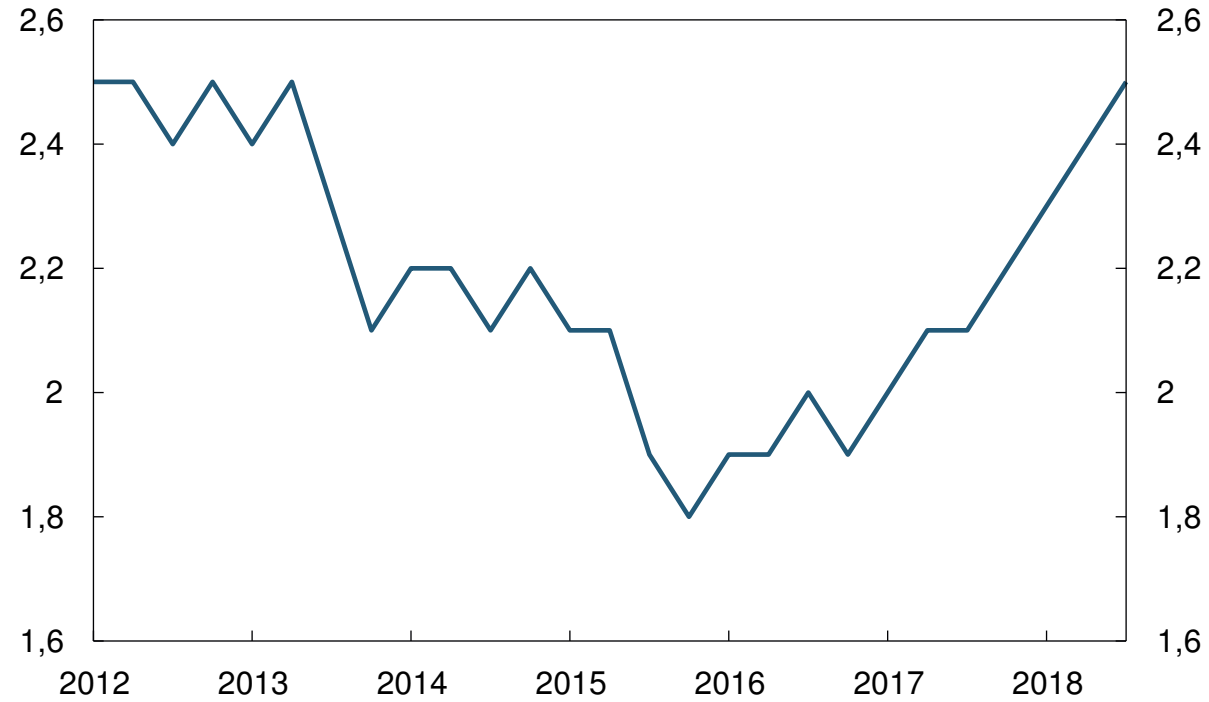
Figur 3.15 Sysselsetting. Sesongjustert. Antall i tusen. 1. kv. 2012 – 1. kv. 2019¹⁾

1) Anslag for 4. kv. 2018 – 1. kv. 2019.

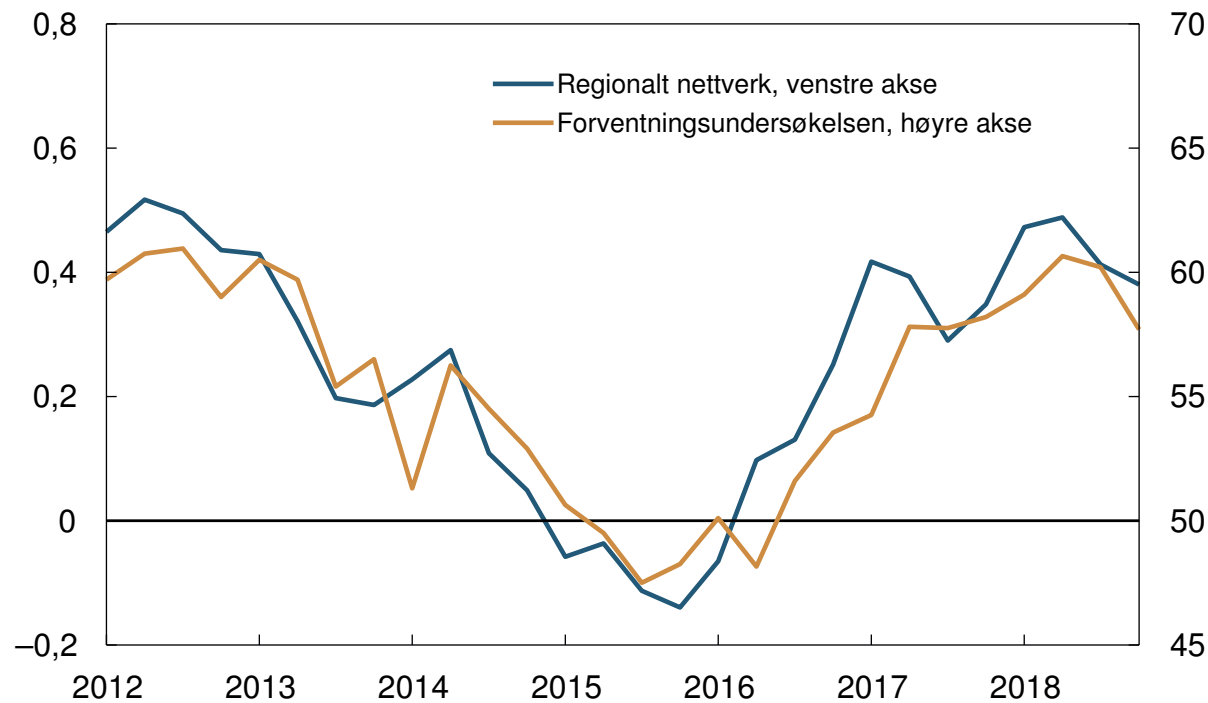
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.16 Ledige stillinger.
Andel av totalt antall stillinger. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2012 – 3. kv. 2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.17 Forventet sysselsetting. Regionalt nettverk.¹⁾ Kvartalsvekst. Prosent.
Norges Banks forventningsundersøkelse. Diffusjonsindeks.²⁾ 1. kv. 2012 – 4. kv. 2018

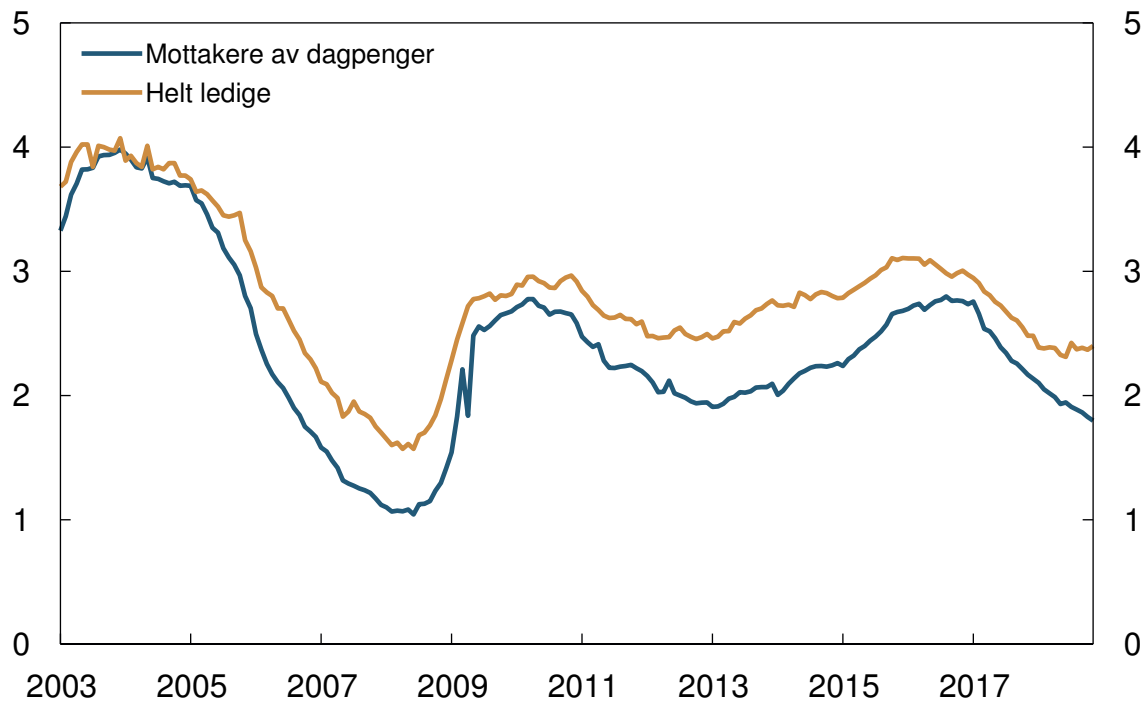

1) Forventet endring i sysselsetting neste tre måneder.

2) Andel av næringslivsledere som venter "flere ansatte" i egen bedrift neste tolv måneder + 1/2 * andel som venter "like mange ansatte".

Kilder: Epinion og Norges Bank

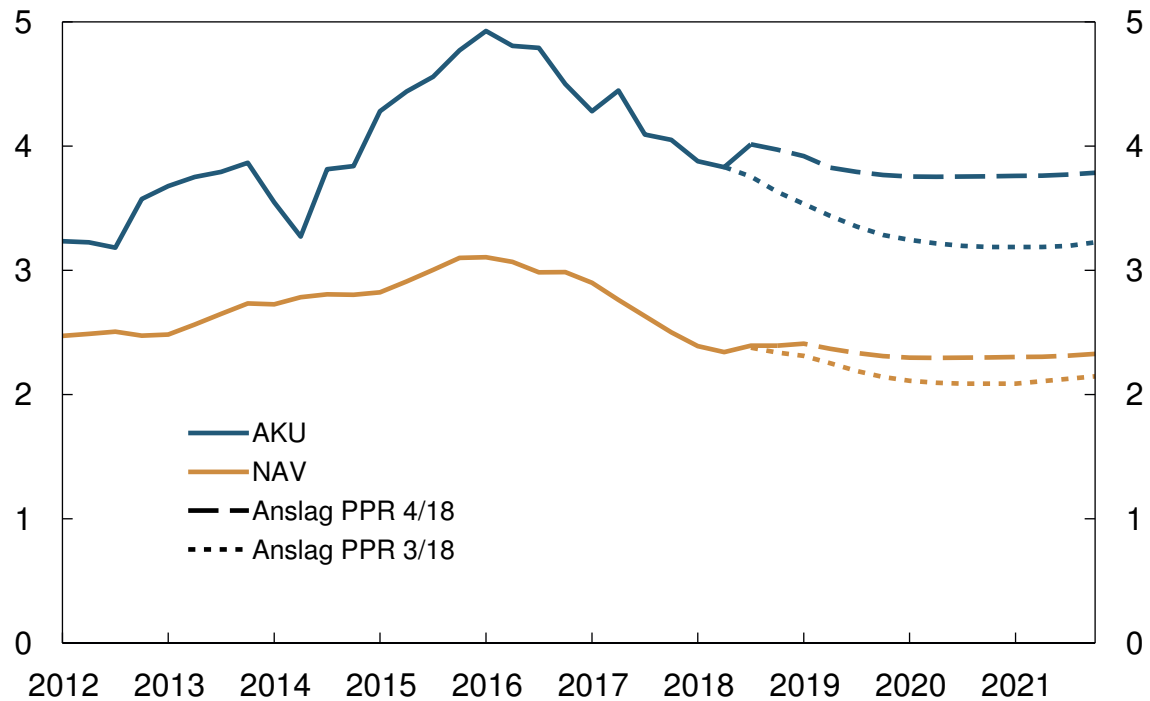
Figur 3.18 Dagpengemottakere¹⁾ og arbeidsledige ifølge NAV.
Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. Januar 2003 – november 2018

1) Om lag halvparten av de helt ledige mottar dagpenger. I tillegg er det noen delvis ledige og personer på tiltak som har rett på dagpenger.

Kilder: NAV og Norges Bank

Figur 3.19 Arbeidsledige ifølge AKU ¹⁾ og NAV ²⁾.
Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021 ³⁾

1) Arbeidskraftundersøkelsen.

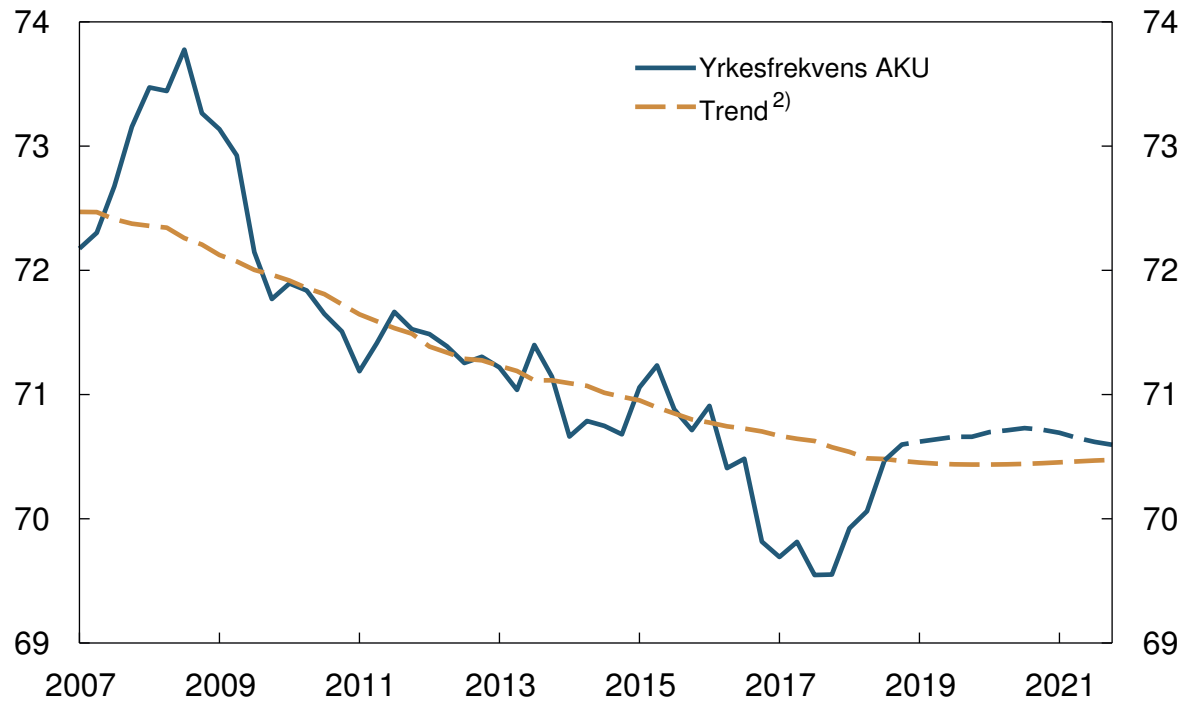
2) Registrert arbeidsledighet.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.20 Arbeidsstyrken.

Andel av befolkningen (15-74 år). Prosent. 1. kv. 2007 – 4. kv. 2021¹⁾

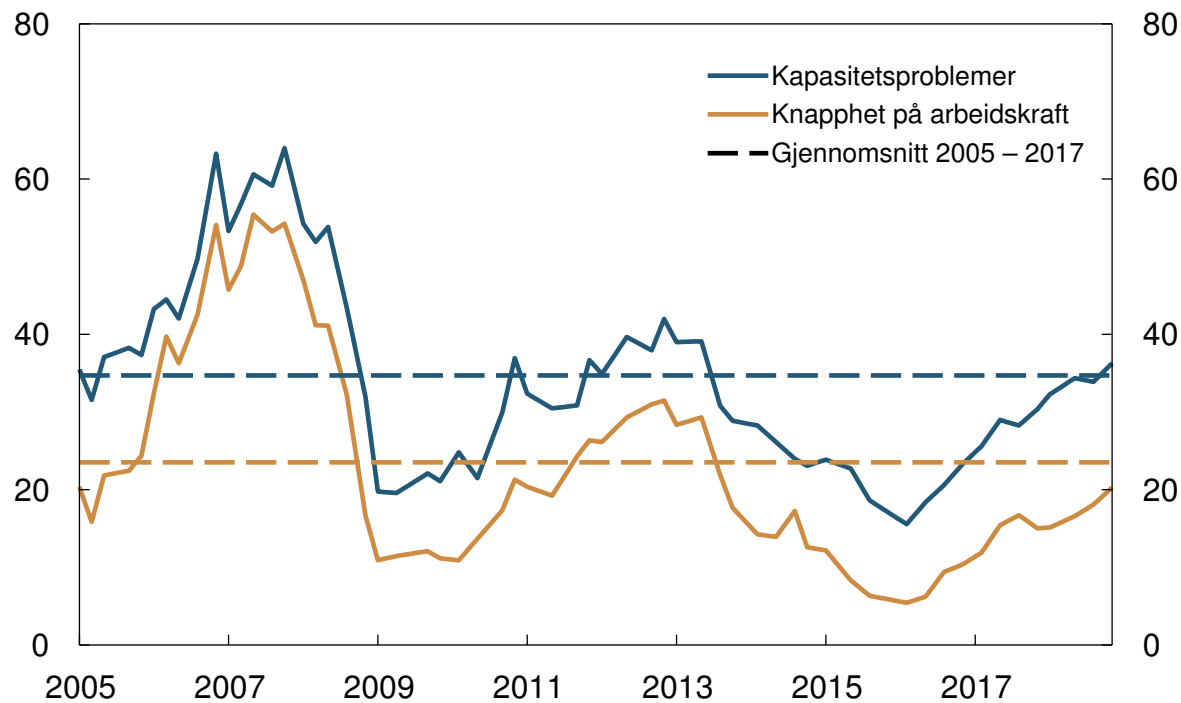

1) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

2) Utvikling i yrkesfrekvensen som følge av endringer i alderssammensetningen. Nivået på kurven er basert på yrkesfrekvensene i 2013, da kapasitetsutnyttningen etter vår vurdering var nær et normalt nivå. Kurven faller fordi stadig flere kommer opp i aldersgrupper der yrkesdeltakelsen normalt er lav.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.21 Kapasitetsproblemer¹⁾ og knapphet på arbeidskraft²⁾ ifølge Regionalt nettverk. Prosent. Januar 2005 – november 2018

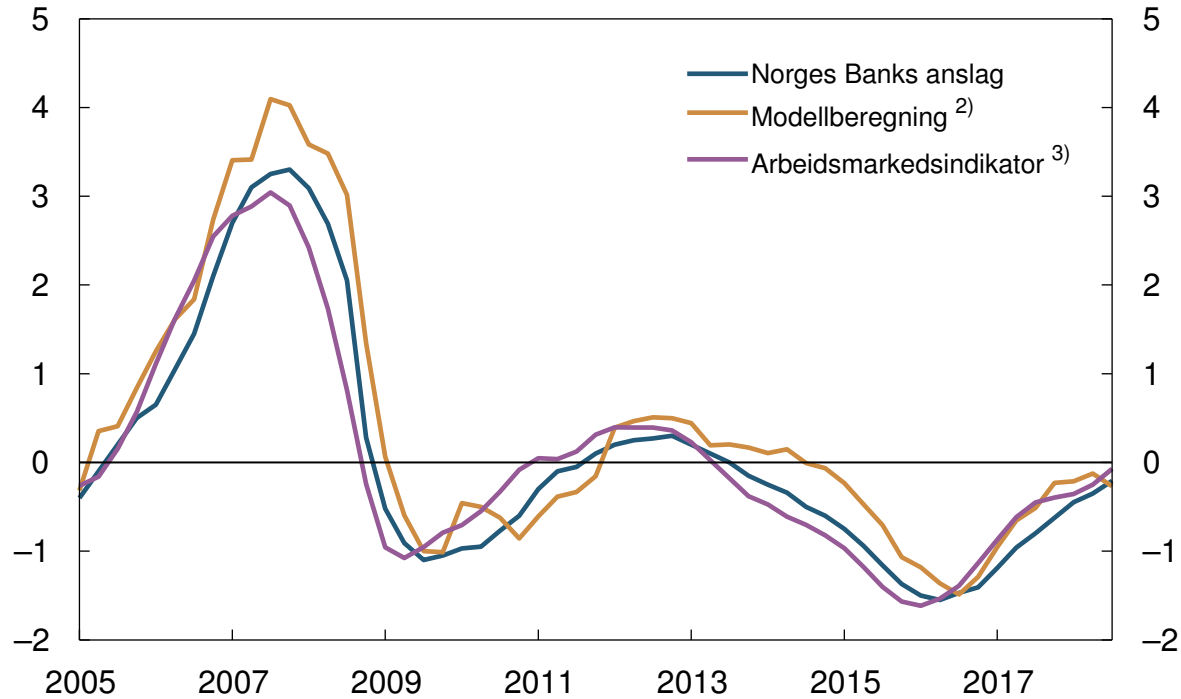

1) Andel av kontaktene som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen.

2) Andel av kontaktene som svarer at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen.

Kilde: Norges Bank

Figur 3.22 Beregninger av produksjonsgapet¹⁾. Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2018

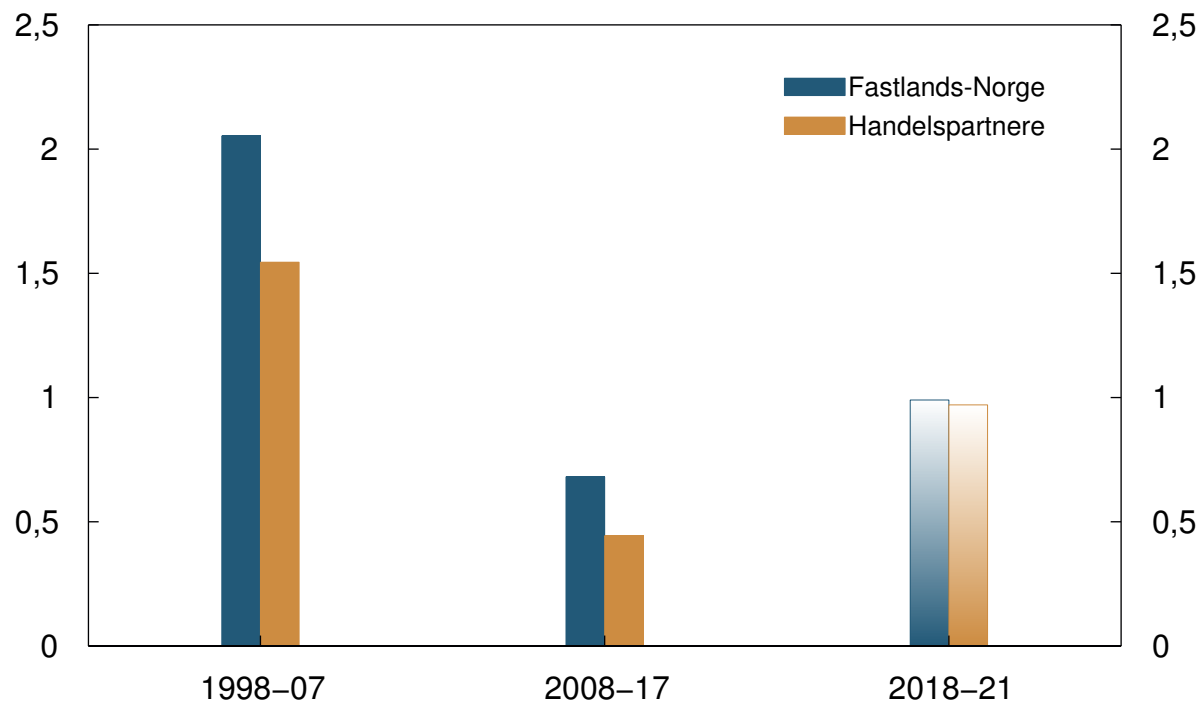
1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

2) For en gjennomgang av modellberegningen, se egen ramme på side 34 i *Pengepolitisk rapport 4/17*.

3) Indikator for produksjonsgapet basert på arbeidsmarkedet. Nærmere utdyping er gitt i Hagelund, K., F. Hansen og Ø. Robstad (2018) «Modellberegninger av produksjonsgapet». *Staff Memo 4/2018*. Norges Bank.

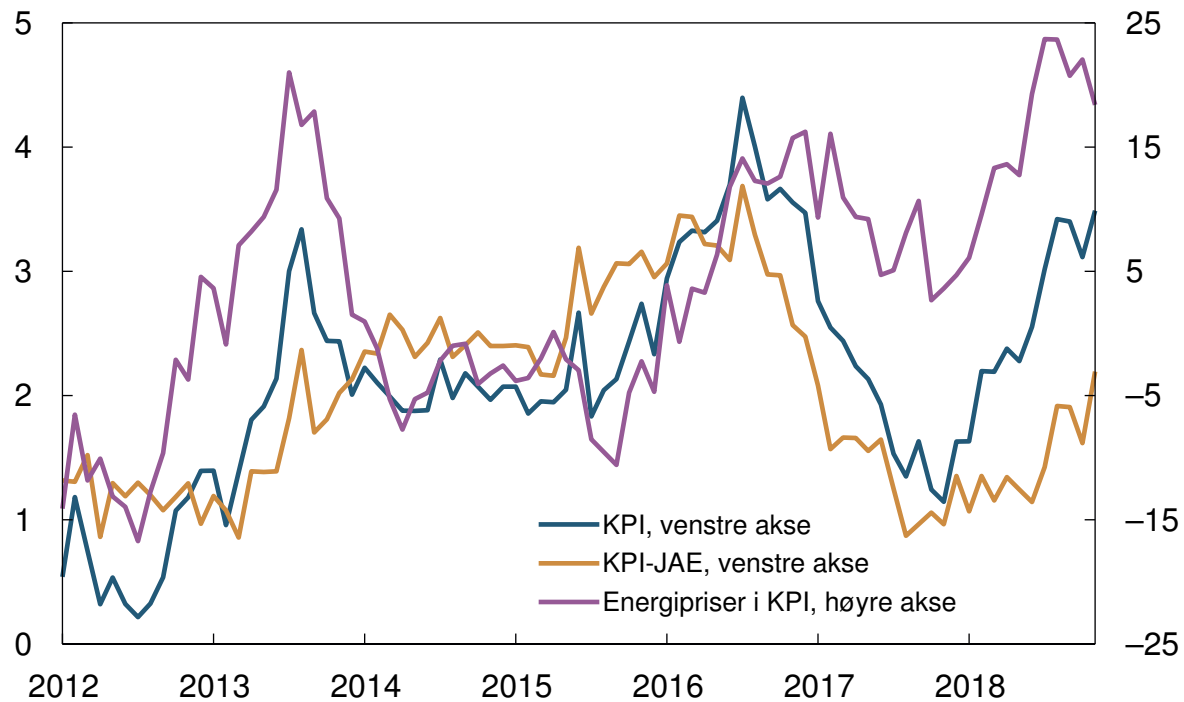
Kilde: Norges Bank

Figur 3.23 Produktivitetsvekst i Norge og hos handelspartnere¹⁾.
Gjennomsnittlig årsvekst. Prosent

1) Aggregat for produktivitetsvekst for euroområdet, Storbritannia, Sverige og USA.
Kilder: OECD, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.24 KPI, KPI-JAE¹⁾ og energipriser i KPI²⁾.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2012 – november 2018

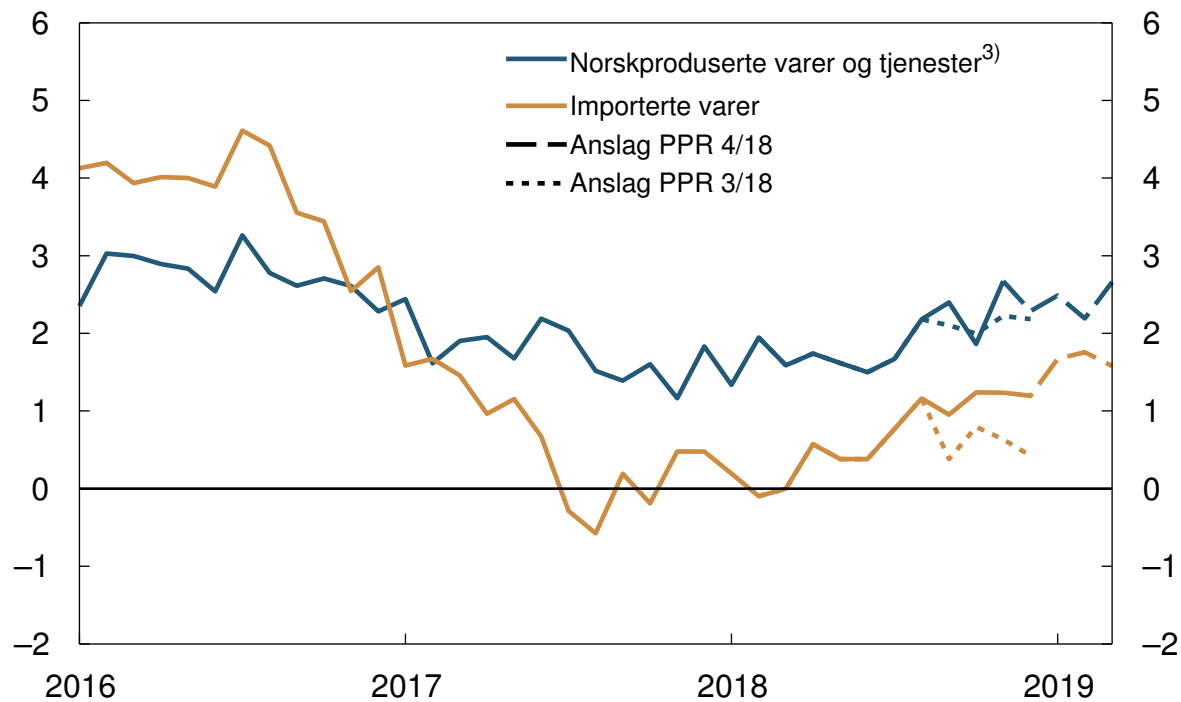

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Målt ved gruppene Drivstoff og smøremidler, og Elektrisitet og brensel.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.25 KPI-JAE¹⁾ fordelt etter leveringssektor.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2016 – mars 2019²⁾

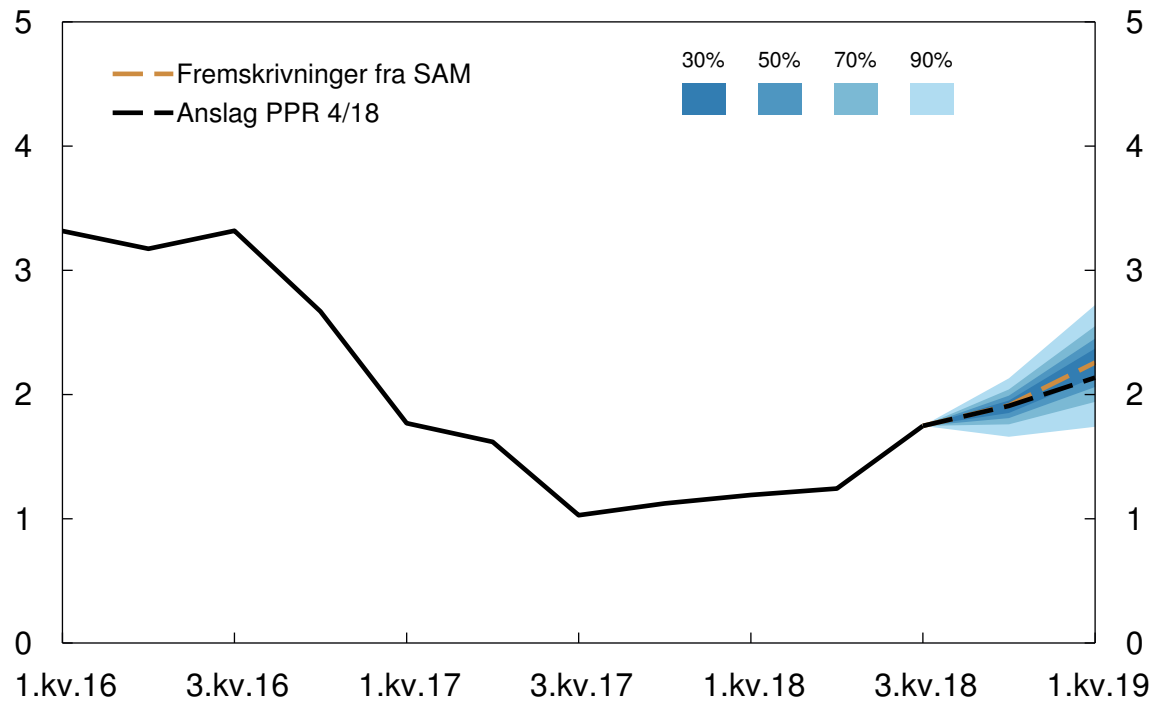
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for desember 2018 – mars 2019.

3) Norges Banks beregninger.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.26 KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte fra SAM²⁾.
Firekvarteralsvekst. Prosent. 1. kv. 2016 – 1. kv. 2019³⁾

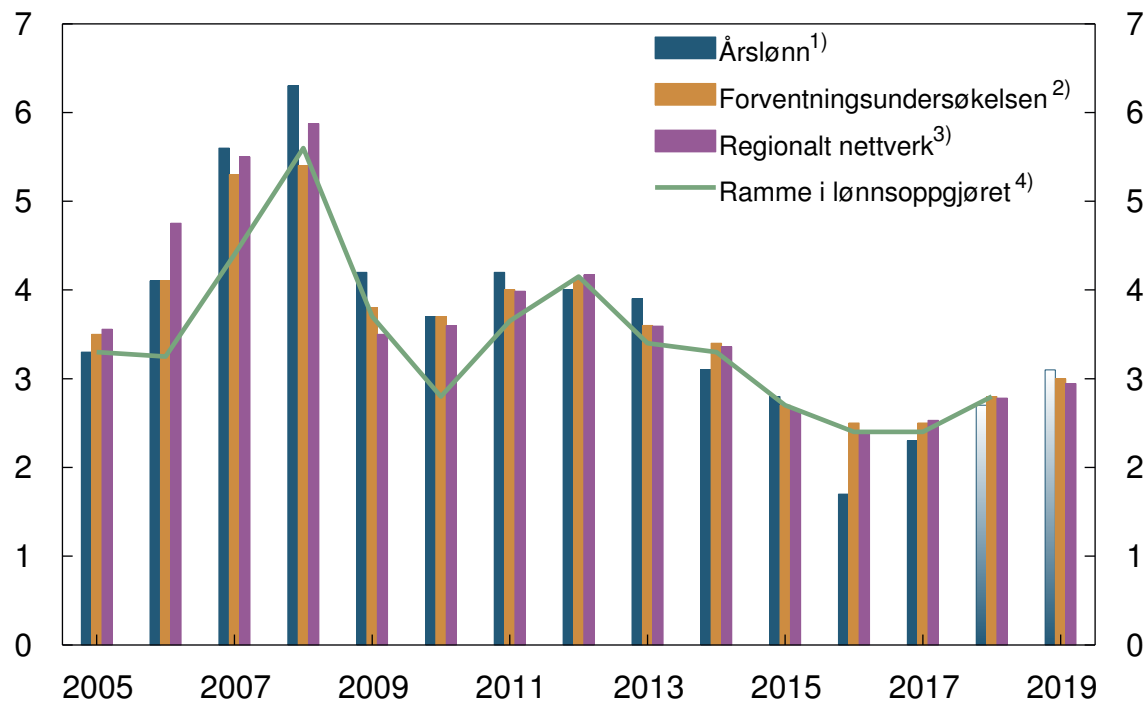
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) System for sammenveiling av korttidsmodeller.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 1. kv. 2019.

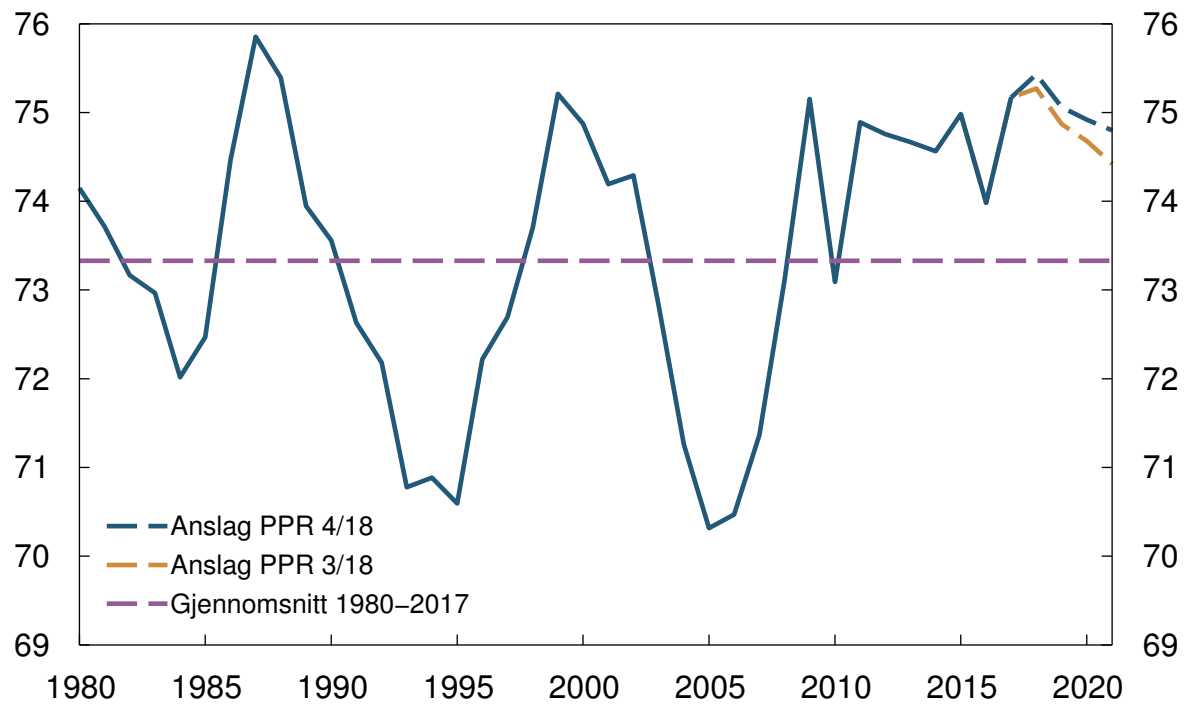
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.27 Lønn, lønnsramme og lønnsforventninger.
 Årsvekst. Prosent. 2005 – 2019

1) Faktisk årslønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå. Norges Banks anslag for 2018 og 2019 (gradert).
 2) Partene i arbeidslivets forventninger til årslønnsvekst inneværende år målt ved Norges Banks forventningsundersøkelse i 4. kvartal hvert år og forventningene til årslønnsvekst i 2019 målt i 4. kvartal 2018.
 3) Forventninger til årslønnsvekst inneværende år fra Regionalt nettverk i 4. kvartal hvert år og forventninger til årslønnsvekst i 2019 i november 2018.
 4) Før 2014: for industriarbeidere, som anslått av riksmegler eller NHO. Fra 2014: for industrien samlet, basert på vurderinger gjort av NHO i forståelse med LO.
 Kilder: Epinion, Kantar TNS, LO, NHO, Opinion, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.28 Lønnsandel for Fastlands-Norge.¹⁾ Prosent. 1980 – 2021 ²⁾

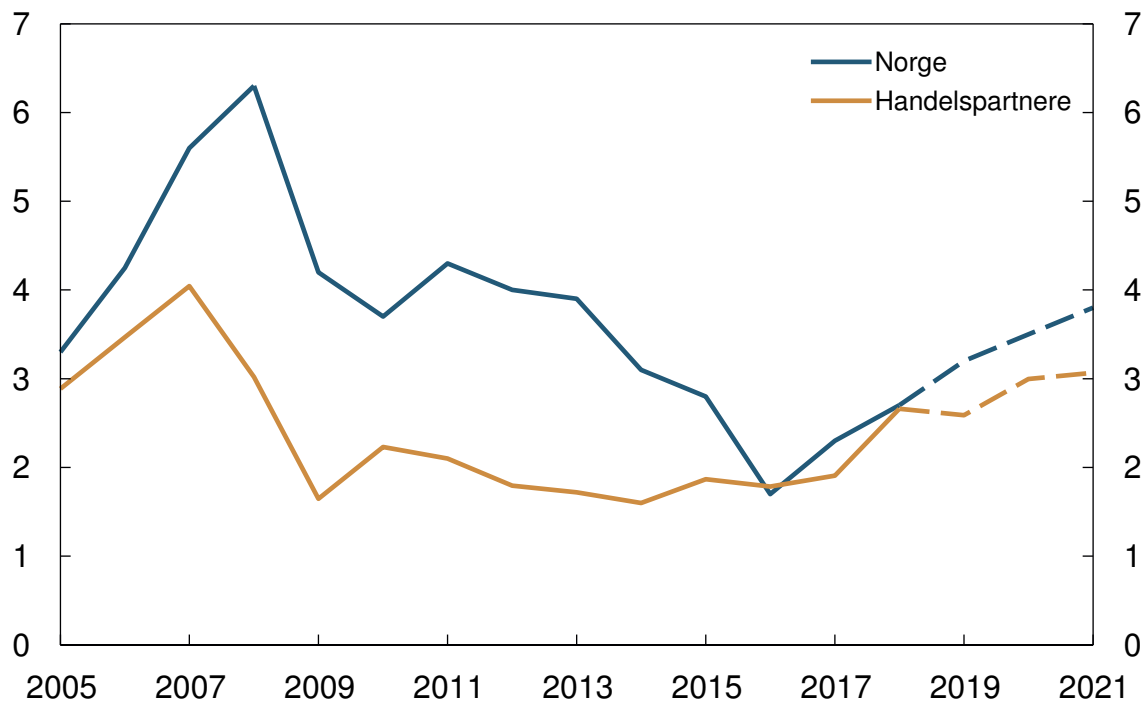

1) Lønnskostnader som andel av lønnskostnader og driftsresultat.

2) Anslag for 2018 – 2021.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.29 Lønnsvekst i Norge og hos viktige handelspartnere¹⁾.
Årsvekst. Prosent. 2005 – 2021²⁾

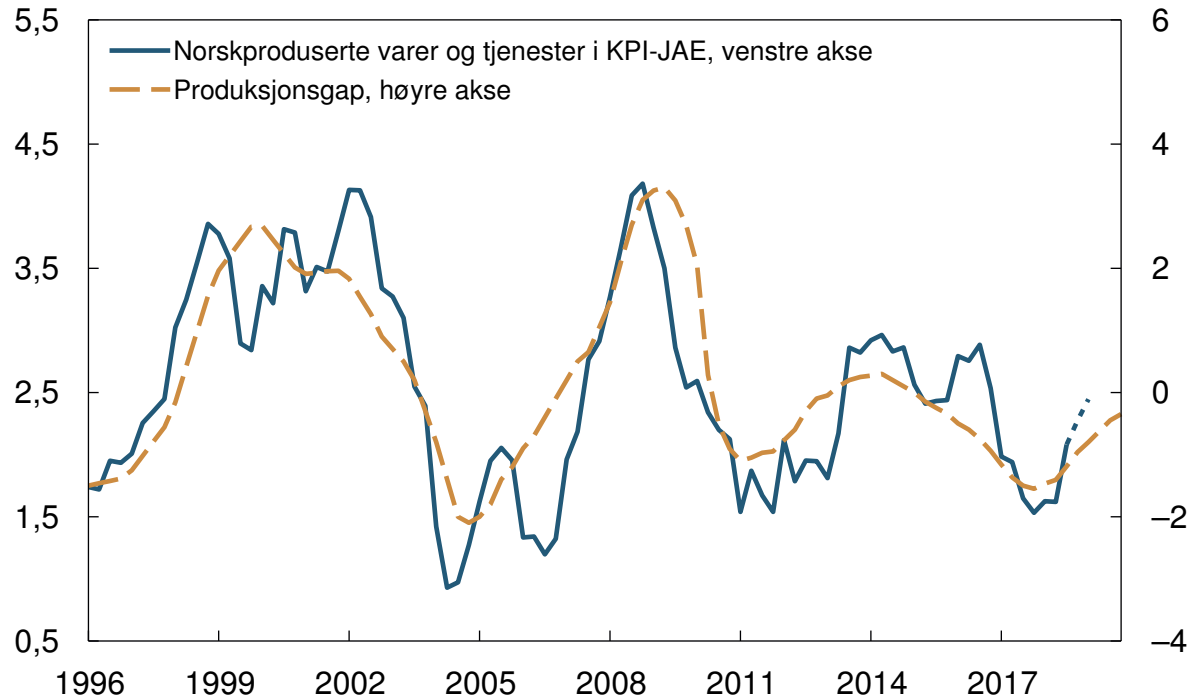

1) Aggregat for lønnsvekst for handelspartnere er basert på lønnskostnader per ansatt i euroområdet, Storbritannia, Sverige og USA.

2) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.30 Norskproduserte varer og tjenester i KPI-JAE ¹⁾. Firekvartalersvekst. Prosent. Tidsforskjøvet produksjonsgap²⁾. Prosent. 1. kv. 1996 – 4. kv. 2019

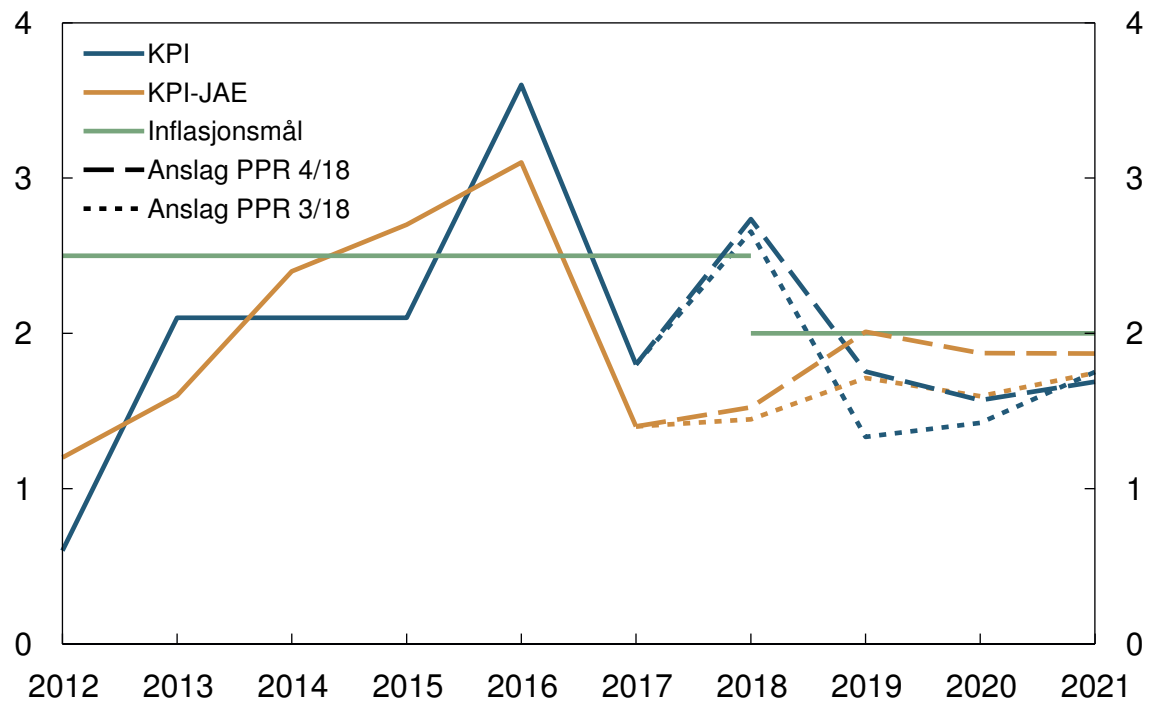

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. Norges Banks beregninger. 1. kv. 1996 – 3. kv. 2018. Anslag for 4. kv. 2018.

2) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge. Gapet er her forskjøvet frem seks kvartaler og viser tall for 3. kv. 1994 – 3. kv. 2018.

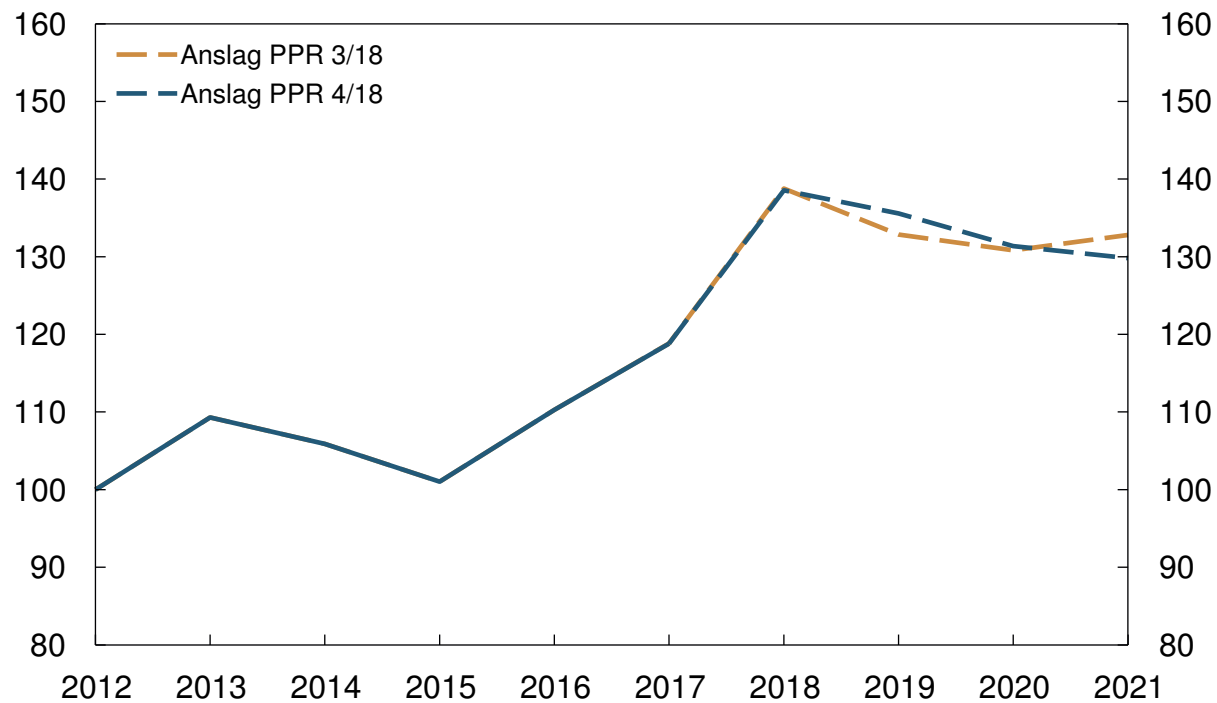
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.31 KPI og KPI-JAE¹⁾. Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.32 Energipriser i KPI.¹⁾ Indeks. 2012 = 100. 2012 – 2021²⁾

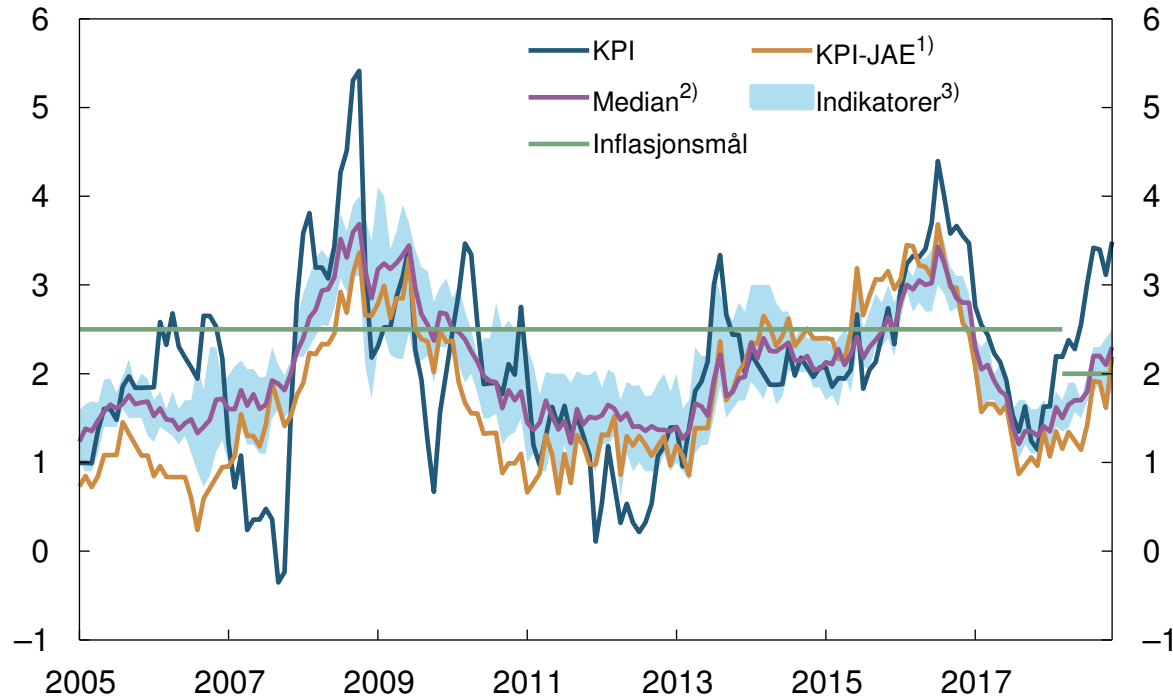

1) Vektet gjennomsnitt av prisene for drivstoff og smøremidler og for elektrisitet og brensel i KPI. Anslaget er basert på terminpriser for elektrisitet, bensin og olje.

2) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet).

Kilder: Nord Pool, Norges vassdrags- og energidirektorat, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.33 KPI og indikatorer for underliggende inflasjon.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2005 – november 2018

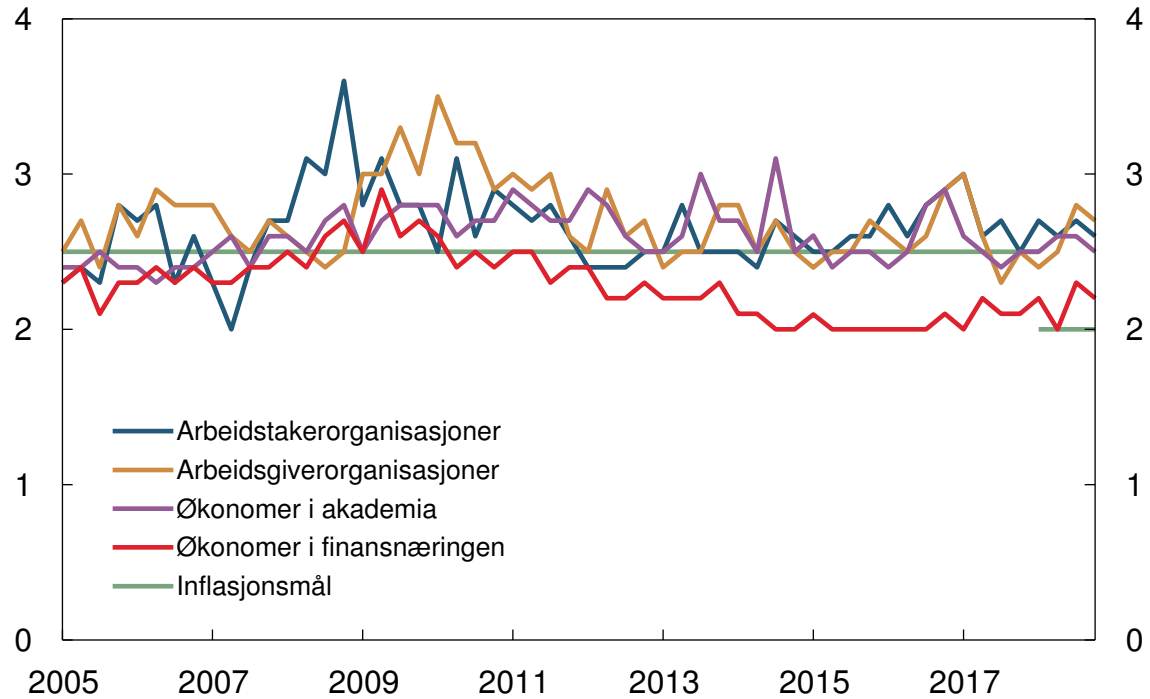
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Median av KPIM, KPIXE, 20% trimmet snitt, vektet median, KPI-XV og KPI-felles.

3) Båndet viser høyeste og laveste verdi for KPIM, KPIXE, 20% trimmet snitt, vektet median, KPI-XV og KPI-felles.

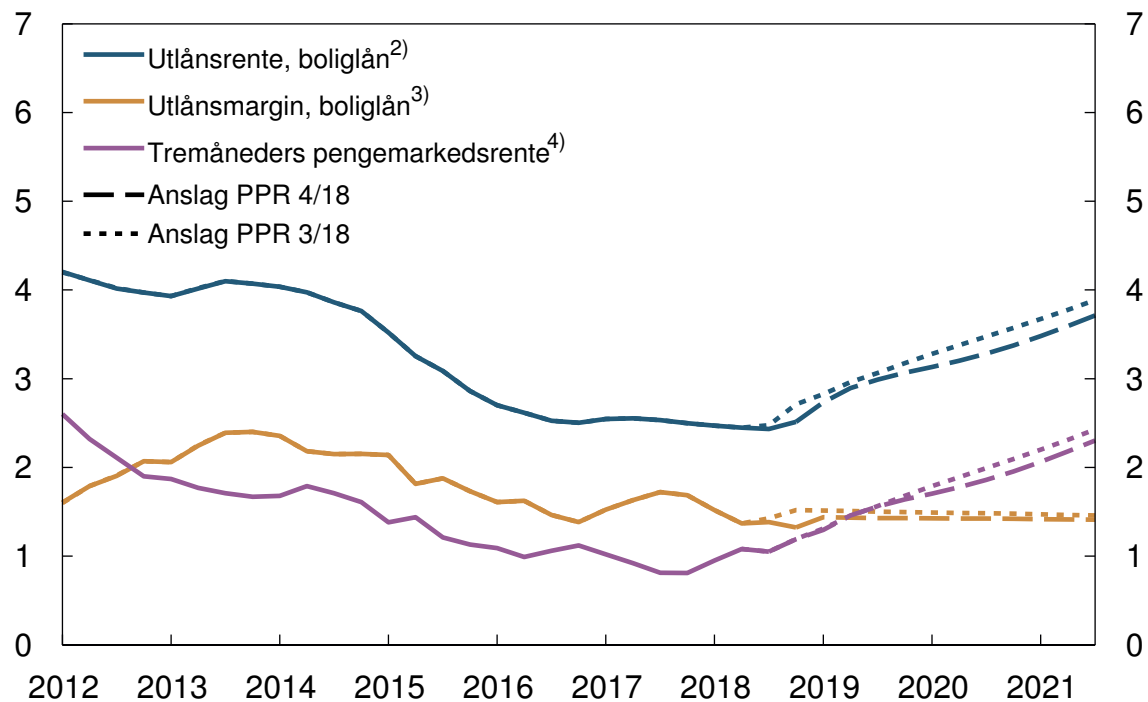
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.34 Forventet tolvmånedersvekst i konsumprisene om fem år.
Prosent. 1. kv. 2005 – 4. kv. 2018

Kilder: Epinion, Kantar TNS og Opinion

Figur 3.35 Renter. Prosent. 1. kv. 2012 – 3. kv. 2021¹⁾

1) For utlånsrente anslag for 4. kv. 2018 – 3.kv. 2021. For utlånsmargin og tremåneders pengemarkedsrente anslag for 3.kv. 2018 – 3.kv. 2021.

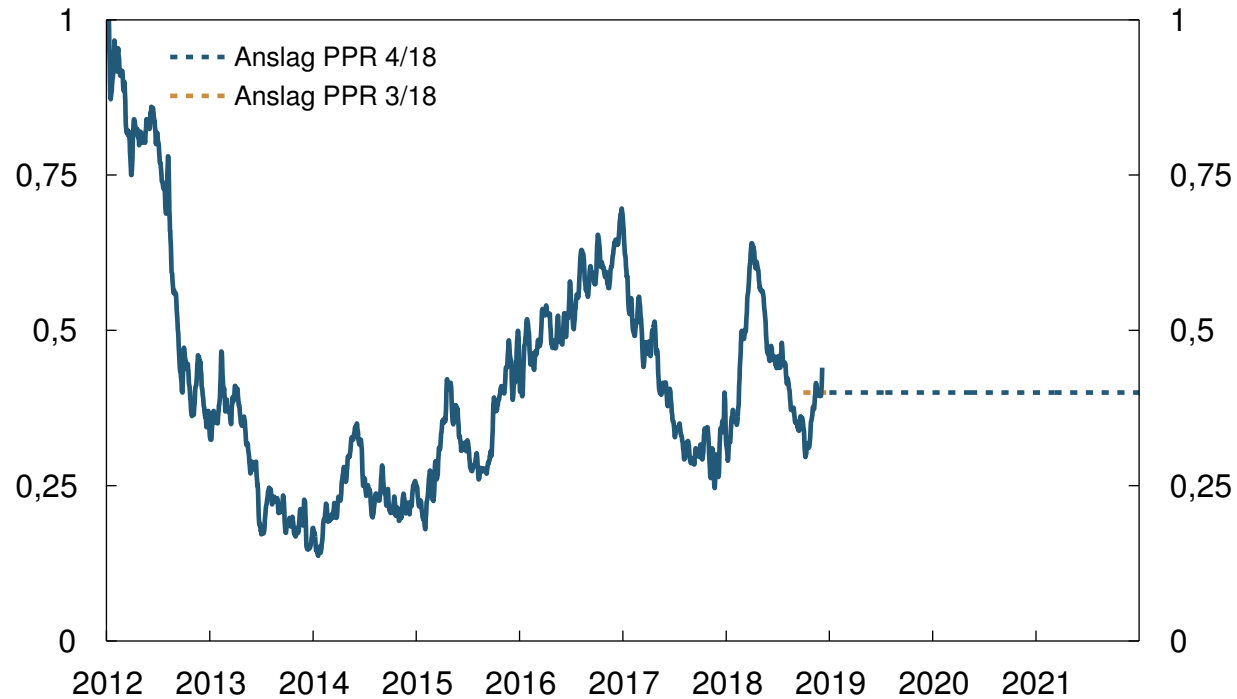
2) Gjennomsnittlig rente på utestående nedbetalingslån med pant i bolig til husholdninger, for utvalget av banker og kredittforetak som inngår i Statistisk sentralbyrås månedlige rentestatistikk.

3) Differansen mellom boliglånsrenten og tremåneders pengemarkedsrente.

4) Anslaget er beregnet som et gjennomsnitt av styringsrenten i inneværende og neste kvartal pluss anslag på pengemarkedspåslaget.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.36 Påslag i norsk tremåneders pengemarkedsrente.¹⁾ Fem dagers glidende gjennomsnitt. Prosentenheter. 1. januar 2012 – 31. desember 2021²⁾

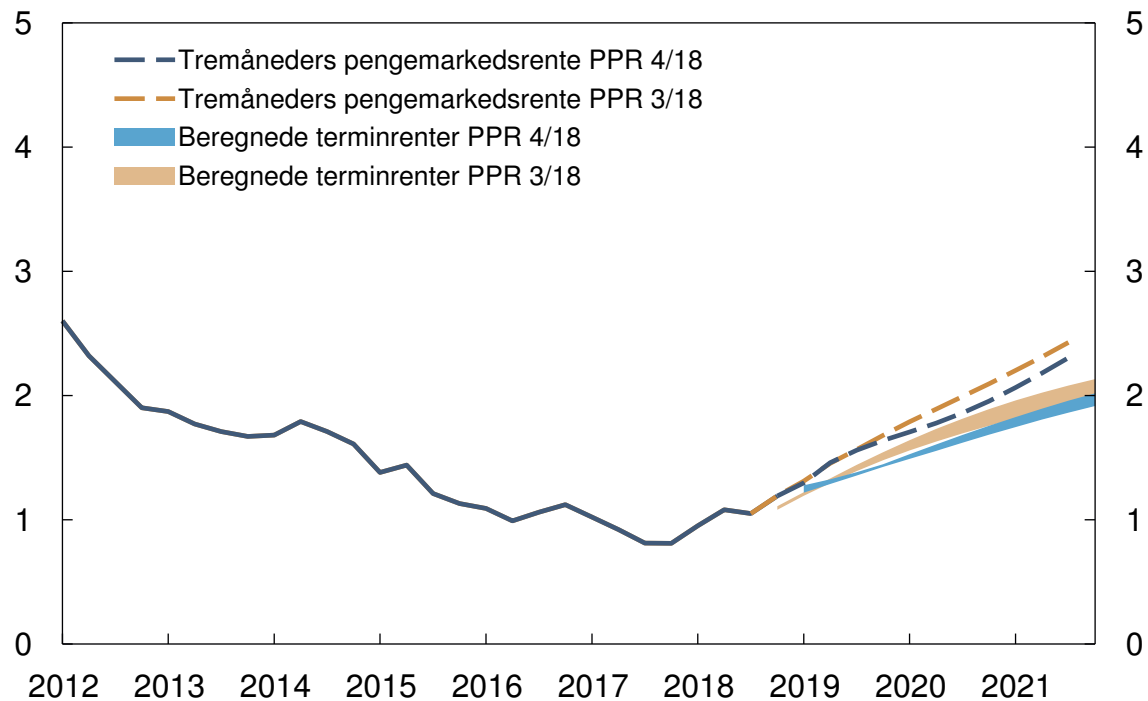

1) Norges Banks anslag på differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente.

2) Anslag for 1. kv. 2019 – 4. kv. 2021.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.37 Tremåneders pengemarkedsrente¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾.
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021³⁾

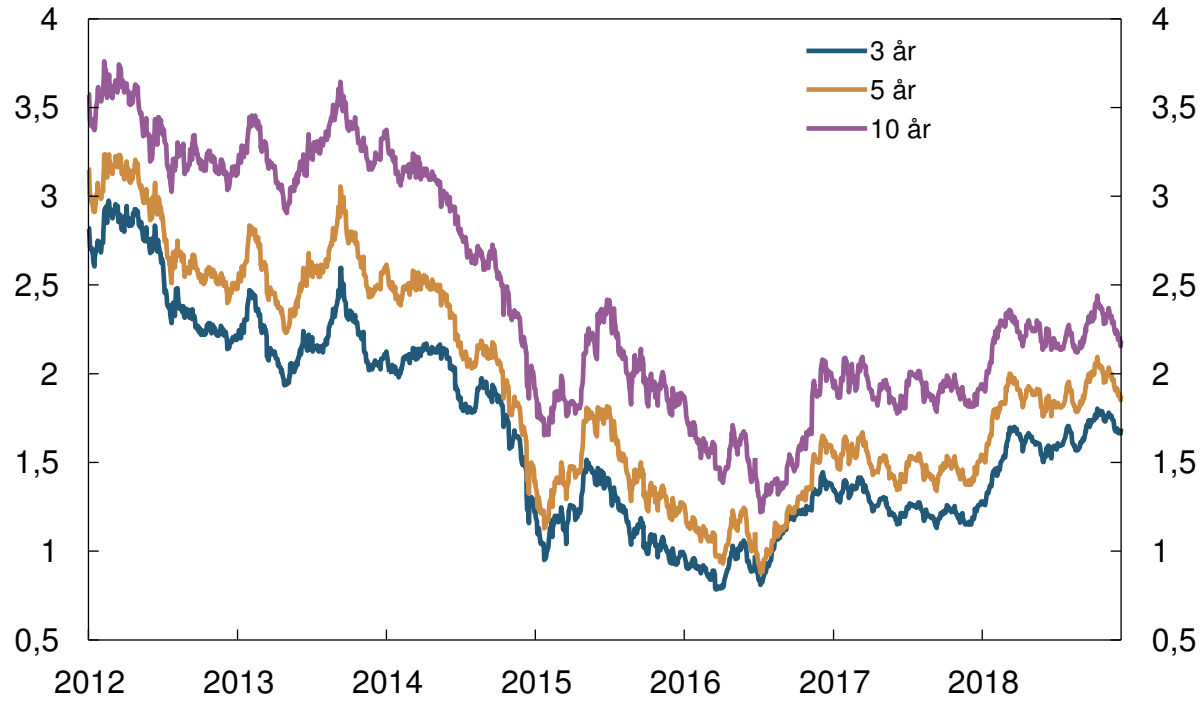
1) Anslag for pengemarkedsrenten er beregnet som et gjennomsnitt av styringsrenten i inneværende og neste kvartal pluss anslag på pengemarkedspåslaget.

2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det oransje og blå intervallet viser høyeste og laveste rente i perioden 3. september – 14. september i 2018 for PPR 3/18 og i perioden 26. november – 7. desember i 2018 for PPR 4/18.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 3. kv. 2021.

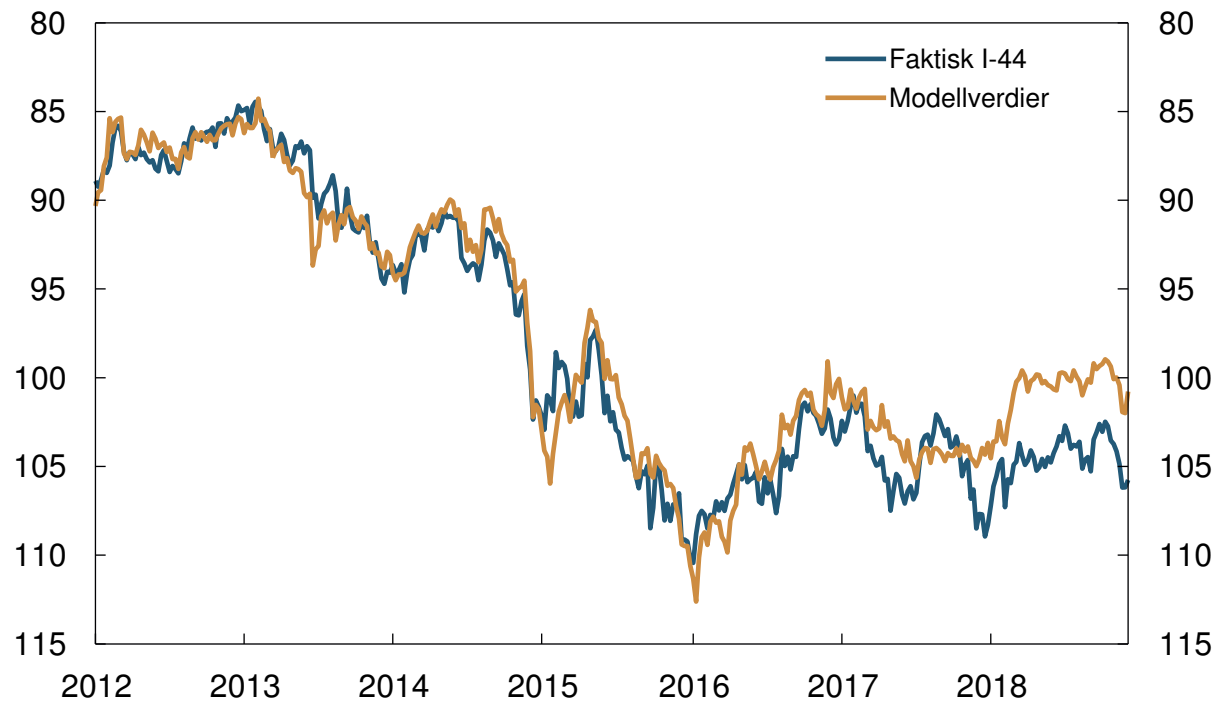
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.38 Tre-, fem- og tiårs swaprenter.
Prosent. 1. januar 2012 – 7. desember 2018

Kilde: Bloomberg

Figur 3.39 Empirisk modell for importveid kronekursindeks (I-44).^{1) 2)}
Uke 1 2012 – uke 49 2018

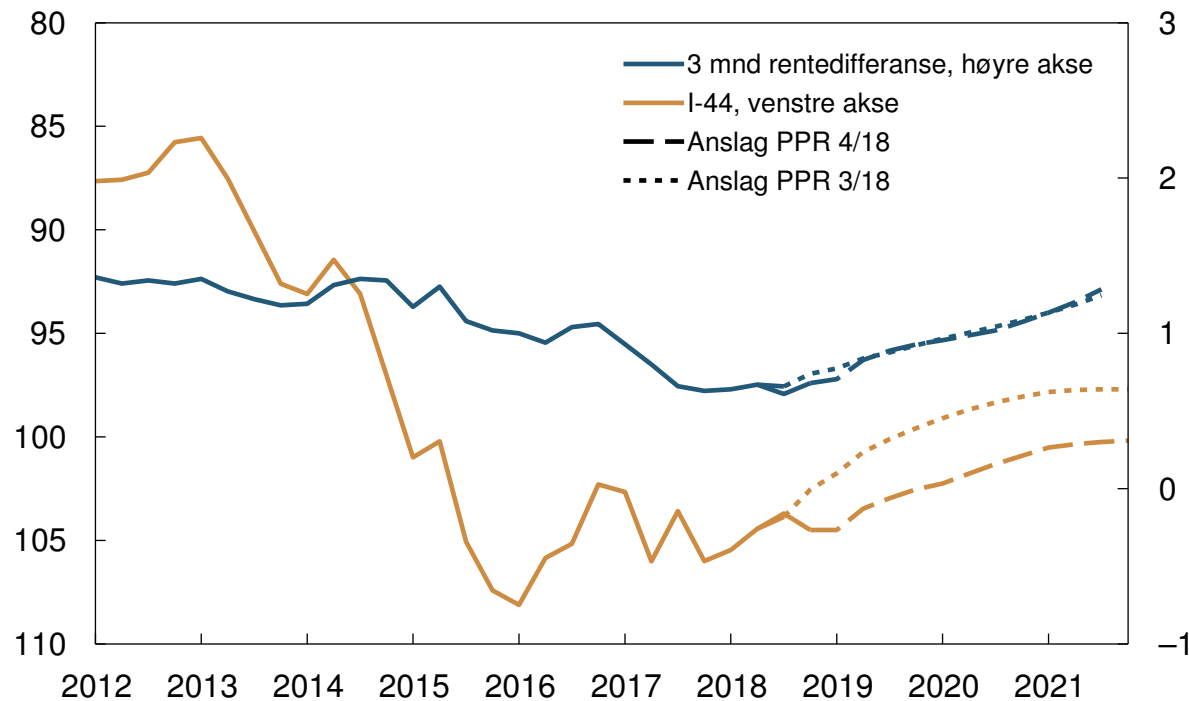

1) Oljepris og differanse i ettårs og tiårs swaprenter mot handelspartnerne inngår som forklaringsvariabler. Modellen er estimert på data fra uke 1 2009 til uke 52 2016. I figuren vises modelltilpassede verdier for denne perioden, og modellpredikerte verdier fra uke 1 2017 til uke 49 2018.

2) Stigende verdi i figuren indikerer sterkere kurs.

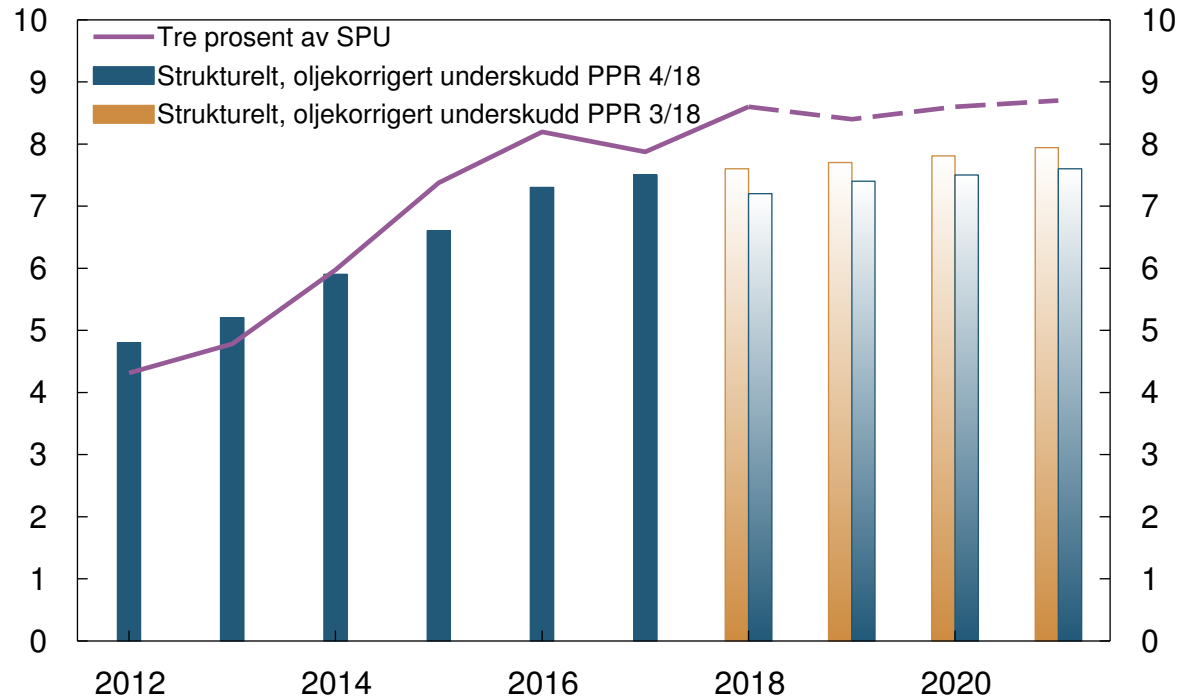
Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.40 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente i Norge¹⁾ og hos handelspartnerne²⁾. Prosentenheter. Importveid valutakursindeks (I-44)³⁾. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021⁴⁾

1) Anslag for pengemarkedsrenten er beregnet som et gjennomsnitt av styringsrenten i inneværende og neste kvartal pluss anslag på pengemarkedspåslaget.
 2) Terminrenter for handelspartnerne beregnet per 14. september for PPR 3/18 og per 7. desember 2018 for PPR 4/18. Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartnernes renter». *Norges Bank Memo 2/2015*.
 3) Stigende kurve indikerer sterkere kronekurs.
 4) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.
 Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.41 Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet og tre procent av SPU¹⁾. Andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 2012 – 2021²⁾

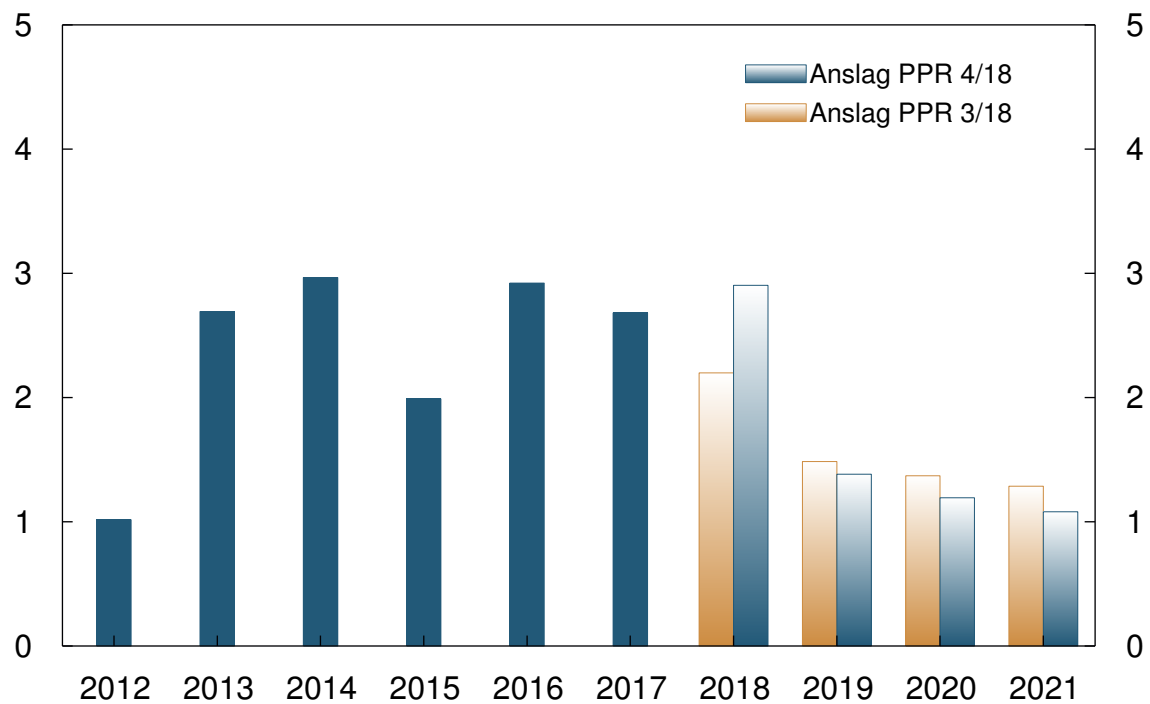

1) Statens pensjonsfond utland.

2) Anslag for 2018 – 2021 (stiplet og gradert).

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

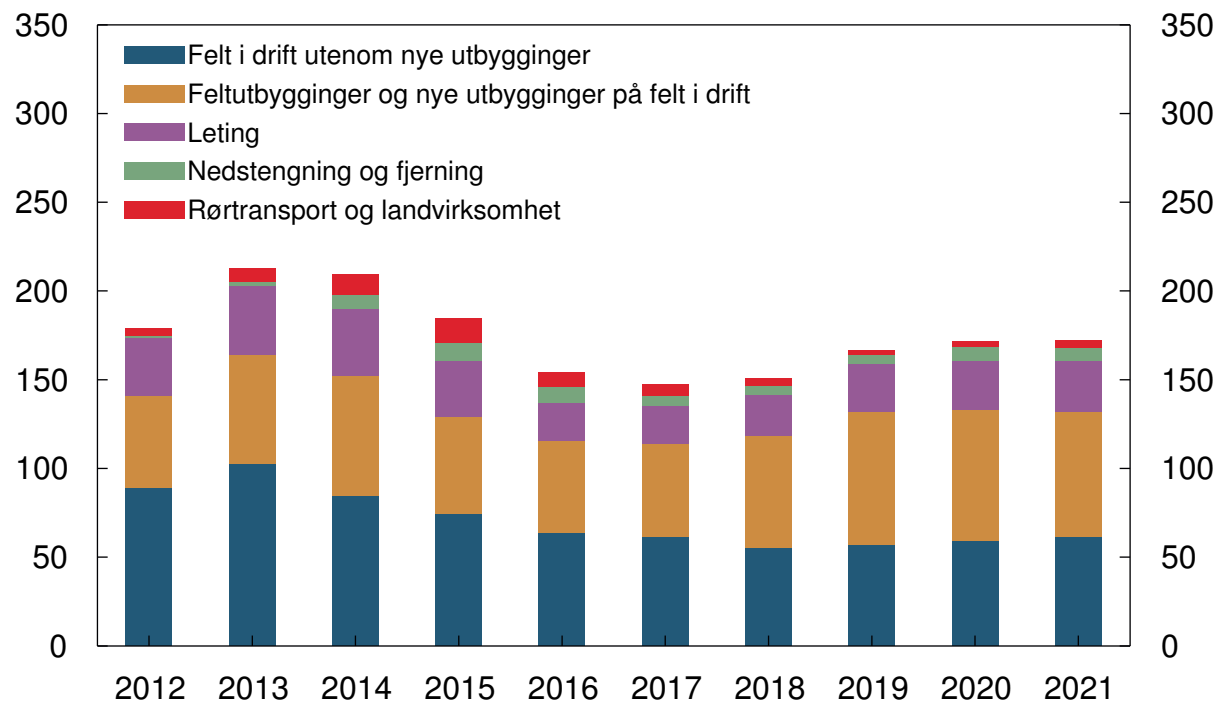
Figur 3.42 Etterspørsel fra offentlig forvaltning.
Årsvekst. Prosent. 2012 – 2021 ¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

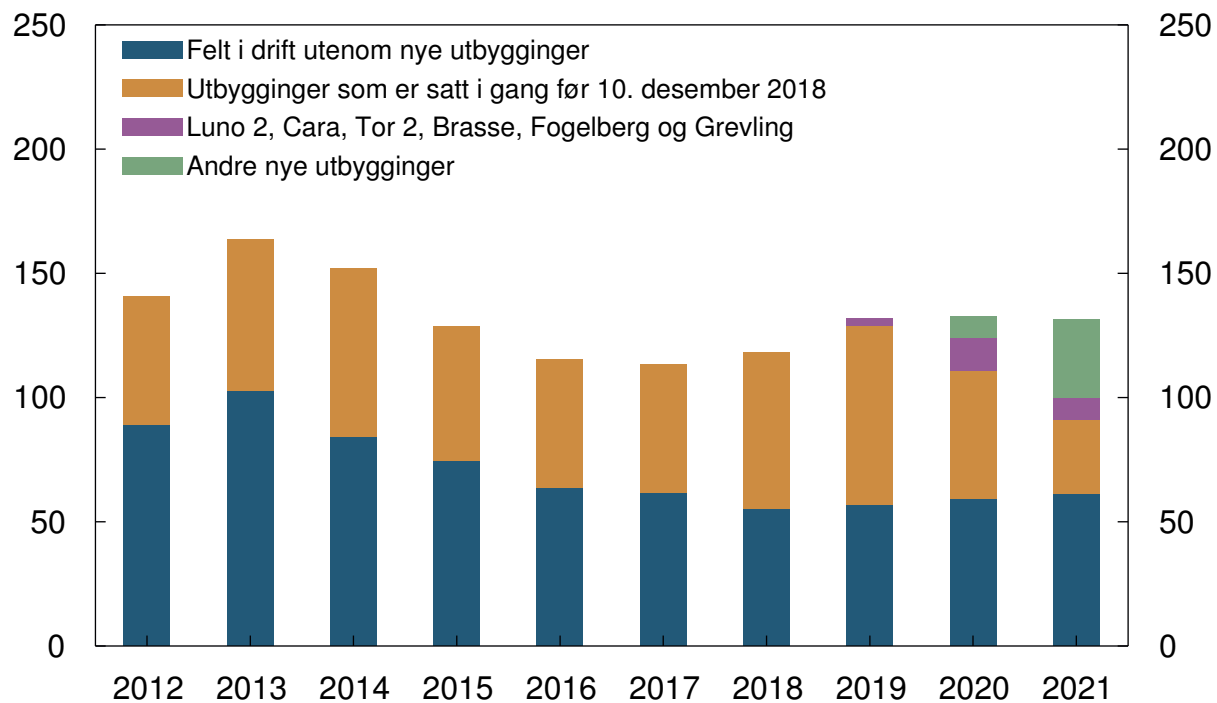
Figur 3.43 Petroleumsinvesteringer.
Faste 2018-priser. Milliarder kroner. 2012 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021. Tallene for 2012 – 2017 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Indeksen anslås å falle med 1 prosent i 2018 og å øke med 2,5 prosent fra 2018 til 2019.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

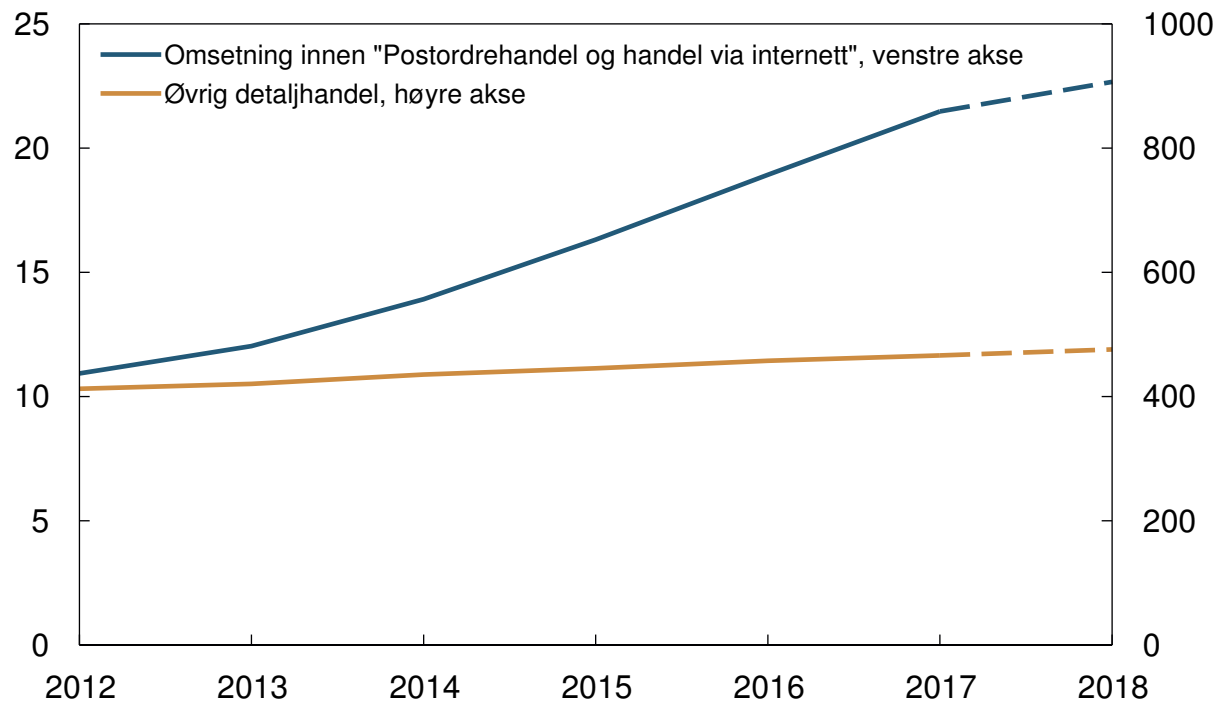
Figur 3.44 Investeringer innen feltutbygging og felt i drift.
Faste 2018-priser. Milliarder kroner. 2012 – 2021¹⁾

1) Anslag for 2018 – 2021. Tallene for 2010 – 2017 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og er deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Anslagene er basert på stortingsmeldinger, konsekvensutredninger, prognoser fra Oljedirektoratet, investeringstillingen fra Statistisk sentralbyrå og løpende informasjon om utbyggingsprosjekter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

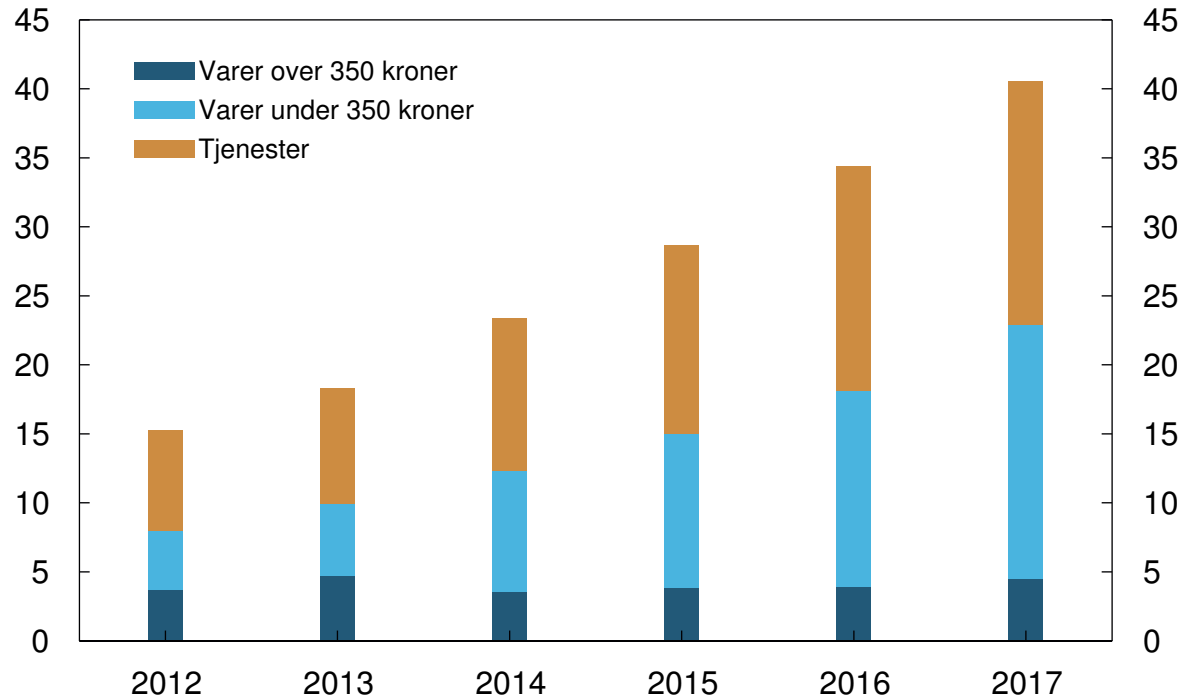
Figur 3.45 Omsetning i detaljhandelen. Milliarder kroner. 2012 – 2018¹⁾

1) Anslag for 2018 (stiplet) basert på tilgjengelig data til og med 3. kv. 2018 . 4. kv. 2018 er fremskrevet med vekstrater fra 2017.

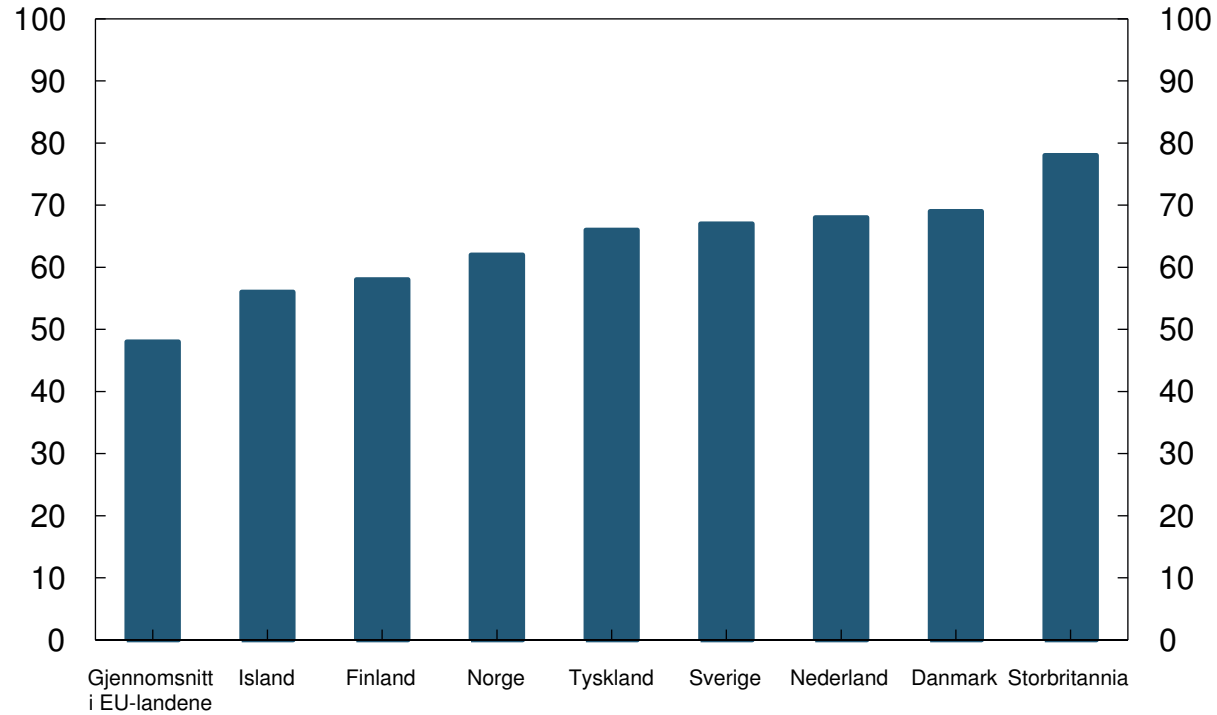
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.46 Husholdningenes direkte import av varer og tjenester.
Milliarder kroner. 2012 – 2017

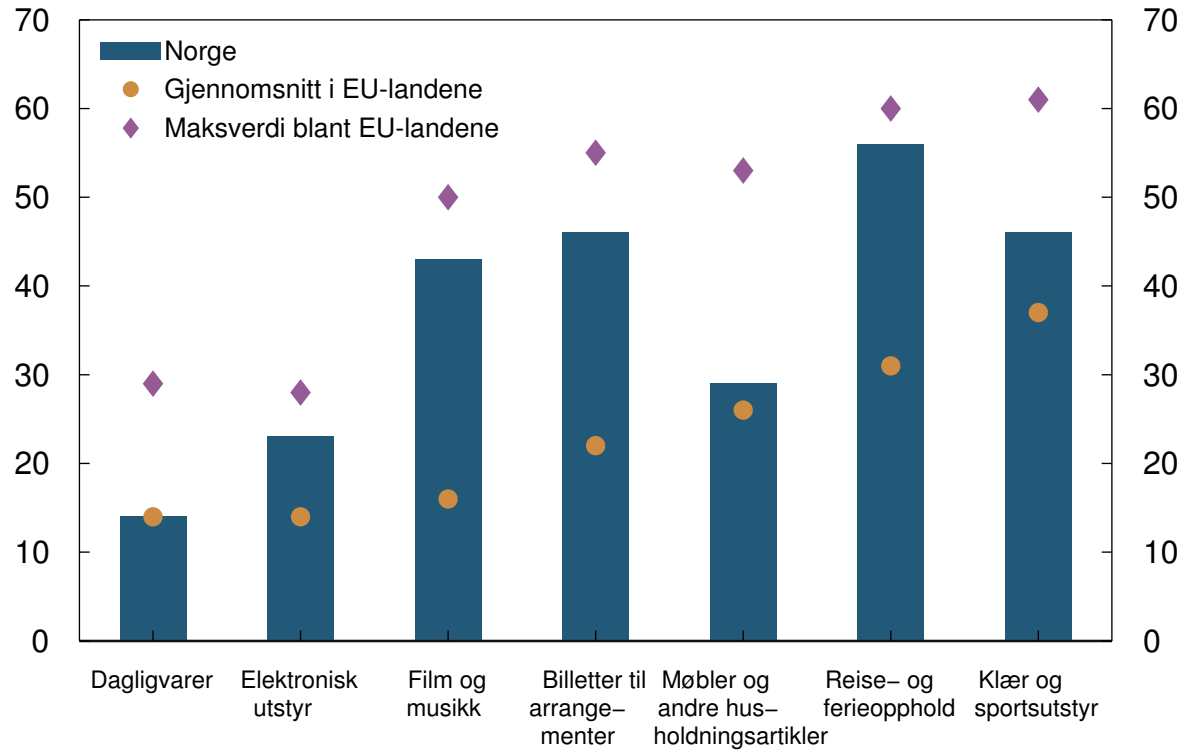
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.47 Internettbrukere som har kjøpt varer eller tjenester over internett i løpet av de siste 3 månedene. Prosent av alle respondenter. 2017

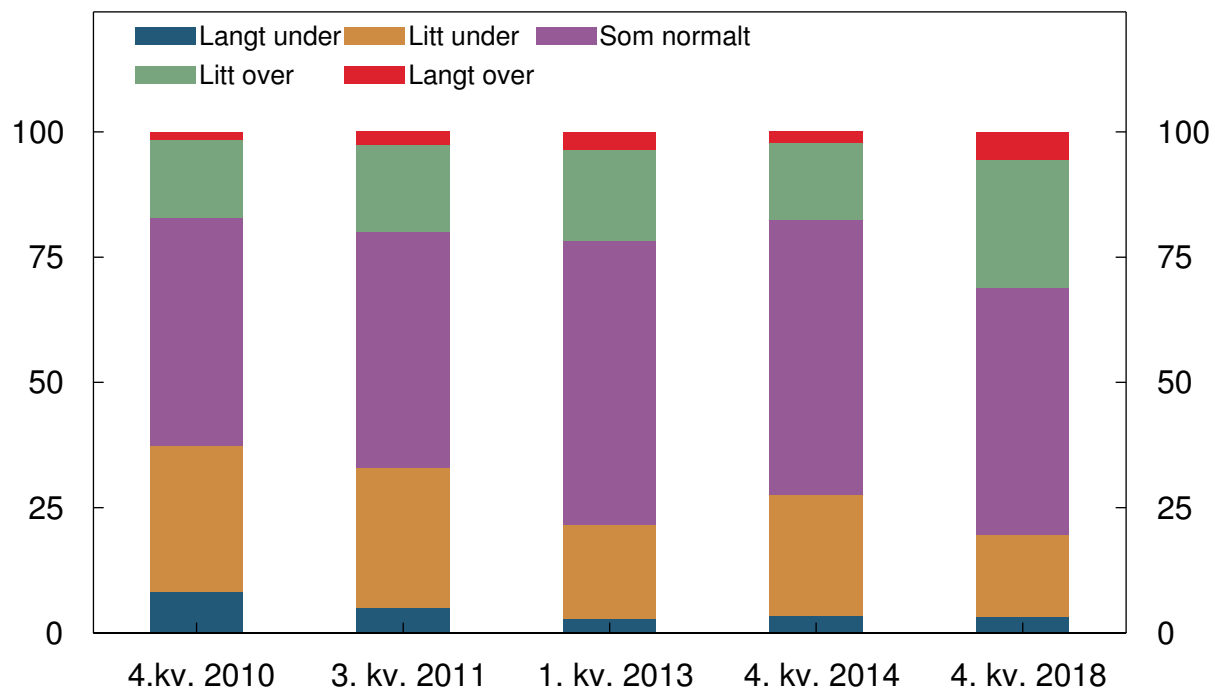
Kilde: Eurostat

Figur 3.48 Internettbrukere som har kjøpt varer eller tjenester via internett. Fordelt etter ulike varer og tjenester. Prosent av alle respondenter. 2017

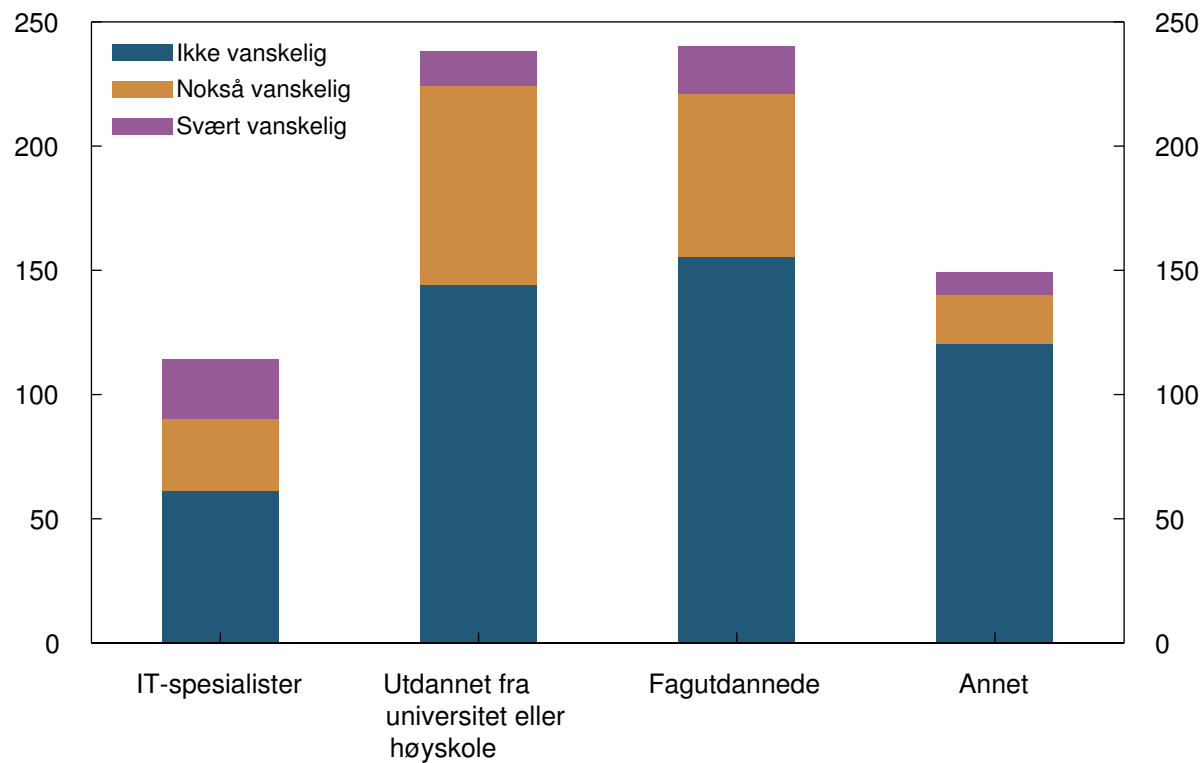
Kilde: Eurostat

Figur 3.49 Hvordan er kapasitetsutnyttningen sammenlignet med hva den er i noe du ville vurdere som en normalsituasjon? Svarfordeling på ulike tidspunkter. Prosent av alle kontaktene

Kilde: Norges Bank

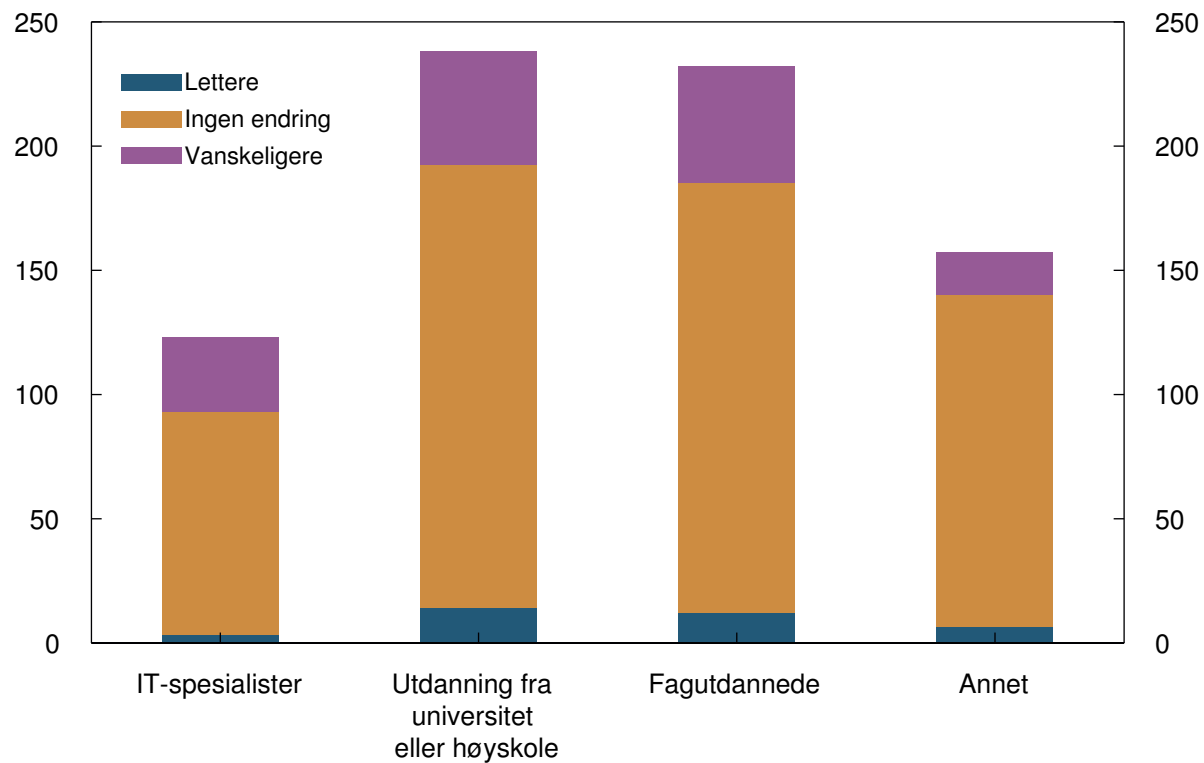
Figur 3.50 I hvilken grad opplever du at det er vanskelig å rekruttere eller beholde ulike typer ansatte? Antall kontakter¹⁾

1) Om lag 300 virksomheter ble spurt. Figuren viser svar fra de kontaktene som oppfattet at spørsmålet var aktuelt for dem.

Kilde: Norges Bank

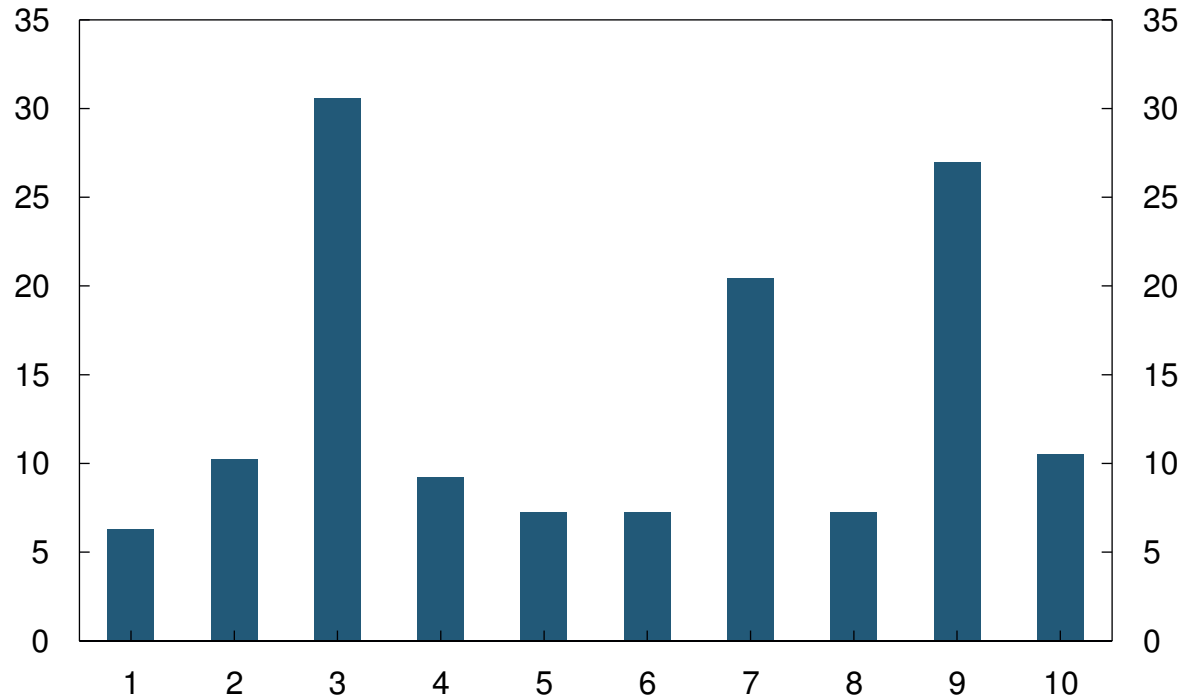
Figur 3.51 Hvordan har tilgangen på ulike typer ansatte endret seg de siste 12 månedene? Antall kontakter¹⁾

1) Om lag 300 virksomheter ble spurt. Figuren viser svar fra de kontaktene som oppfattet at spørsmålet var aktuelt for dem.

Kilde: Norges Bank

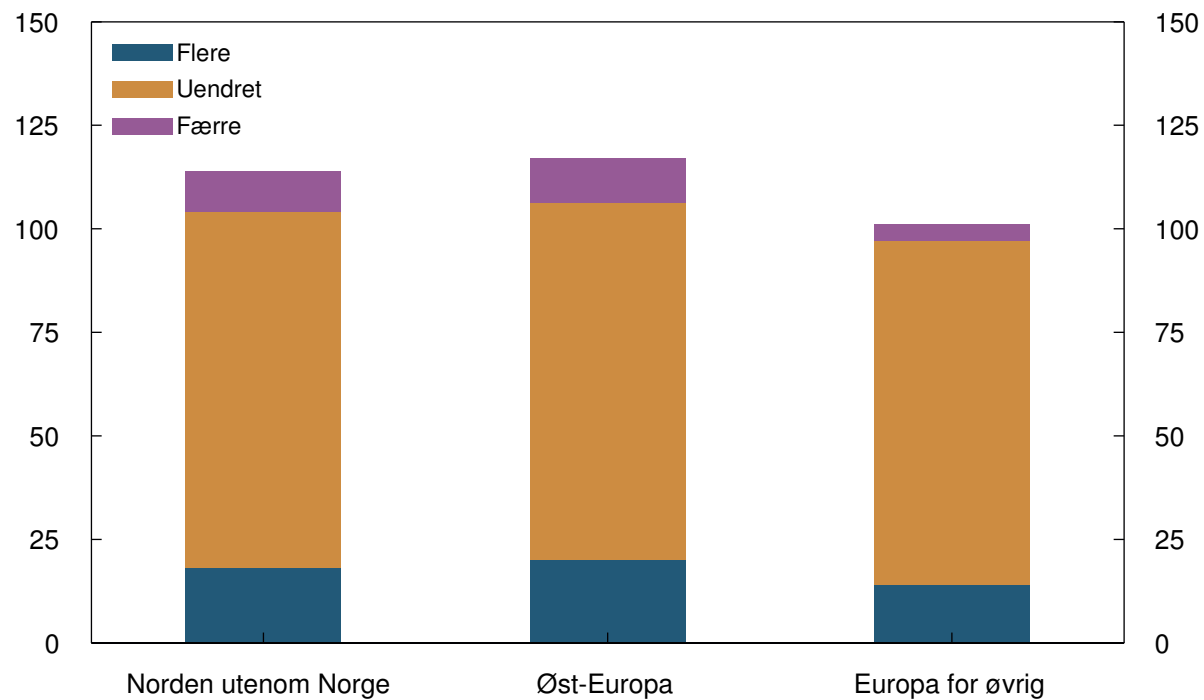
Figur 3.52 Hva gjør virksomheten for å møte knapphet på arbeidskraft?
Flere svar var mulig.¹⁾ Prosent av alle kontaktene

1) De ulike svaralternativene: (1) Tilbyr høyere lønn for alle, (2) Tilbyr bedre betingelser annet enn lønn for alle, (3) Tilbyr høyere lønn for enkelte grupper, (4) Tilbyr bedre betingelser annet enn lønn for enkelte grupper, (5) Produserer mindre enn etterspørselen tilsier, (6) Utsetter prosjekter/nysatsinger, (7) Øker bruk av overtid, (8) Senker kompetansekravene, (9) Outsourcer/kjøper inn tjenester, (10) Annet.

Kilde: Norges Bank

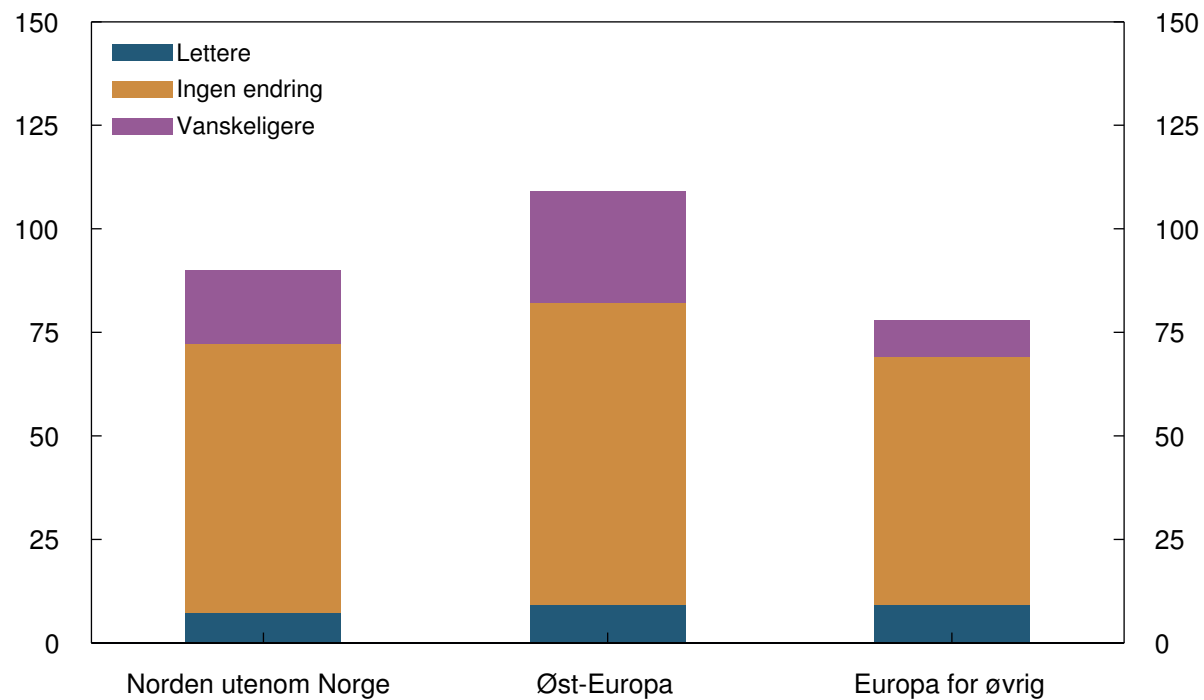
Figur 3.53 Venter virksomheten å ha flere eller færre ansatte fra andre europeiske land om 6 måneder? Antall kontakter ¹⁾

1) Om lag 300 virksomheter ble spurt. Figuren viser svar fra de kontaktene som oppfattet at spørsmålet var aktuelt for dem.

Kilde: Norges Bank

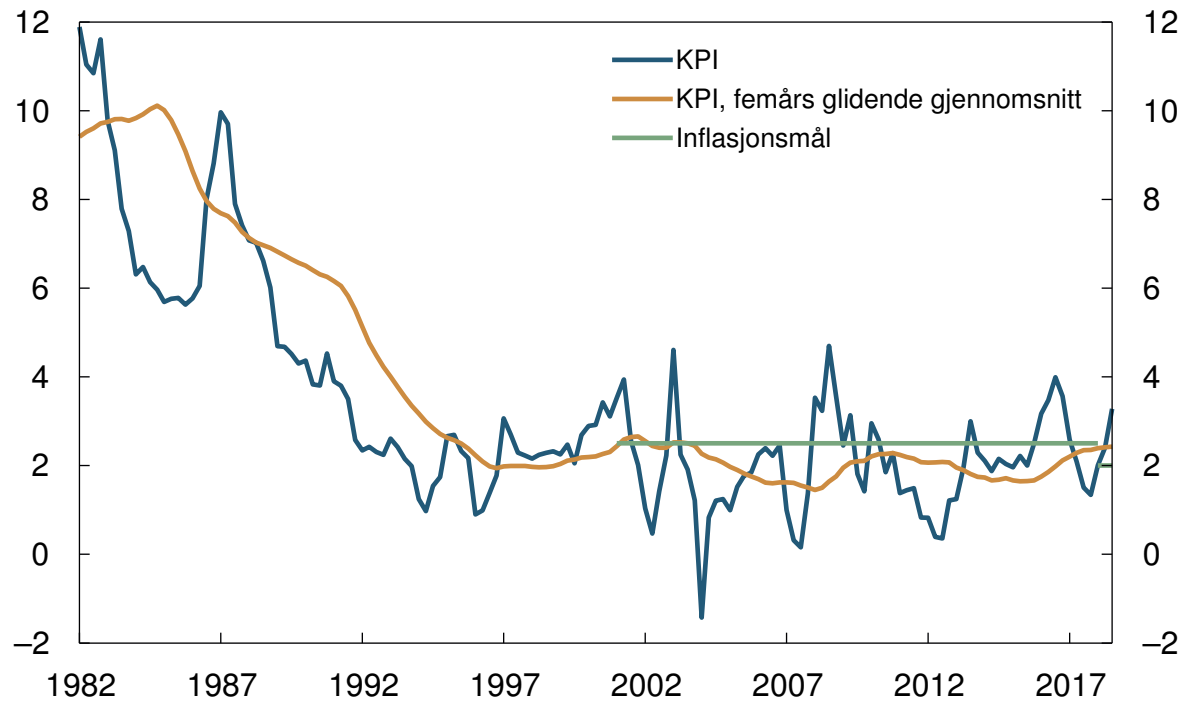
Figur 3.54 Hvordan har tilgangen på ansatte fra andre europeiske land endret seg de siste to årene? Antall kontakter¹⁾

1) Om lag 300 virksomheter ble spurt. Figuren viser svar fra de kontaktene som oppfattet at spørsmålet var aktuelt for dem.

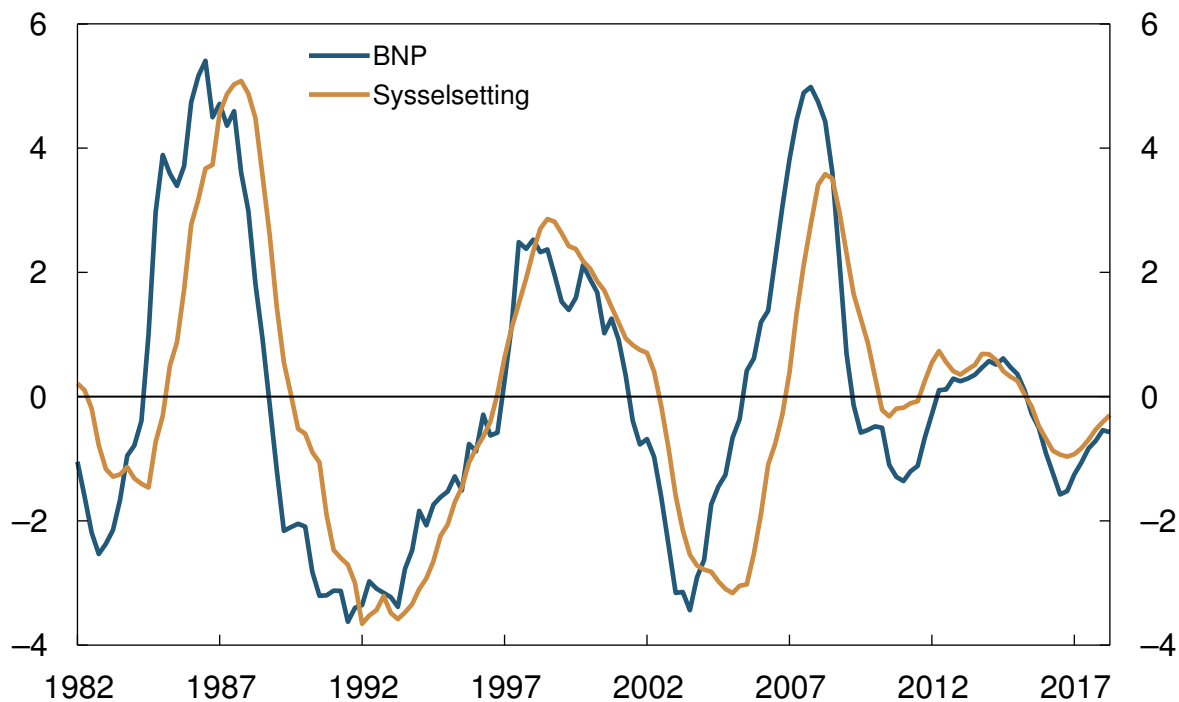
Kilde: Norges Bank

Figur 4.1 Konsumprisindeksen (KPI).
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 1982 – 3. kv. 2018

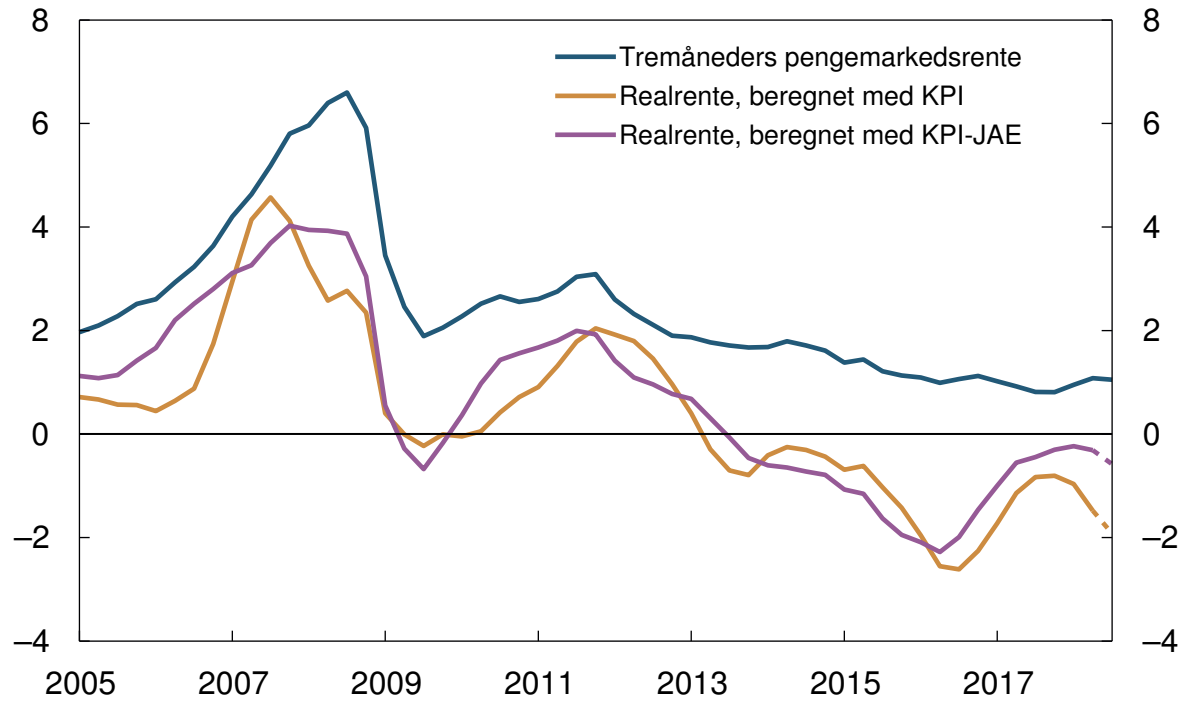
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.2 BNP for Fastlands-Norge og sysselsetting.
Avvik fra trend.¹⁾ Prosent. 1. kv. 1982 – 2. kv. 2018

1) Trenden for begge seriene er beregnet med et HP-filter med $\lambda = 40\,000$. Beregningene er basert på data fra 1. kv. 1978 – 3. kv. 2018. Avviket fra trend er trekvartalers glidende gjennomsnitt.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.3 Tremåneders pengemarkedsrente og realrenter¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2018²⁾

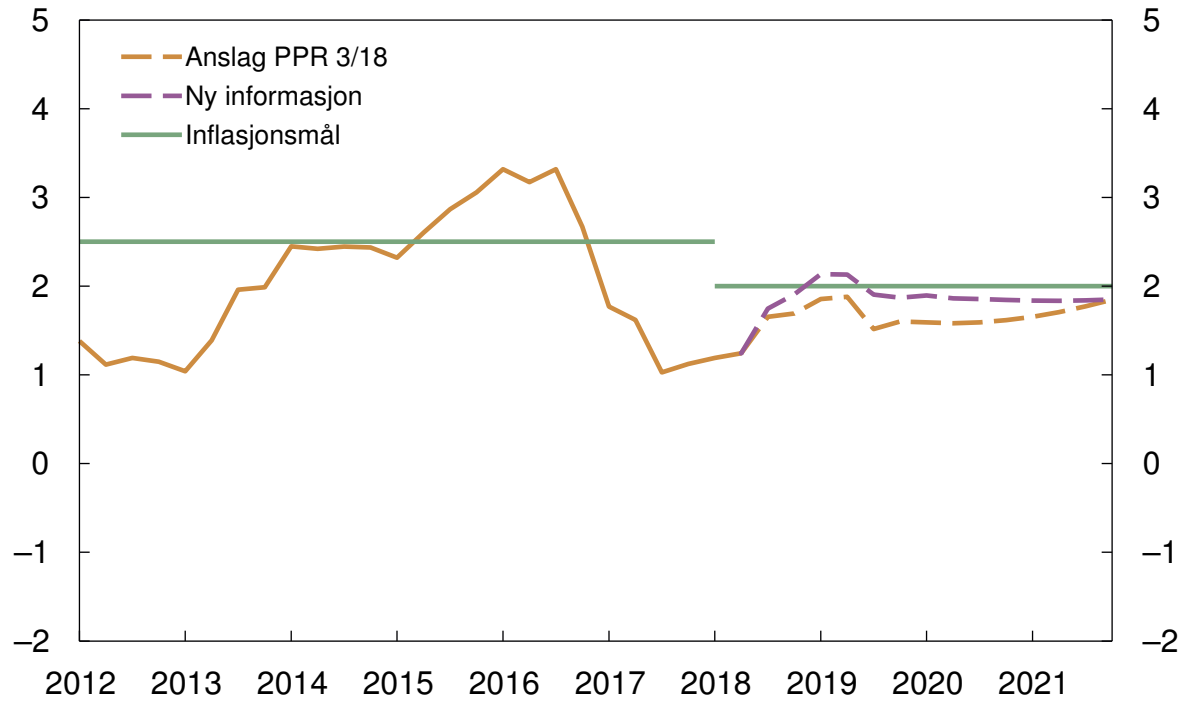

1) Tremåneders pengemarkedsrente fratrukket et trekvartalers sentrert glidende gjennomsnitt av inflasjon, målt ved firekvartalersvekst i KPI og KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE).

2) Anslag for 3. kv. 2018 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.4a KPI-JAE.¹⁾ Anslag betinget på ny informasjon om den økonomiske utviklingen og prognosen for styringsrenten fra PPR 3/18. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

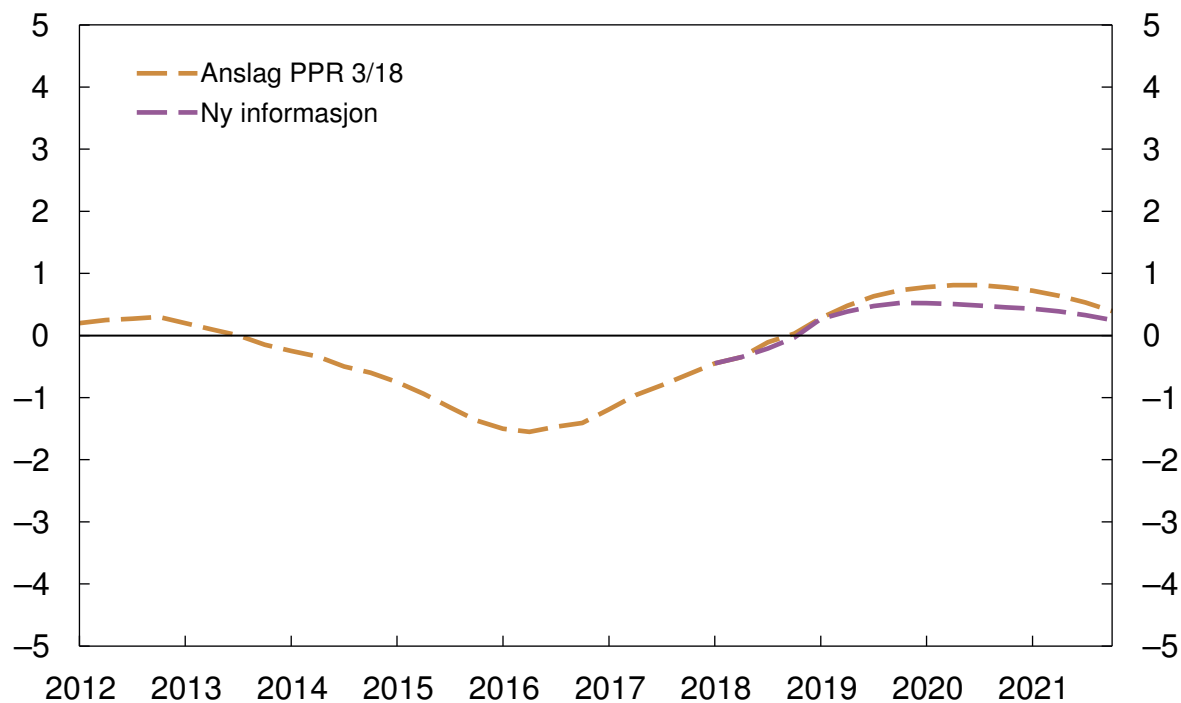

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

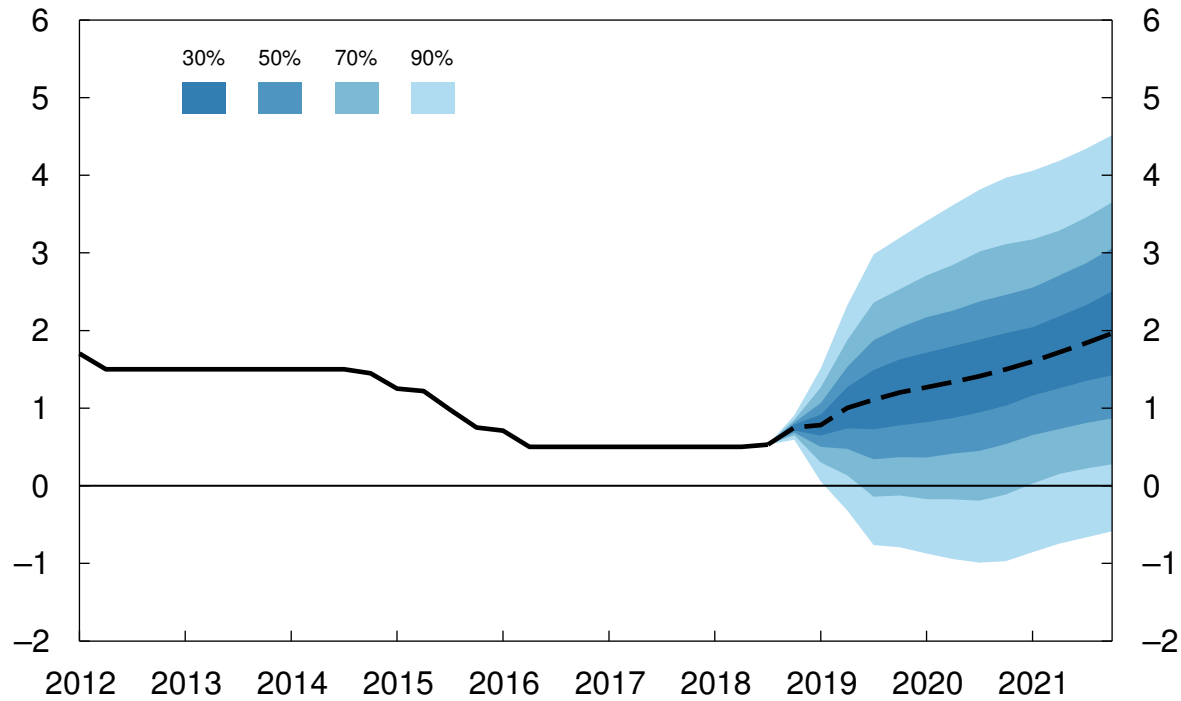
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.4b Anslag på produksjonsgapet¹⁾. Betinget på ny informasjon om den økonomiske utviklingen og prognosen for styringsrenten fra PPR 3/18. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.
Kilde: Norges Bank

Figur 4.5a Styringsrenten med usikkerhetsvifte¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

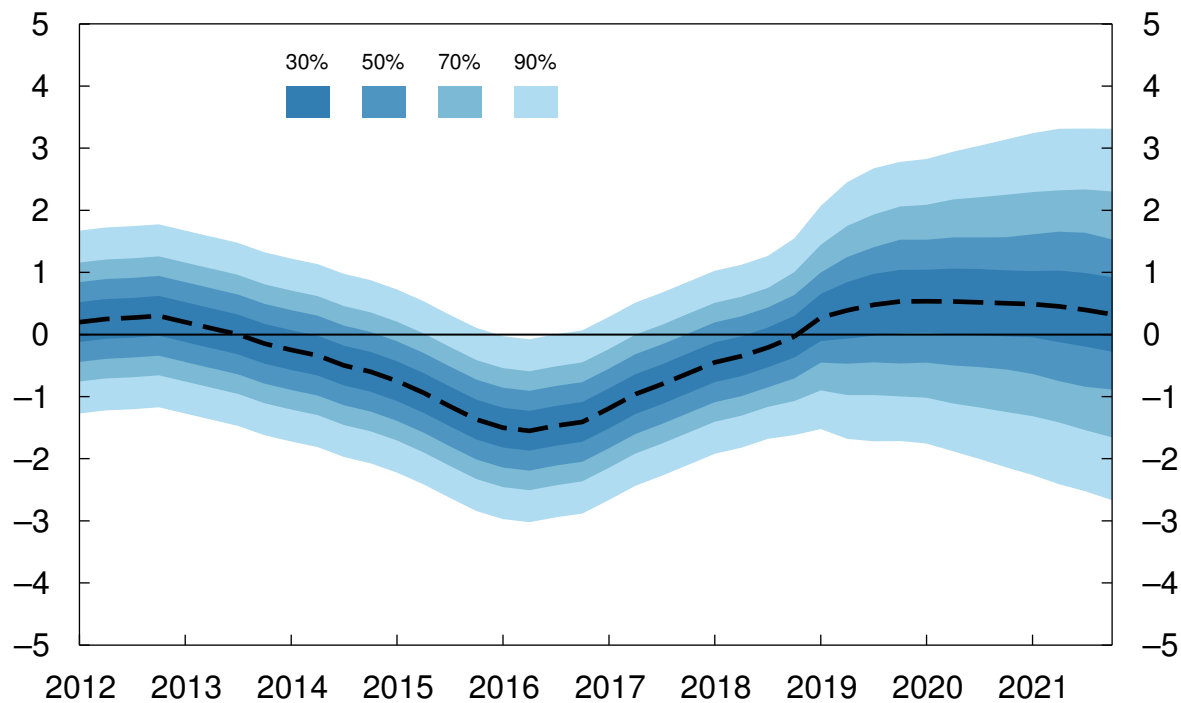

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Den tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

Figur 4.5b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021

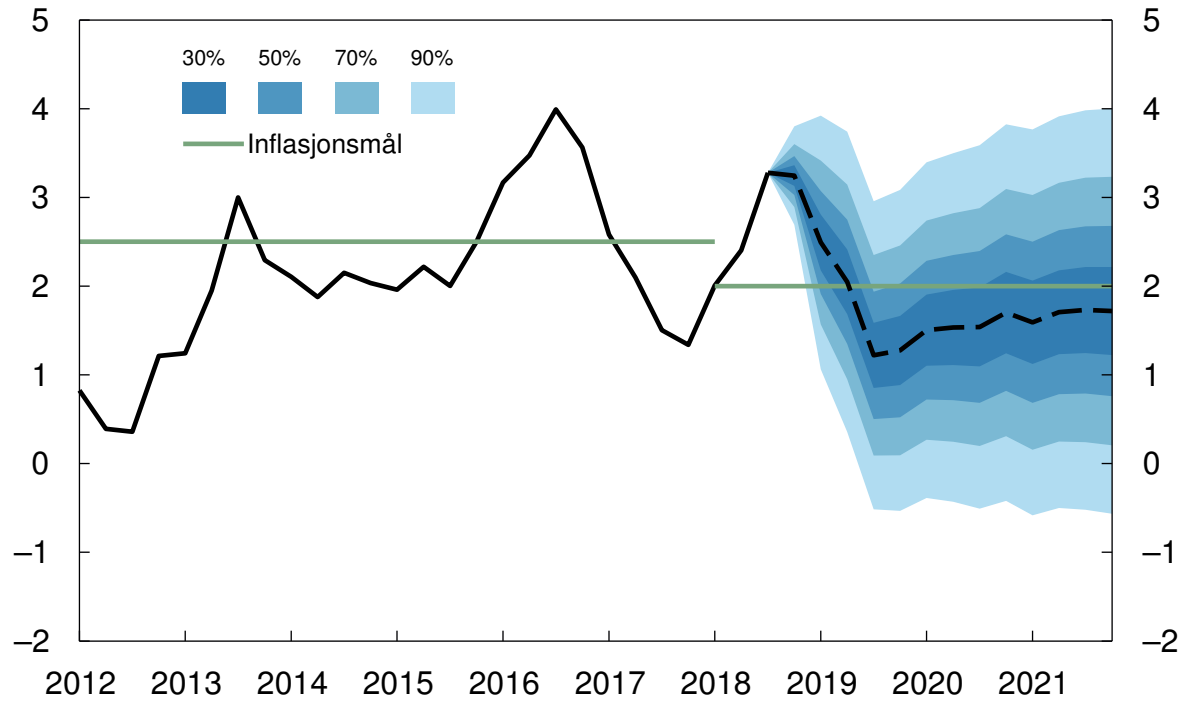

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

Kilde: Norges Bank

Figur 4.5c KPI med usikkerhetsvifte¹⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

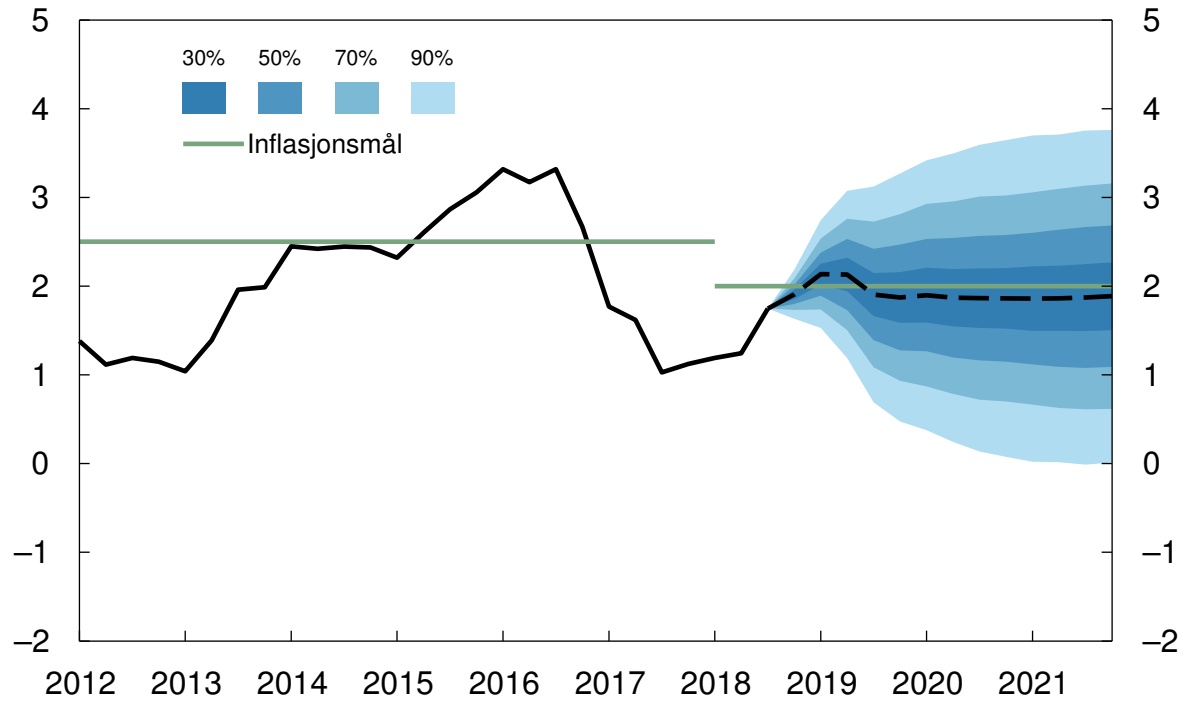

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

2) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.5d KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021³⁾

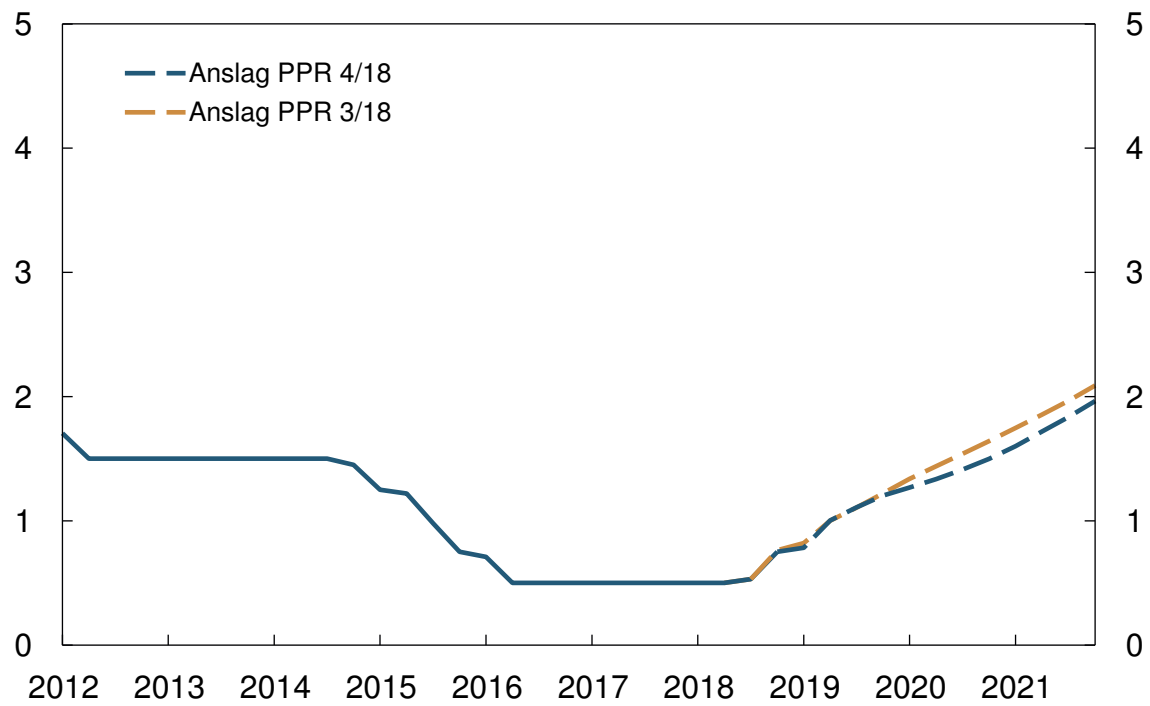
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

3) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

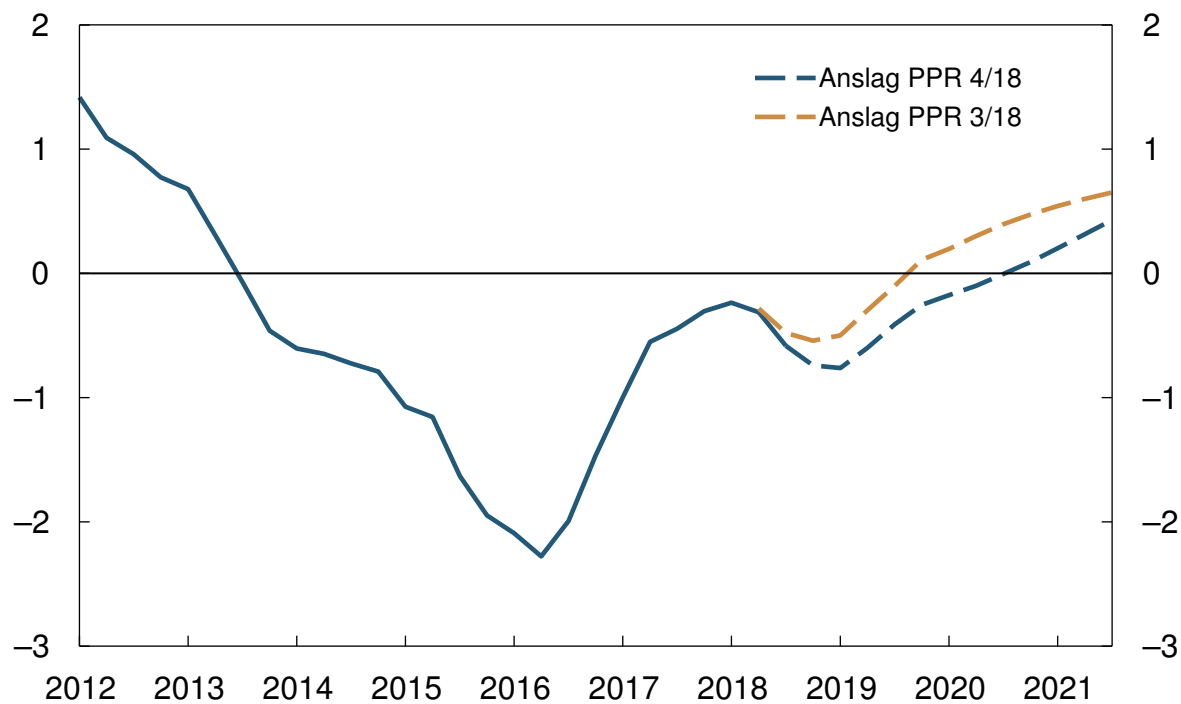
Figur 4.6 Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021¹⁾

1) Anslag for 4. kv. 2018 – 4. kv. 2021.

Kilde: Norges Bank

Figur 4.7 Realrente.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2012 – 3. kv. 2021²⁾

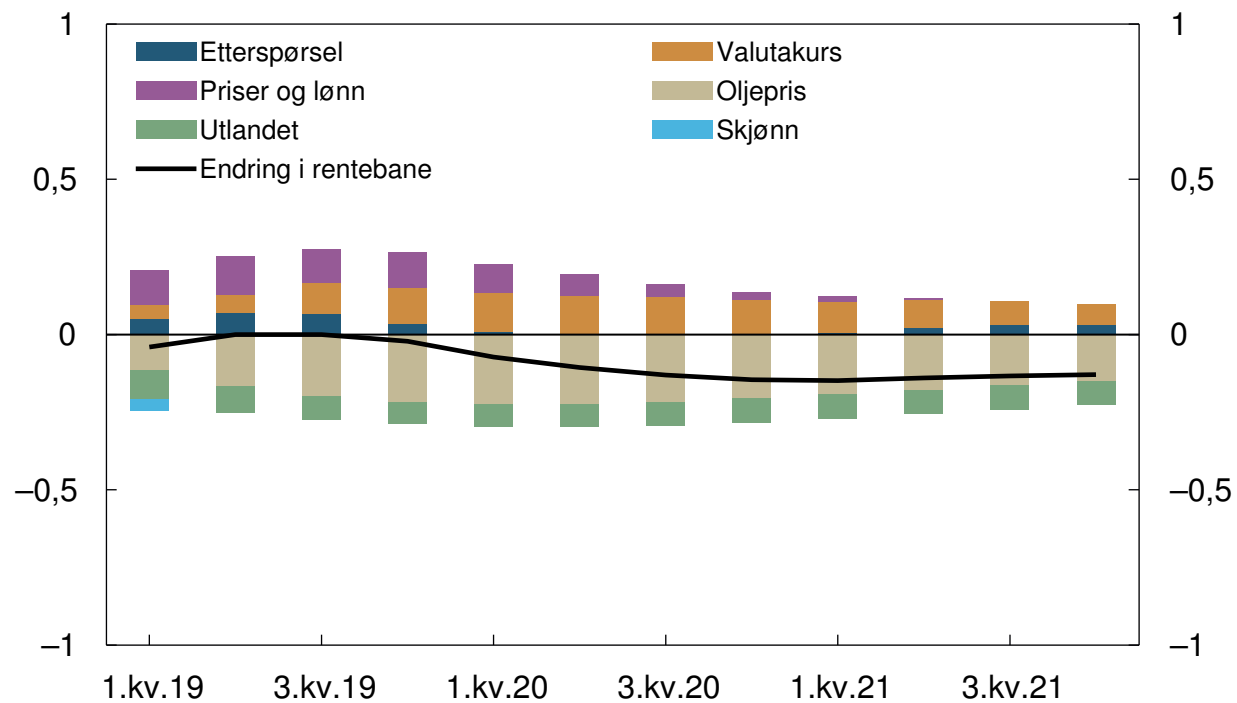

1) Tremåneders pengemarkedsrente fratrukket et trekvartalers sentrert glidende gjennomsnitt av inflasjon, målt ved firekvartalersvekst i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE).

2) Anslag for 3. kv. 2018 – 3. kv. 2021.

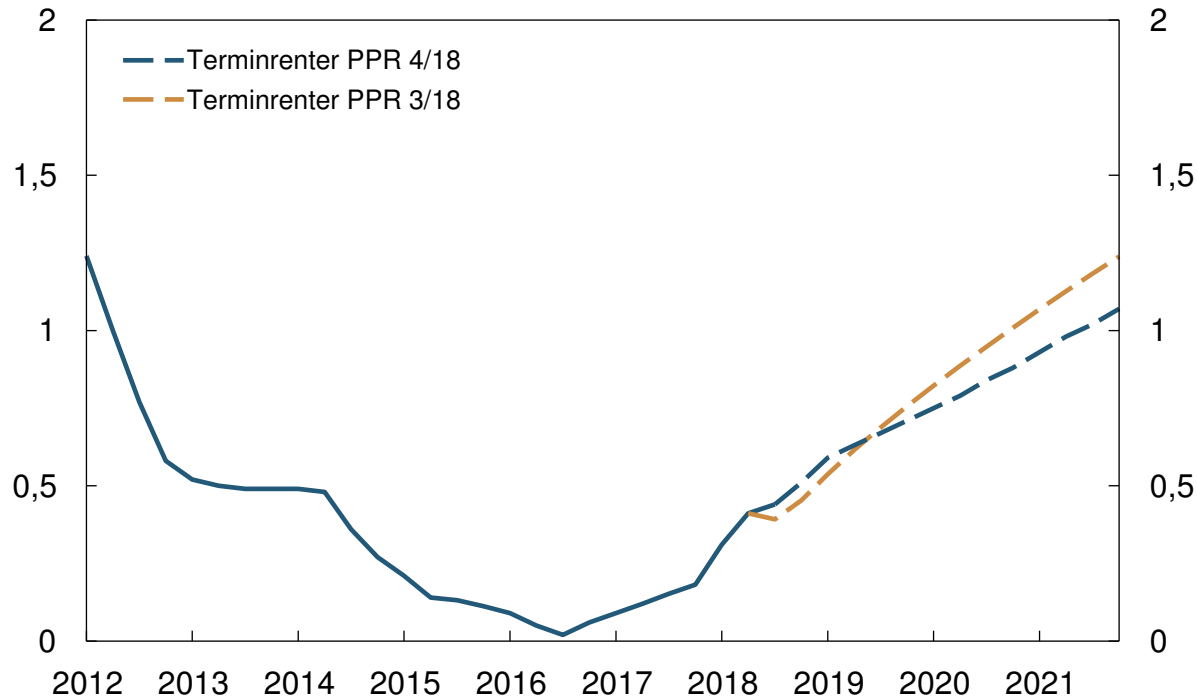
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.8 Faktorer bak endringer i anslag for styringsrenten fra PPR 3/18.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 1. kv. 2019 – 4. kv. 2021

Kilde: Norges Bank

Figur 4.9 Tremåneders pengemarkedsrenter hos handelspartnerne.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2021²⁾

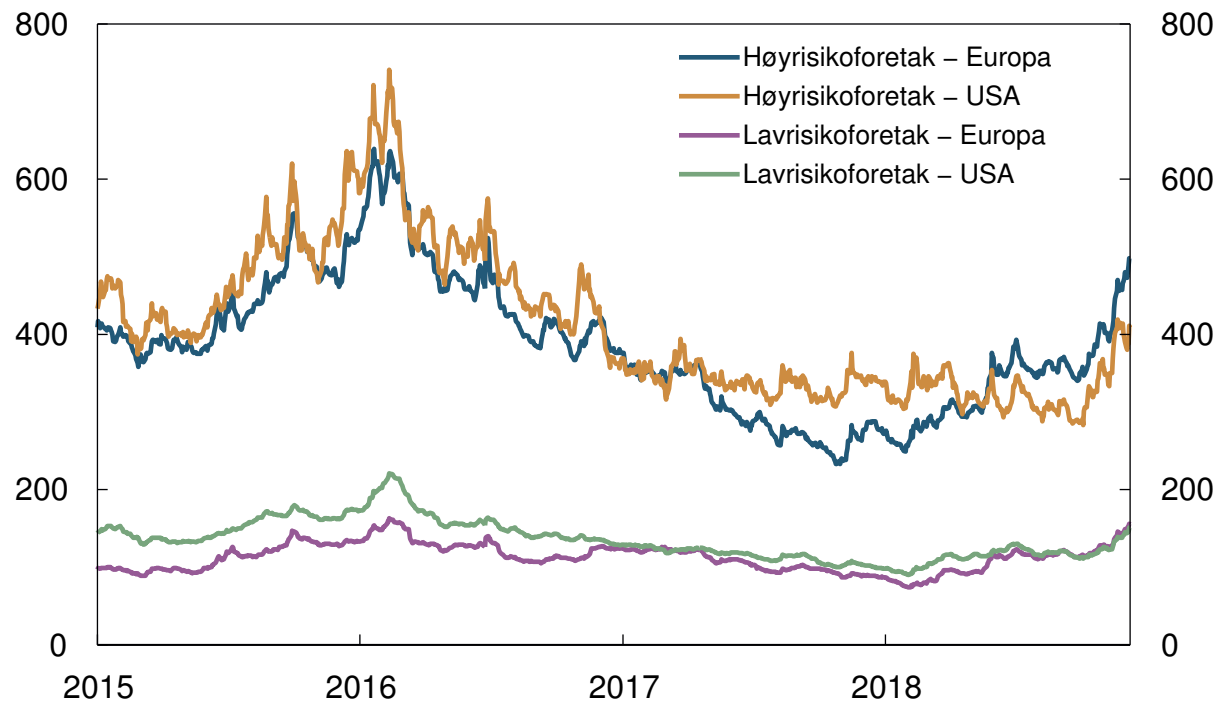

1) Basert på pengemarkedsrenter og renteswapper. Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartners renter». *Norges Bank Memo 2/2015*. Siden forrige rapport er vektene i renteaggregatet endret slik at amerikanske renter har fått noe høyere vekt, mens europeiske renter har fått noe lavere vekt.

3) Terminrenter beregnet per 14. september for PPR 3/18 og per 7. desember 2018 for PPR 4/18.

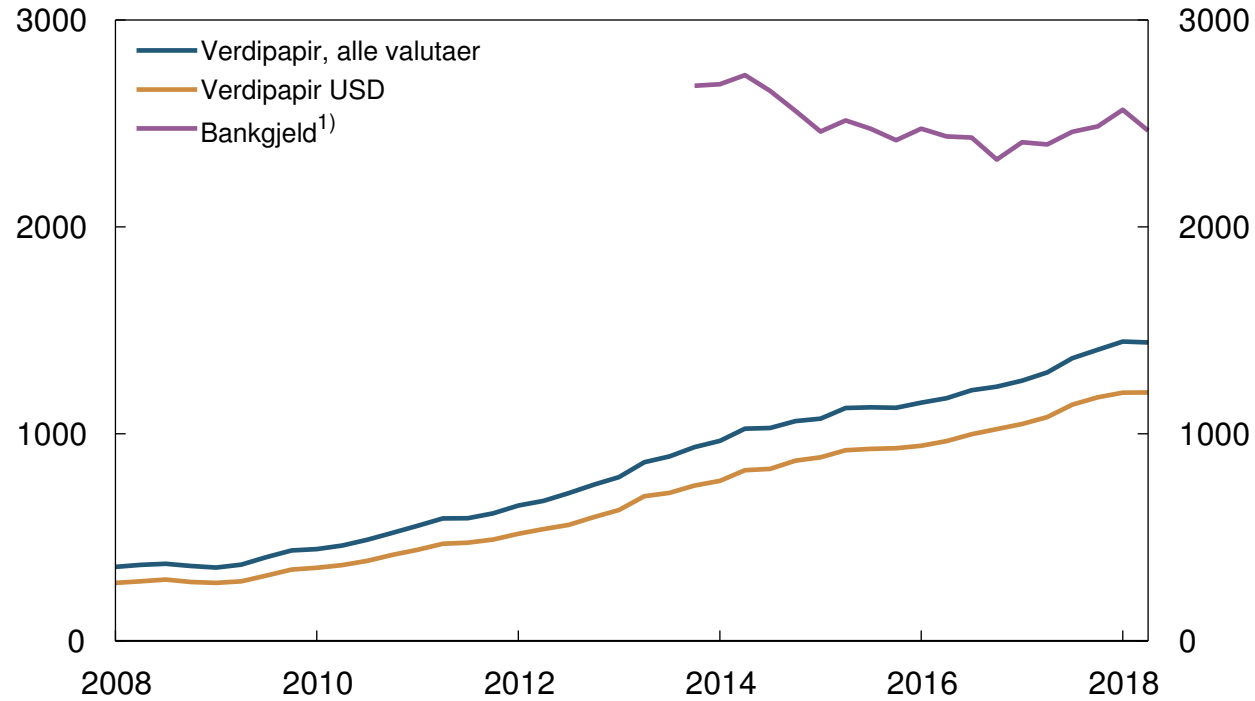
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 5.1 Risikopåslag ikke-finansielle foretak.
Basispunkter. 1. januar 2015 – 7. desember 2018

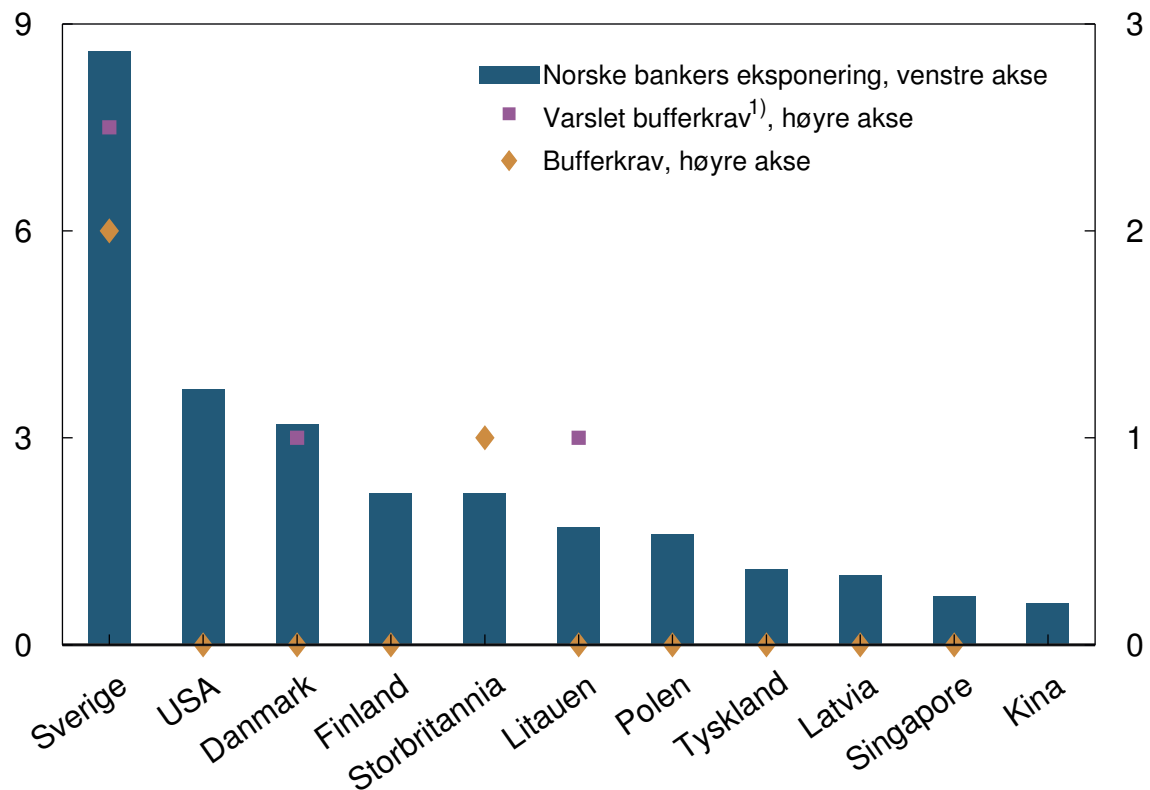
Kilde: Thomson Reuters

Figur 5.2 Internasjonal bank- og verdipapirgjeld til ikke-finansielle foretak i fremvoksende økonomier. Milliarder USD. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2018

1) Inneholder også tall for husholdningenes gjeld til internasjonale banker.
Kilde: BIS

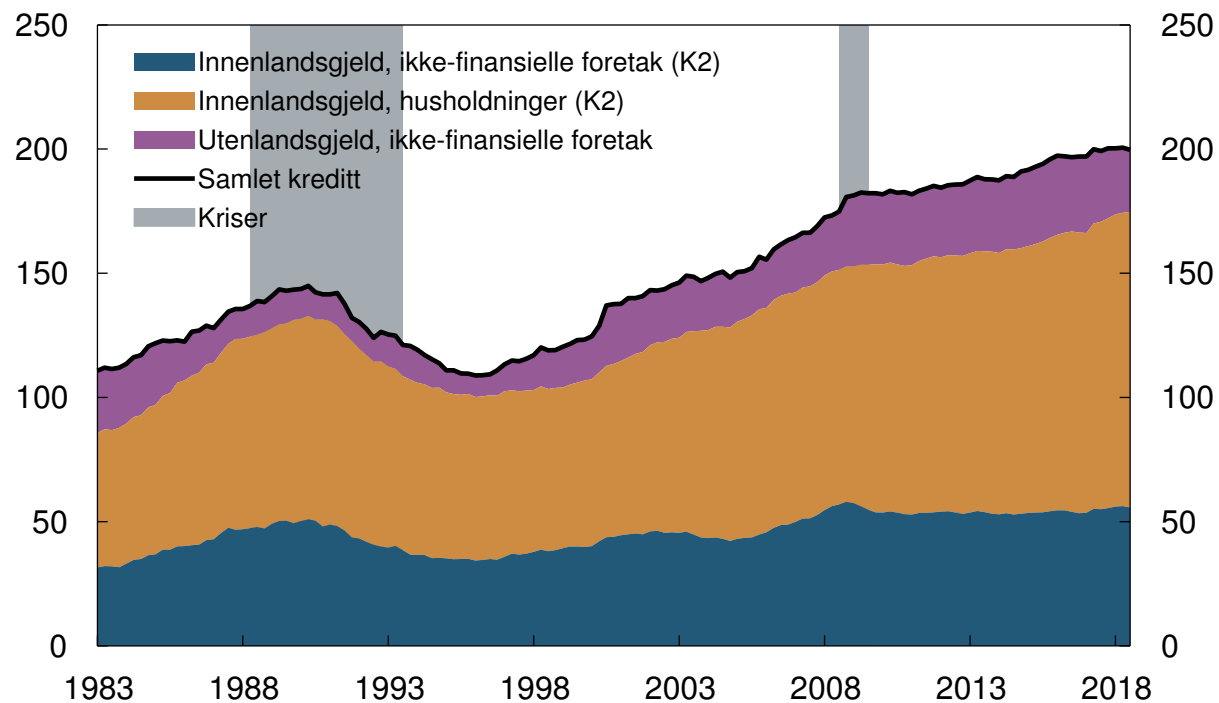
Figur 5.3 Krav til motsyklisk kapitalbuffer i utvalgte land og norske bankers eksponering i disse landene. Andel av beregningsgrunnlag. Prosent. Gjennomsnittlige eksponeringer fra 3. kv. 2016 til 3. kvartal 2018

1) I Sverige øker kravet fra 19. september 2019, i Danmark 31. mars 2019, og i Litauen til 0,5 prosent 31. desember 2018 og deretter til 1 prosent 30. juni 2019.

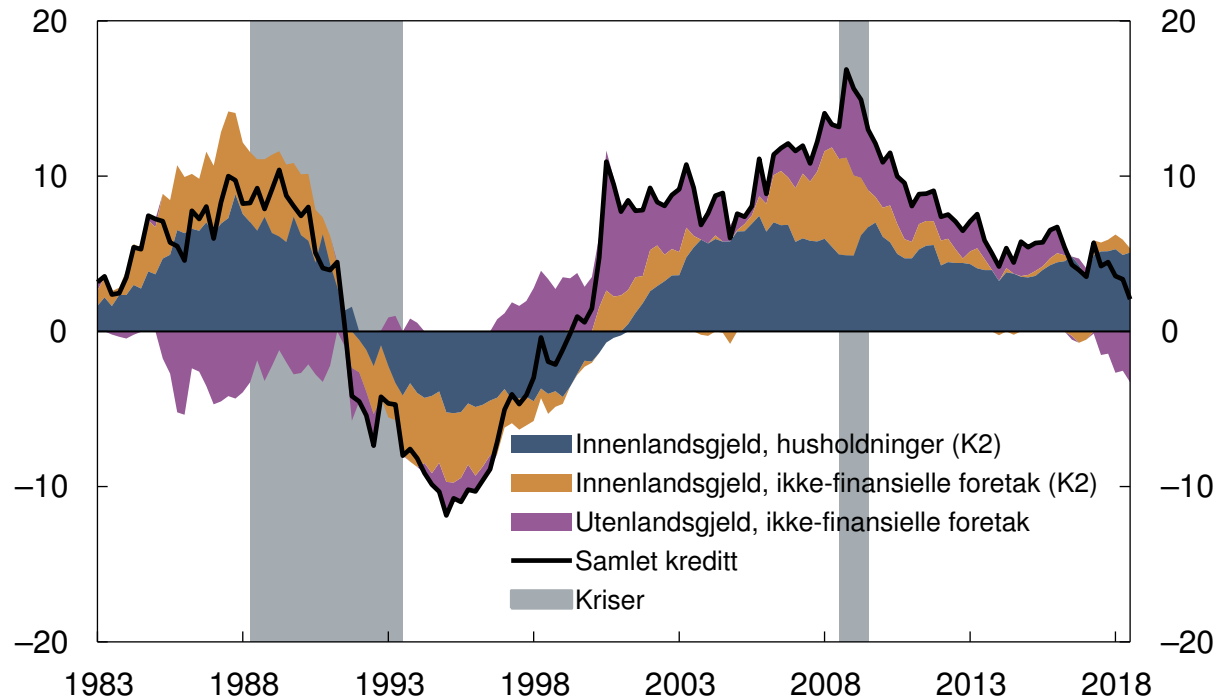
Kilder: Bank for International Settlements (BIS), det europeiske systemrisikorådet (ESRB), Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 5.4 Kreditt for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge.
Prosent. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

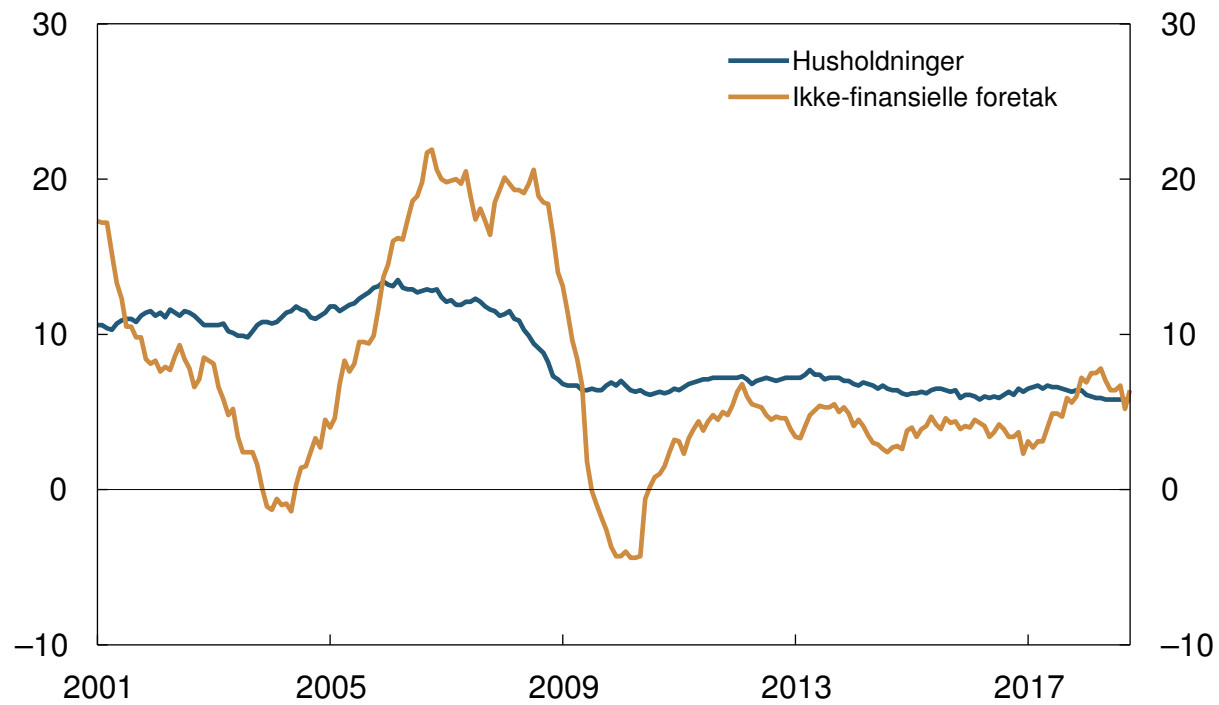
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.5 Dekomponert kredittgap.¹⁾ Kreditt for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

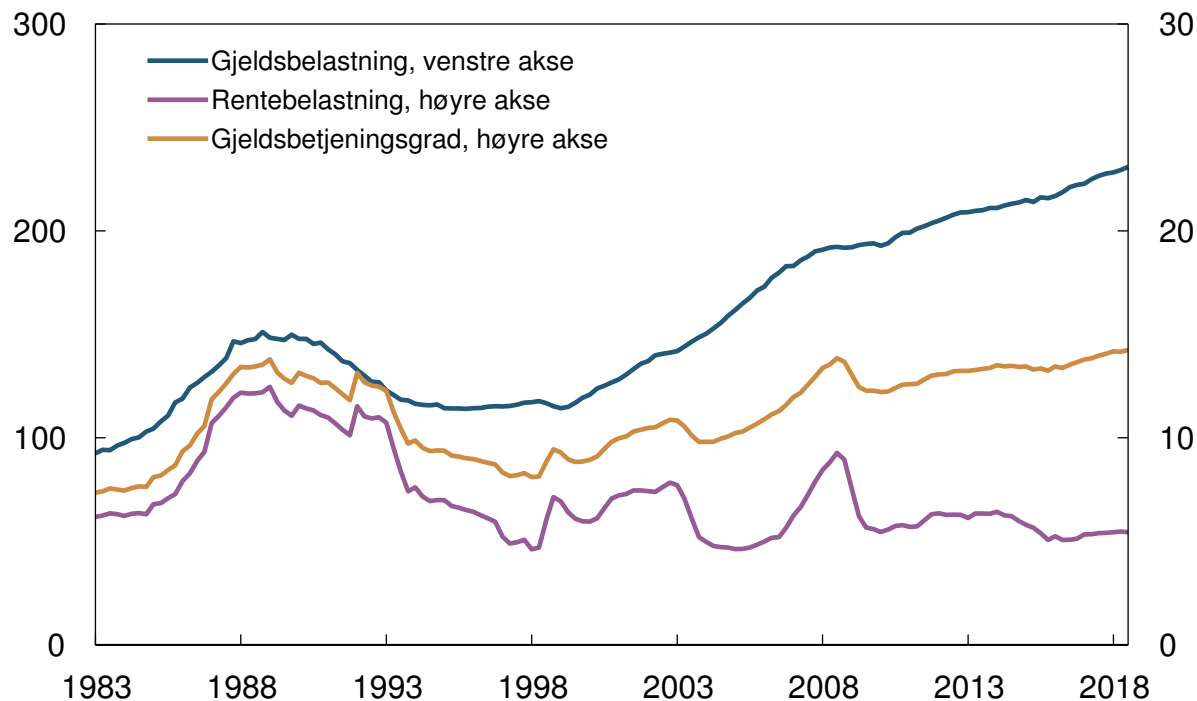
1) Beregnet som avvik fra trend. Trenden er anslått ved ensidig, utvidet HP-filter med lambda = 400 000. HP-filteret er beregnet på data utvidet med en enkel prognose.
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.6 Innenlandsk kreditt til husholdninger og ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2001 – oktober 2018

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.7 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾, gjeldsbetjeningsgrad²⁾ og rentebelastning³⁾. Prosent. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

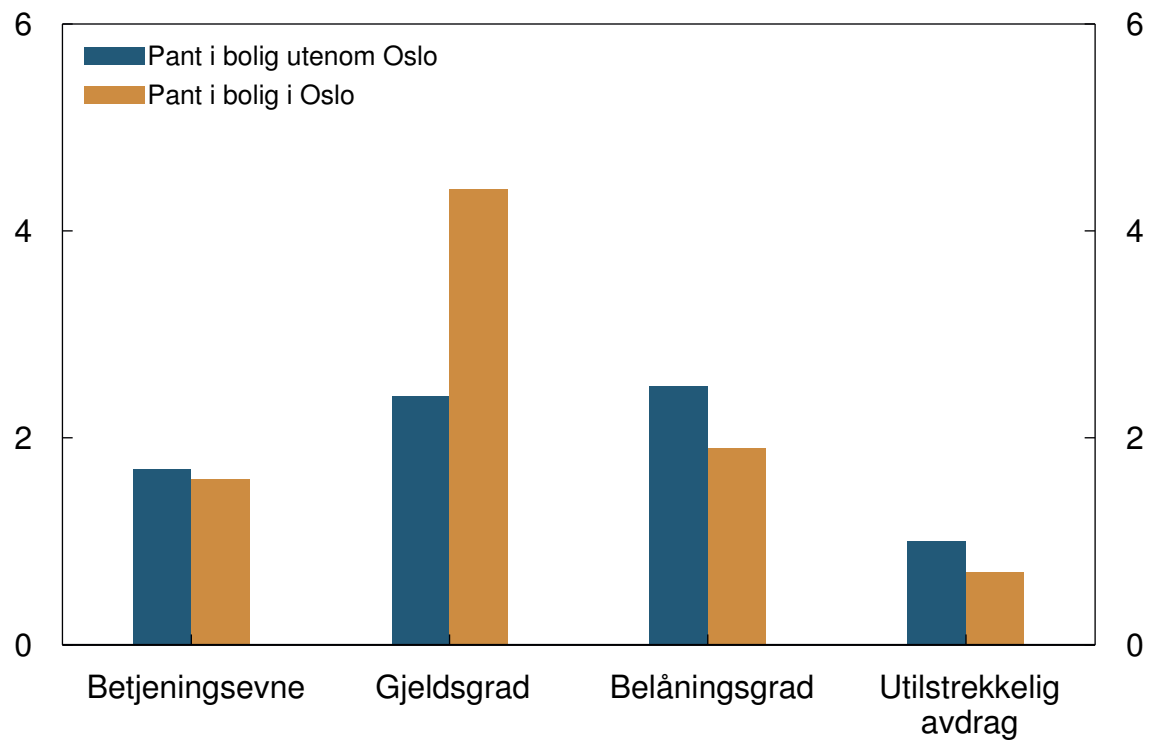
1) Gjeldsbelastning er lånegjeld i prosent av disponibel inntekt. Disponibel inntekt er korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte i 1. kv. 2000 – 4. kv. 2005 og nedsettelse av egenkapital i 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012. For 1. kv. 2015 – 3. kv. 2018 benyttes veksten i disponibel inntekt uten aksjeutbytte.

2) Gjeldsbetjeningsgrad er renteutgifter og anslått avdrag på lånegjelden med 18 års nedbetalingstid som andel av summen av disponibel inntekt og renteutgifter.

3) Rentebelastning er renteutgifter som andel av summen av disponibel inntekt og renteutgifter.

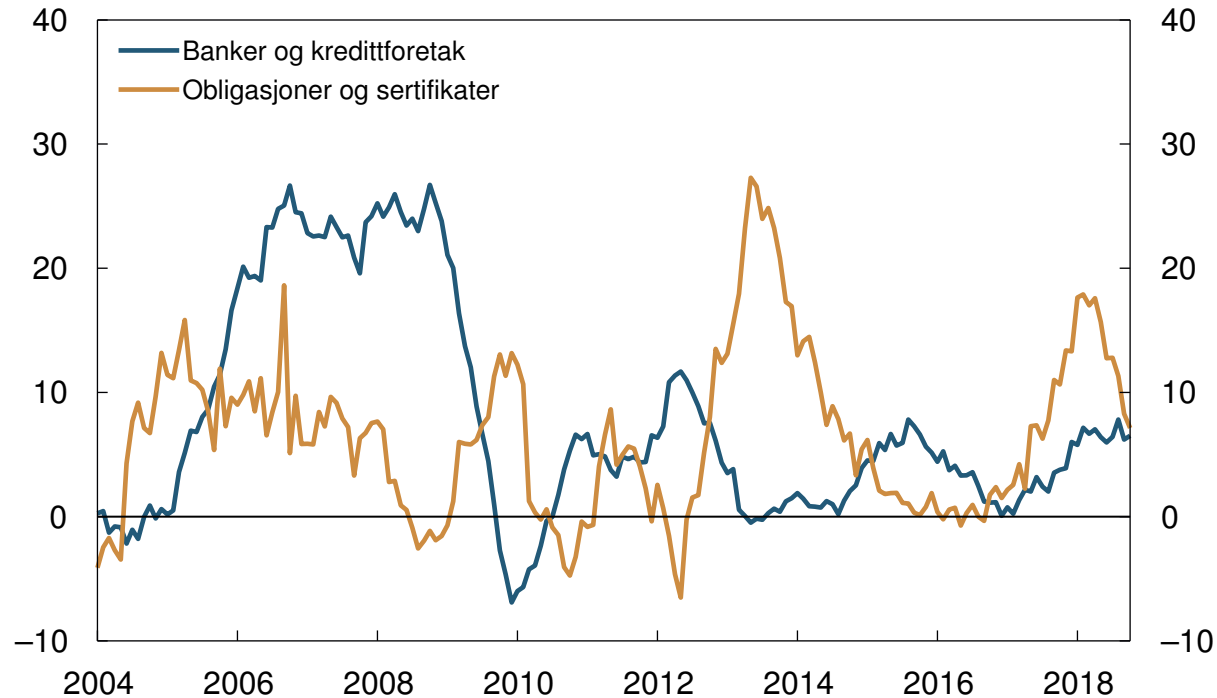
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.8 Andel nye utlån med avvik fra de enkelte kravene i boliglånsforskriften. Prosent av lånebeløp. 3. kv. 2018

Kilde: Finanstilsynets boliglånsundersøkelse

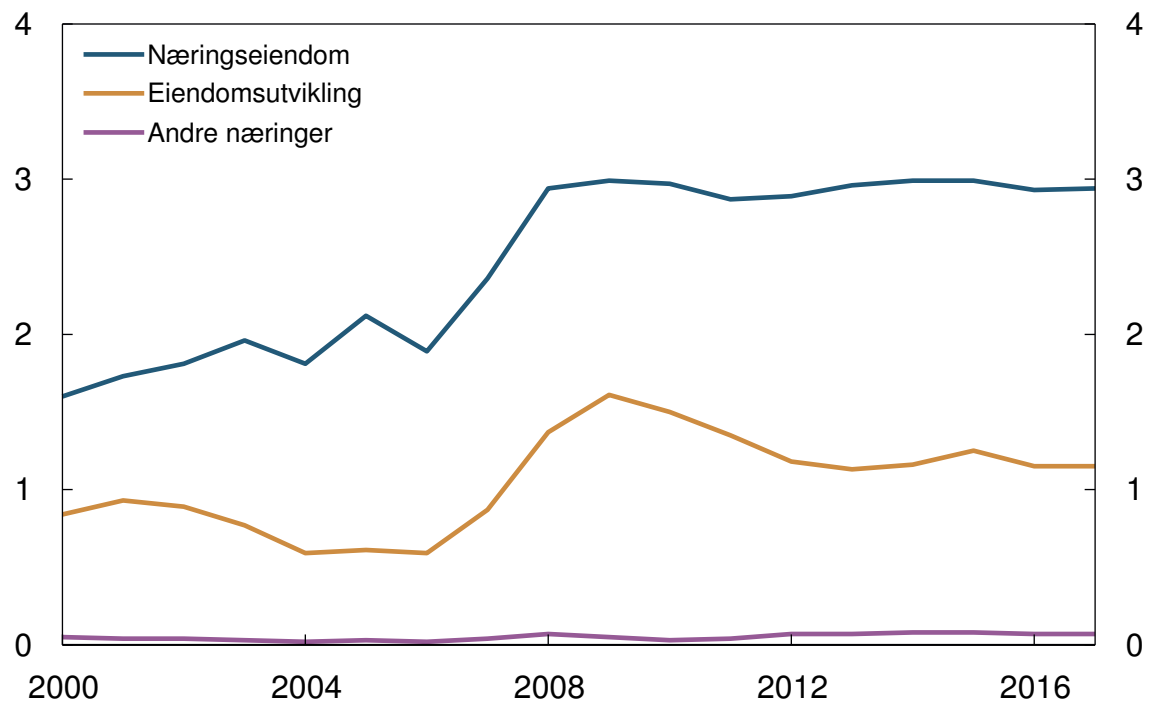
Figur 5.9 Kreditt fra utvalgte finansieringskilder til ikke-finansielle foretak.
Tolv månedersvekst i beholdning.¹⁾ Januar 2004 – oktober 2018

1) Beholdninger er ikke justert for valutakurssvingninger og omvurderinger. SSB har lagt om kredittstatistikken fra og med januar 2018. Serien for obligasjoner og sertifikater er bruddjustert. Serien for banker og kredittforetak er ikke justert for denne omleggingen. I tillegg er gjelden til bompengeselskapene tatt ut fra januar 2018. Dette bruddet er også bruddjustert i figuren.

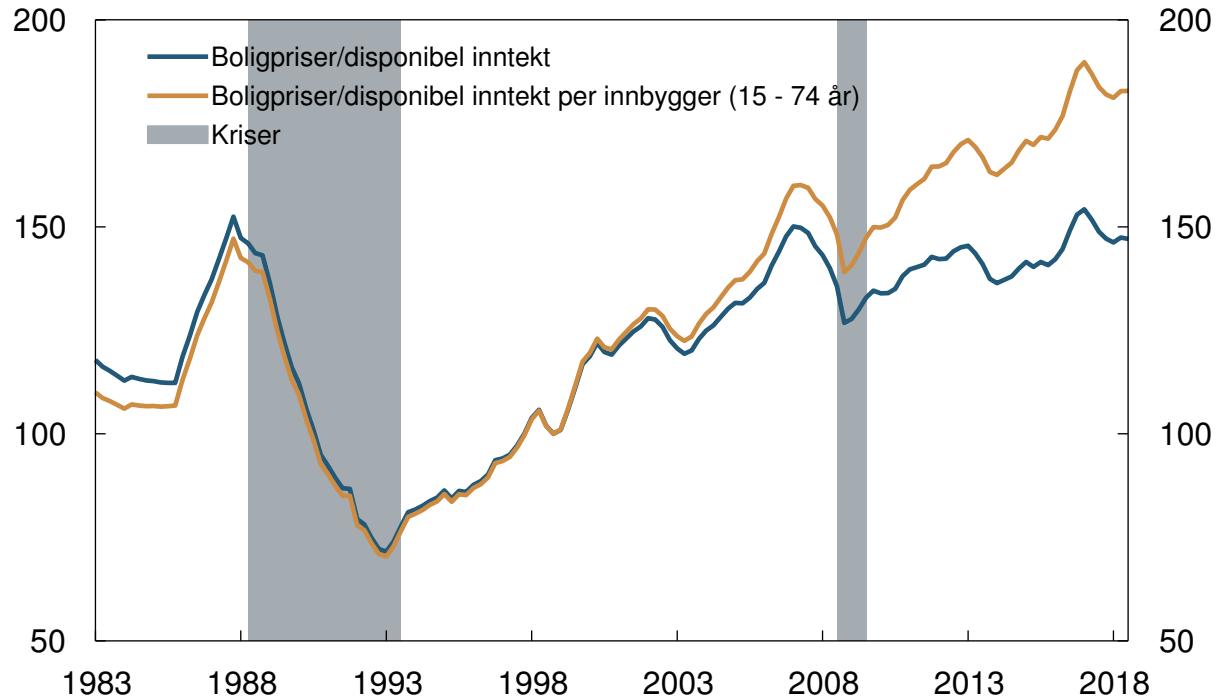
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.10 Netto effekt av 1 prosentenhet høyere rente som andel av omsetning. Prosent. 2000 – 2017

Kilde: Norges Bank

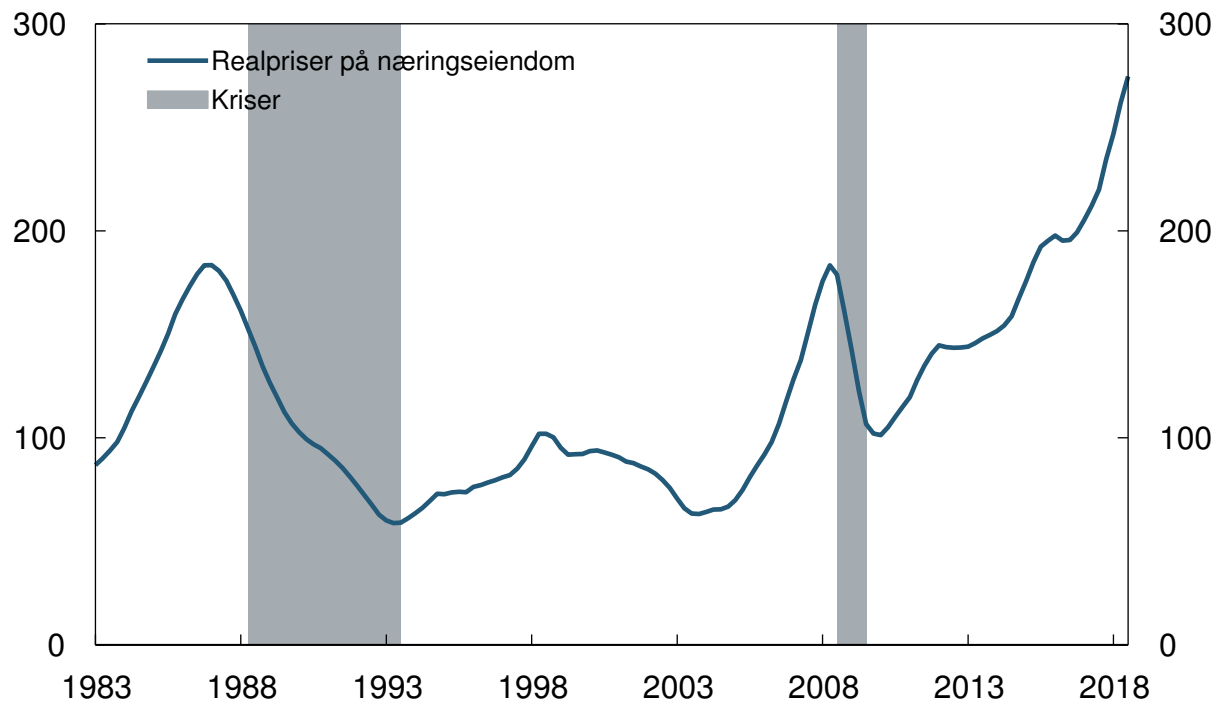
Figur 5.11 Boligpriser i forhold til disponibel inntekt¹⁾.
Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

1) Disponibel inntekt er korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte i 1. kv. 2000 – 4. kv. 2005 og nedsettelse av egenkapital i 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012. For 1. kv. 2015 – 3. kv. 2018 benyttes veksten i disponibel inntekt uten aksjeutbytte.

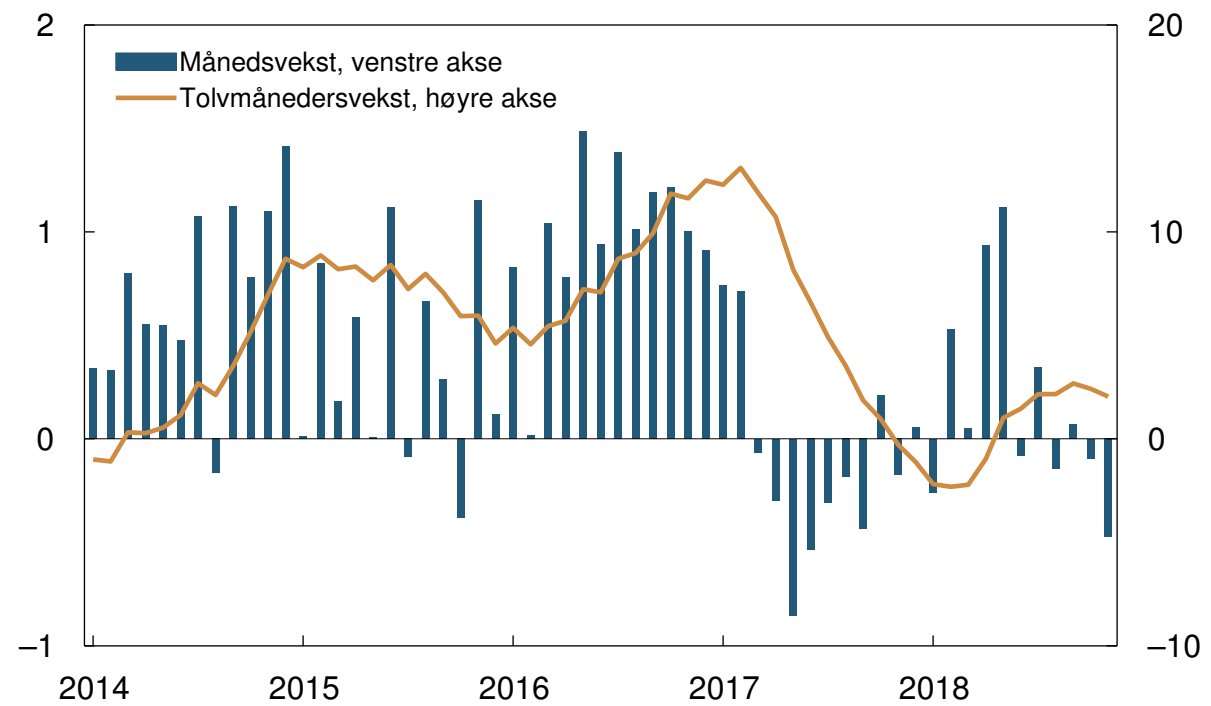
Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.12 Realpriser på næringseiendom.¹⁾
Indeks. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

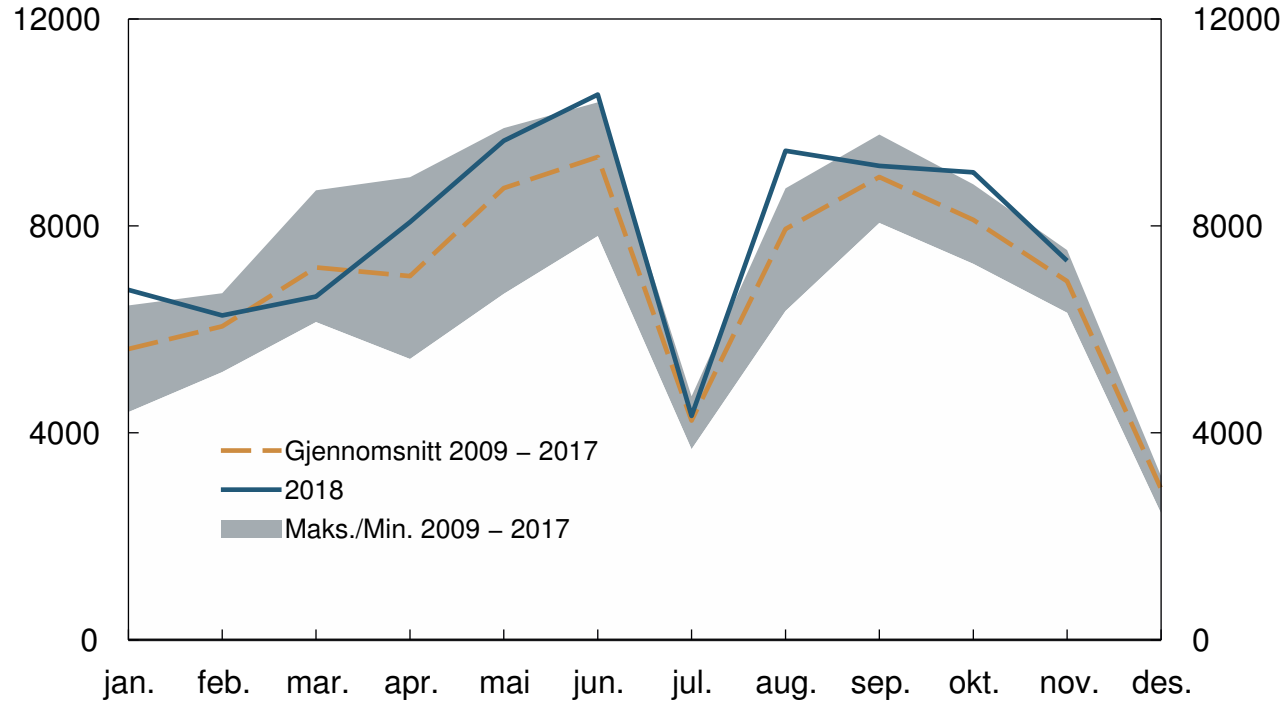
1) Beregnede reelle salgspriser per kvadratmeter på de mest attraktive kontorlokalene i Oslo. Deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge. Gjennomsnittlig salgspris siste fire kvartaler.
Kilder: CBRE, Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.13 Boligpriser. Tolvmånedersvekst og sesongjustert månedsvekst. Prosent. Januar 2014 – november 2018

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

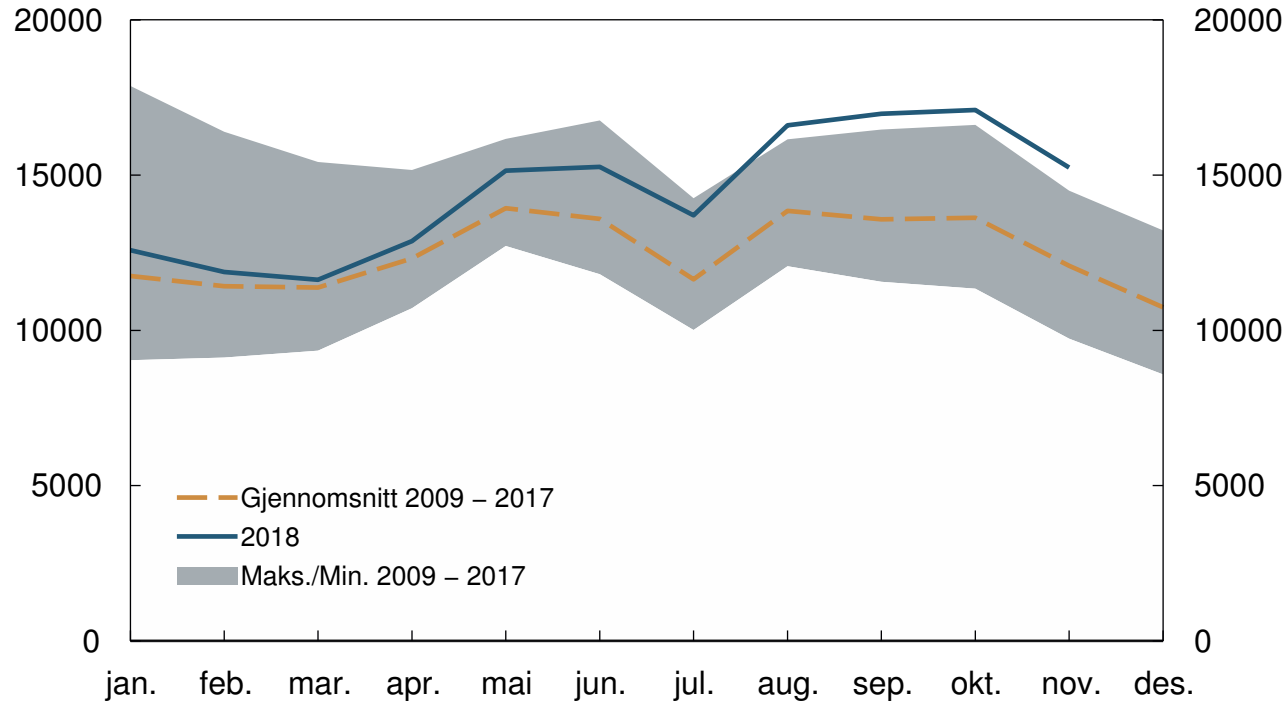
Figur 5.14 Omsetning av brukte boliger. Antall. Januar 2018 – november 2018

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 5.15 Antall usolgte bruktboliger.

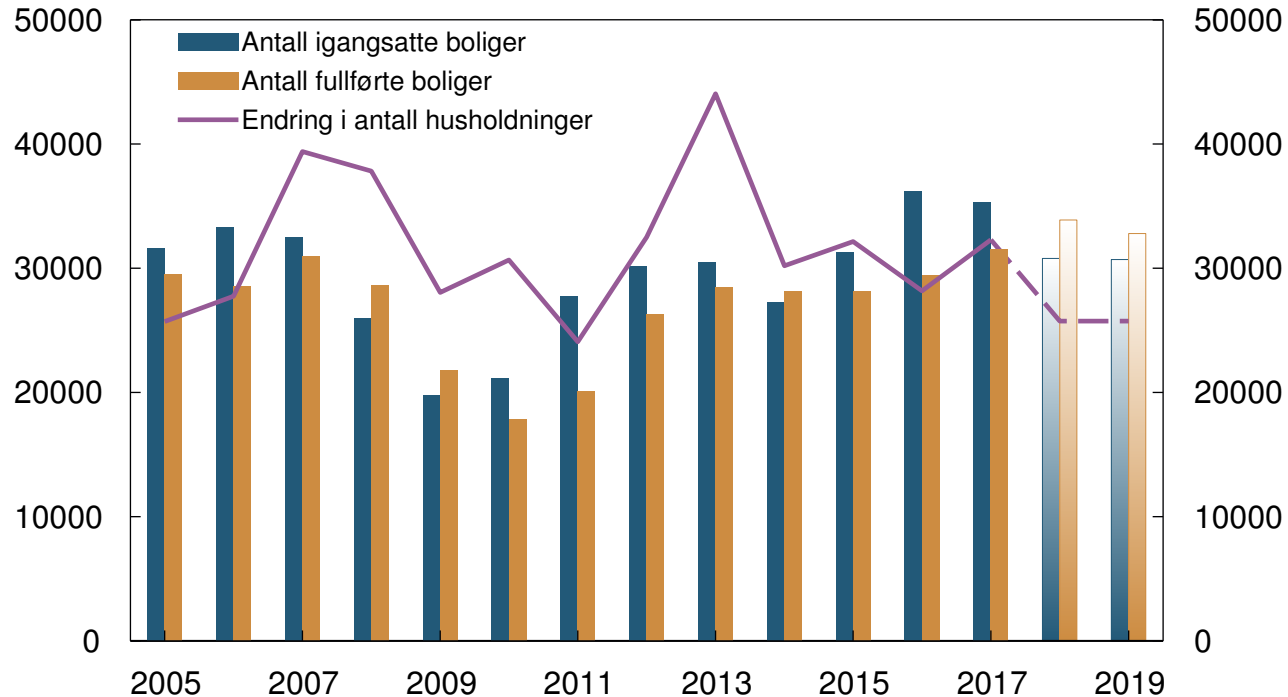
Beholdning av usolgte boliger ved utgangen av måneden. Januar 2018 – november 2018

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 5.16 Igangsetting og husholdningsvekst.

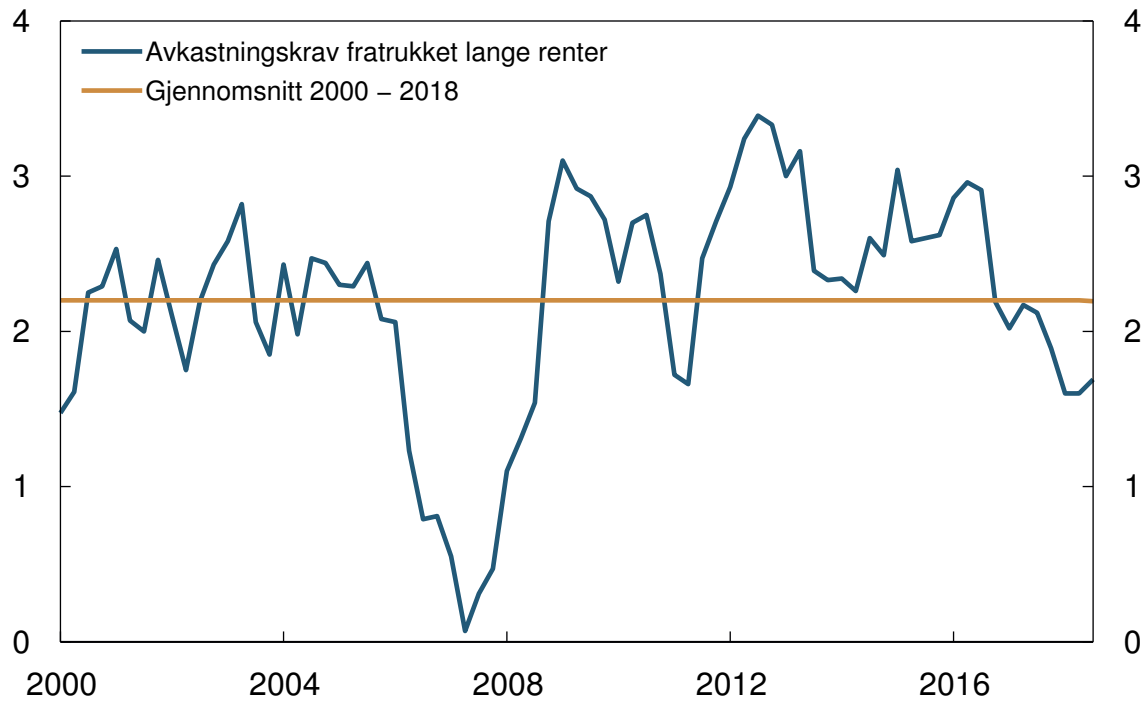
Igangsettinger, fullførte boliger og årlig husholdningsendring. 2005 – 2019¹⁾

1) Anslag for 2018 og 2019 (stiplet og gradert). Anslag for husholdningsvekst er basert på befolkningsfremskrivinger fra SBB og endring i antall personer per husholdning de tre siste årene.

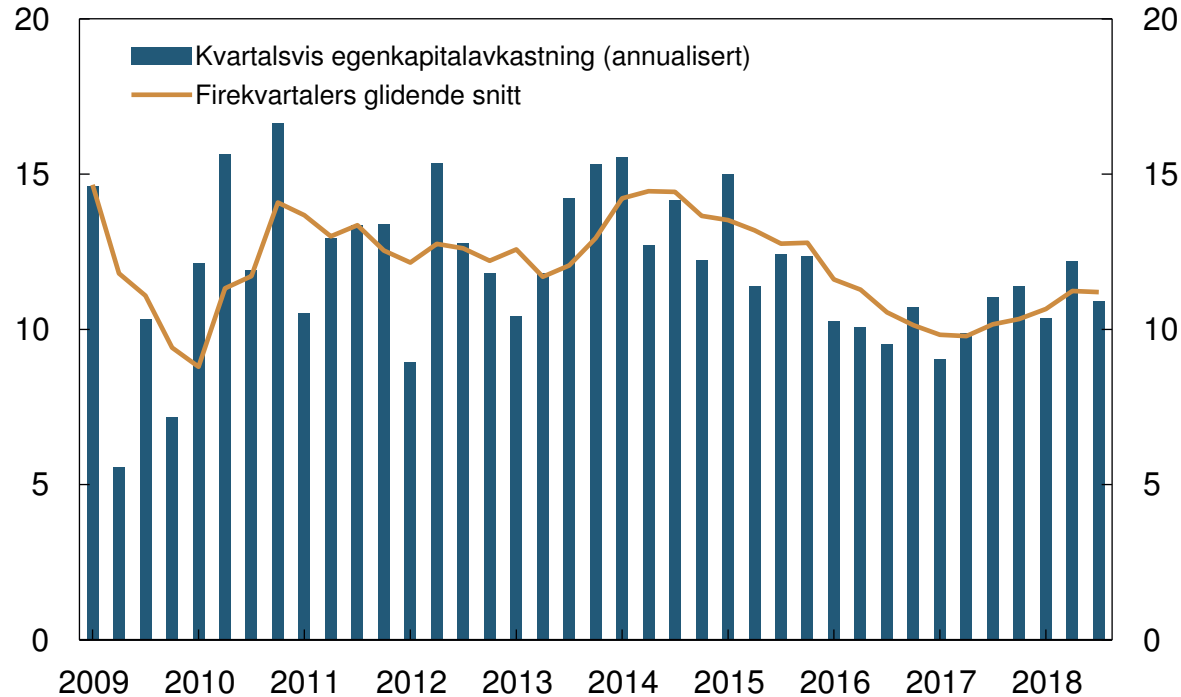
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.17 Avkastningskrav for de mest attraktive kontorlokalene i Oslo fratrukket lange renter¹⁾. Prosent. 1. kv. 2000 – 3. kv. 2018

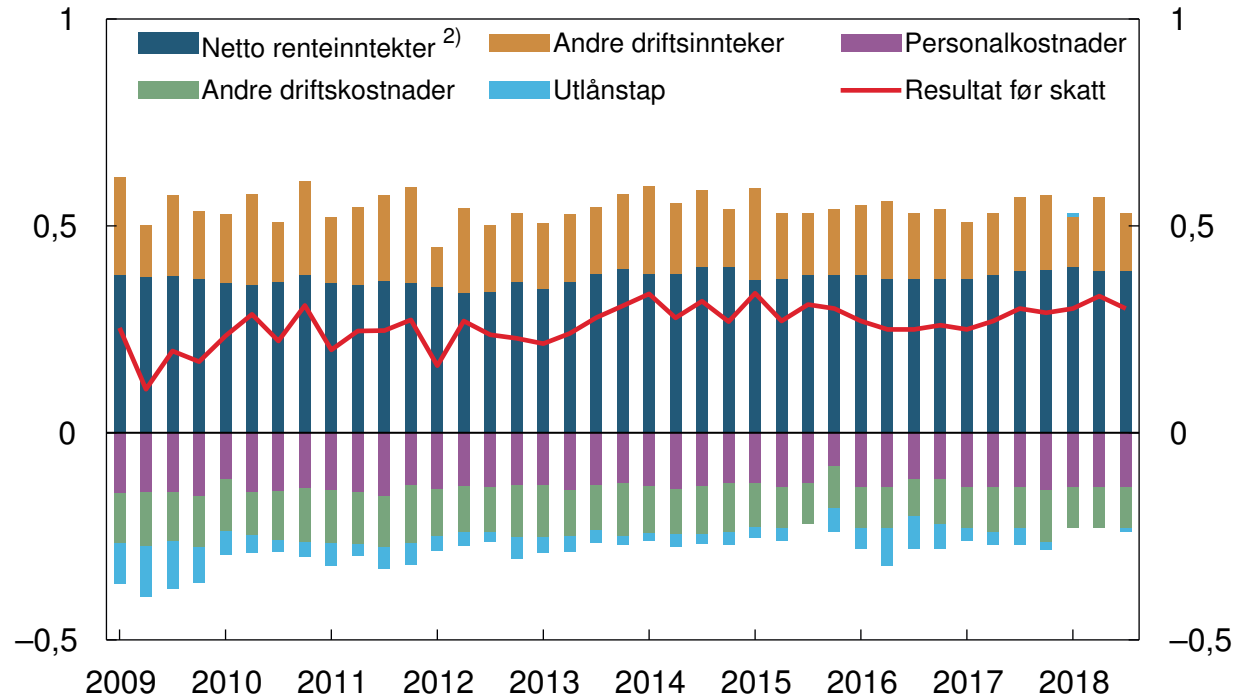
1) Som mål på lange renter benyttes tiårs statsrenter.
Kilder: CBRE, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 5.18 Egenkapitalavkastning i store norske banker¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2009 – 3. kv. 2018

1) DNB Bank, Nordea Bank Norge (til og med fjerde kvartal 2016), Sparebanken Vest, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Sør (fra første kvartal 2014) og SpareBank 1 Østlandet (fra tredje kvartal 2016).
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 5.19 Dekomponert resultatutvikling i store norske banker¹⁾.
 Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. 1. kv. 2009 – 3. kv. 2018

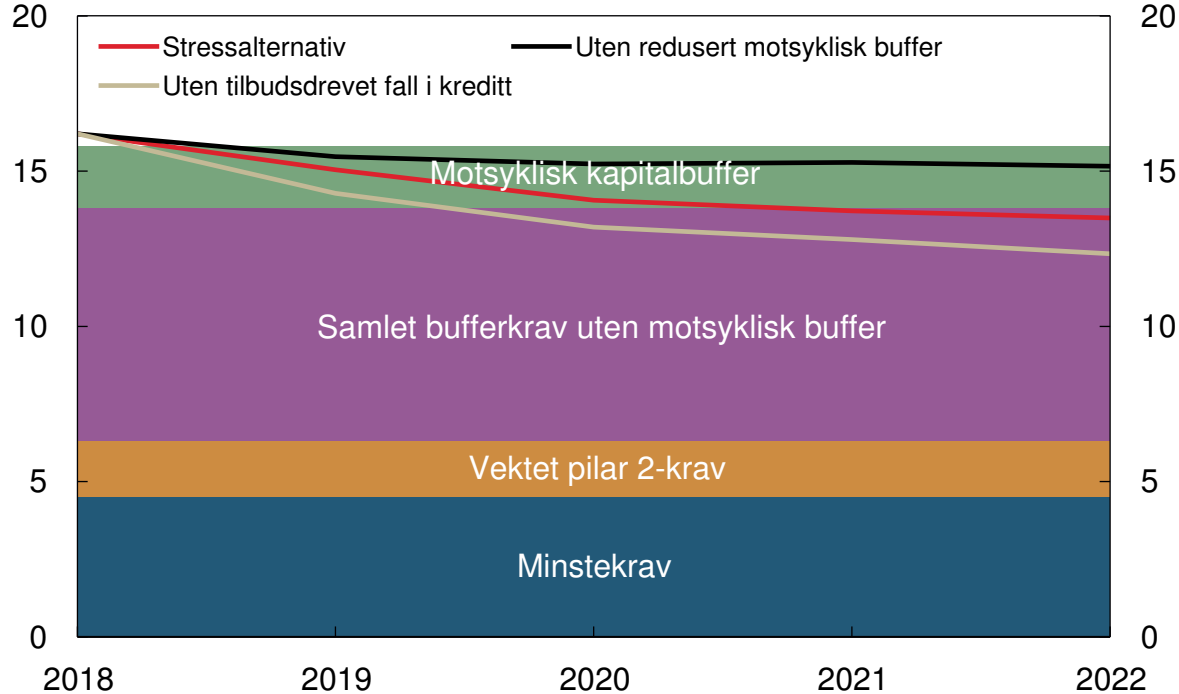

1) DNB Bank, Nordea Bank Norge (til og med fjerde kvartal 2016), Sparebanken Vest, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Sør (fra første kvartal 2014) og SpareBank 1 Østlandet (fra tredje kvartal 2016).

2) Provisjonsinntekter fra deleide kredittforetak i SpareBank 1-alliansen er omklassifisert fra andre driftsinntekter til netto renteinntekter.

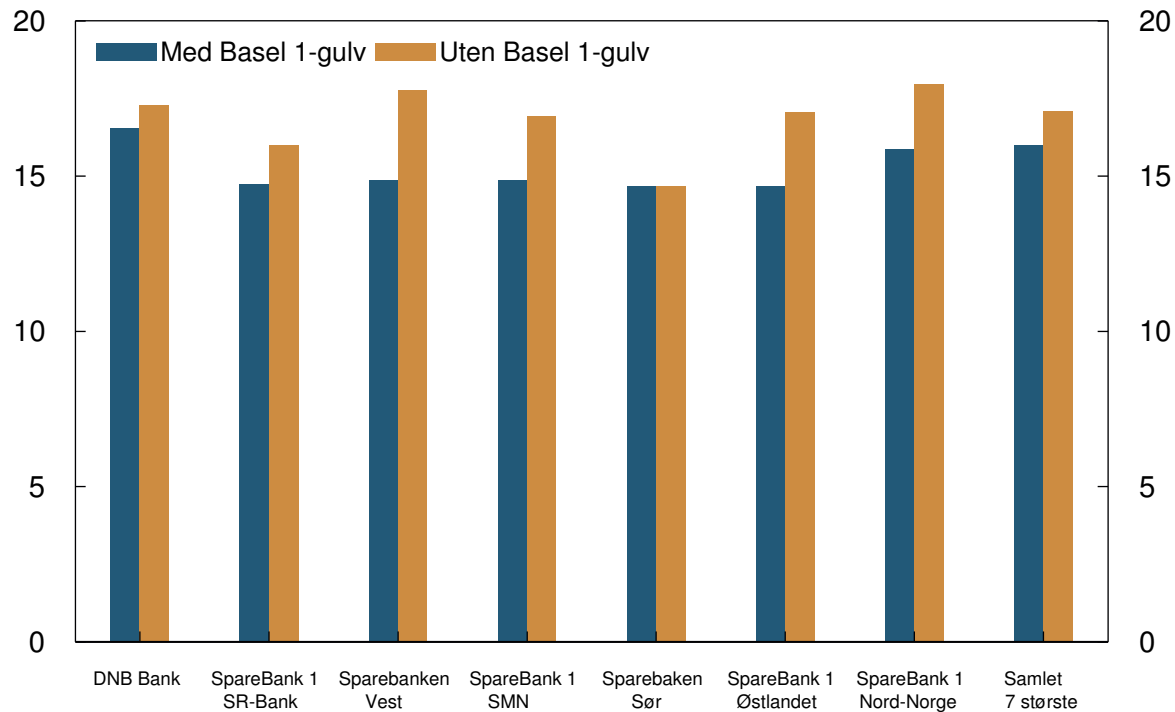
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 5.20 Ren kjernekapitaldekning og krav til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 og pilar 2¹⁾ ved ulike antakelser om makrobankens tilpasning. Prosent. 2018 – 2022

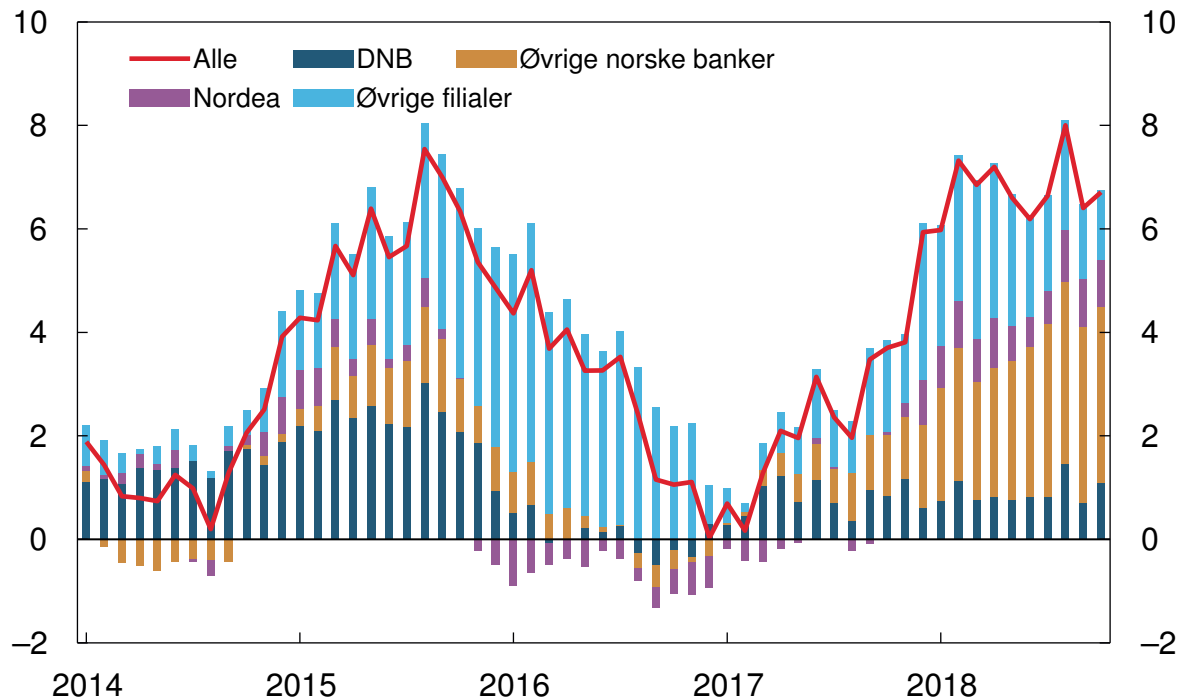
1) Pilar 2-krav til stresstestbankene er vektet med bankenes beregningsgrunnlag.
Kilder: Finanstilsynet, SNL/S&P MI og Norges Bank

Figur 5.21 Ren kjernekapitaldekning¹⁾ med og uten overgangsregel.
Største norskeide bankkonsern. Prosent. 3. kv. 2018

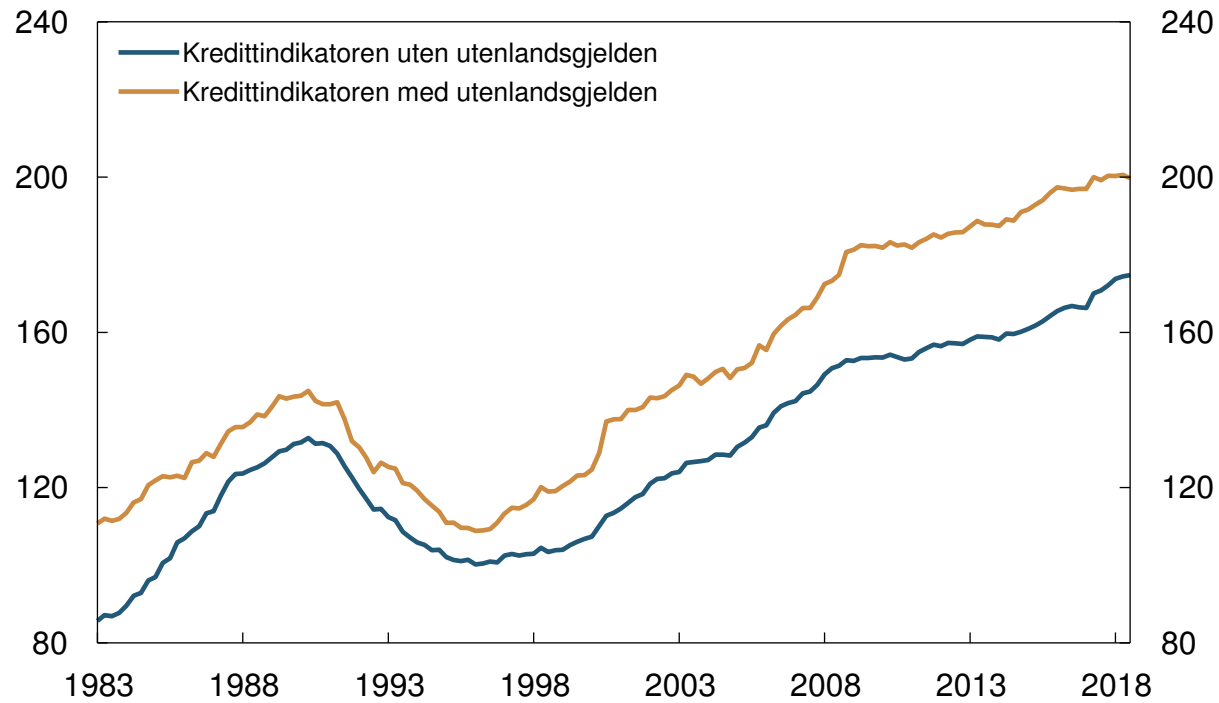
1) Inkludert 50 prosent av resultatet hittil i år.
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 5.22 Kreditt til norske foretak fra ulike bankgrupper. Ulike bankgruppers bidrag til tolv månedersveksten. Prosent. Januar 2014 – oktober 2018

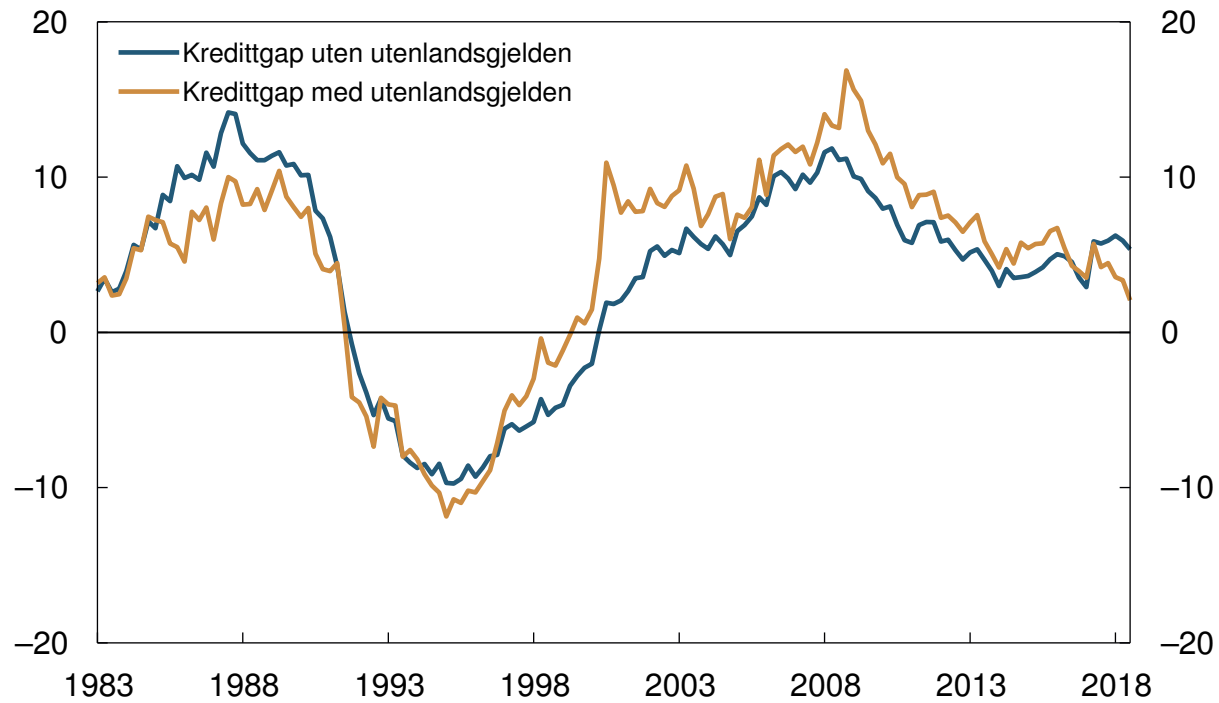
Kilde: Norges Bank

Figur 5.23 Kredittindikatoren. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

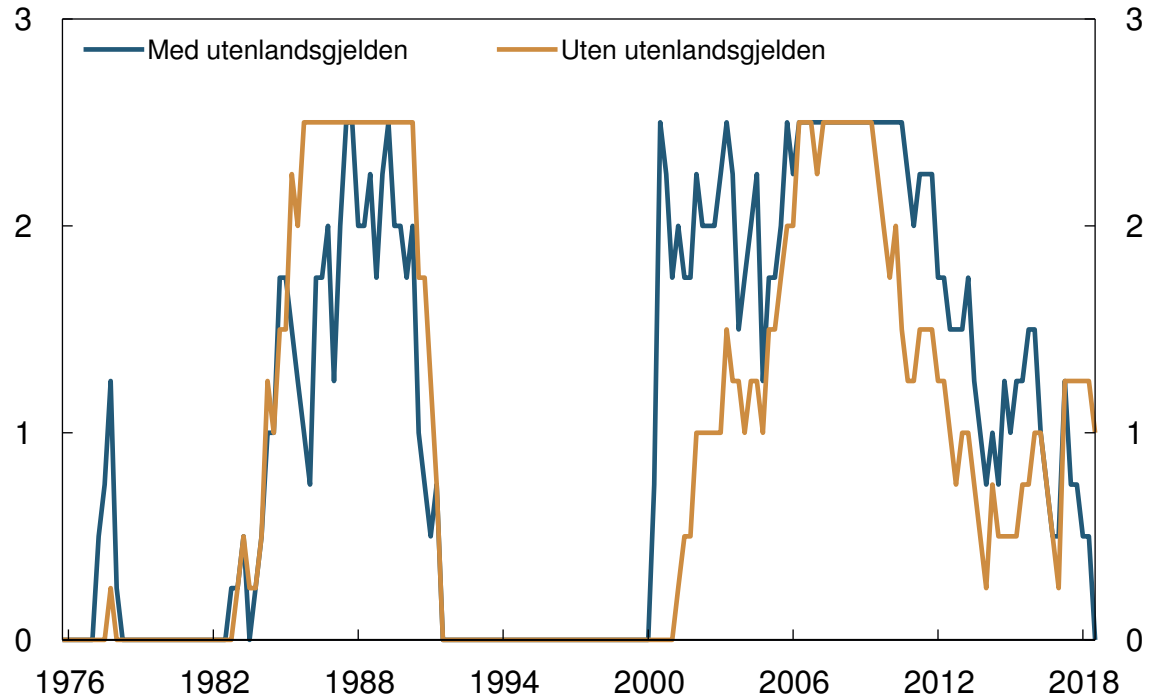
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.24 Kredittgap. Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 3. kv. 2018

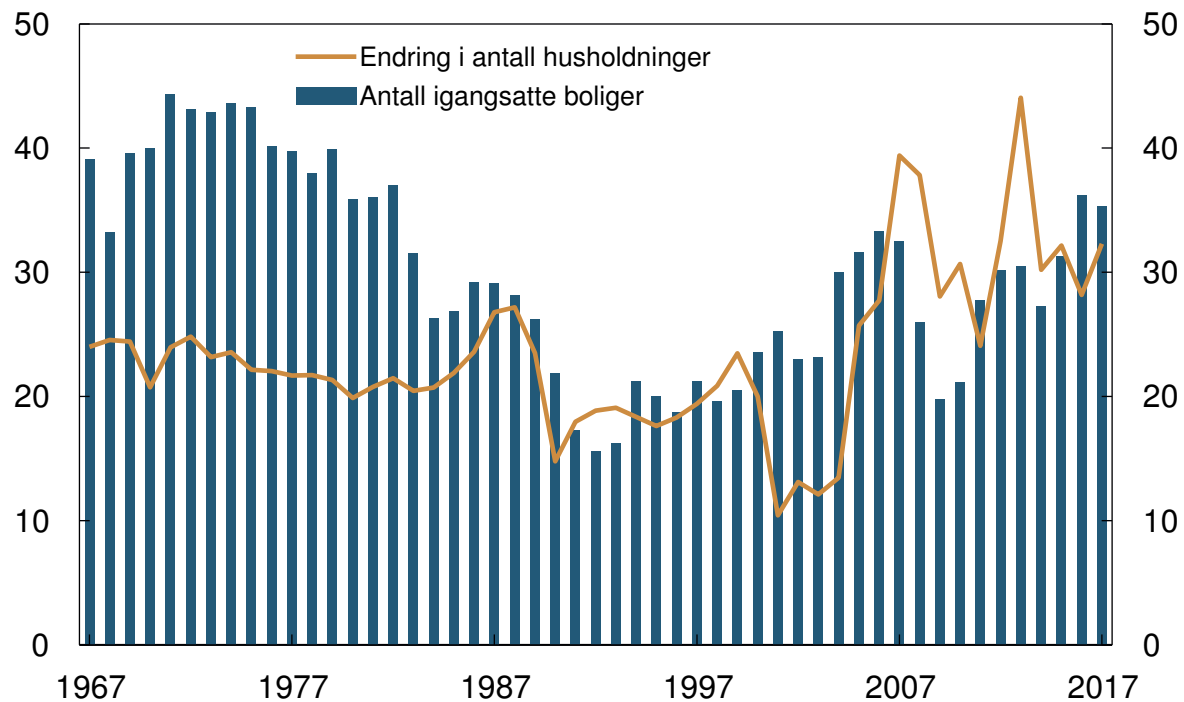
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.25 Bufferguiden. Prosentenheter. 4. kv. 1975 – 3. kv. 2018

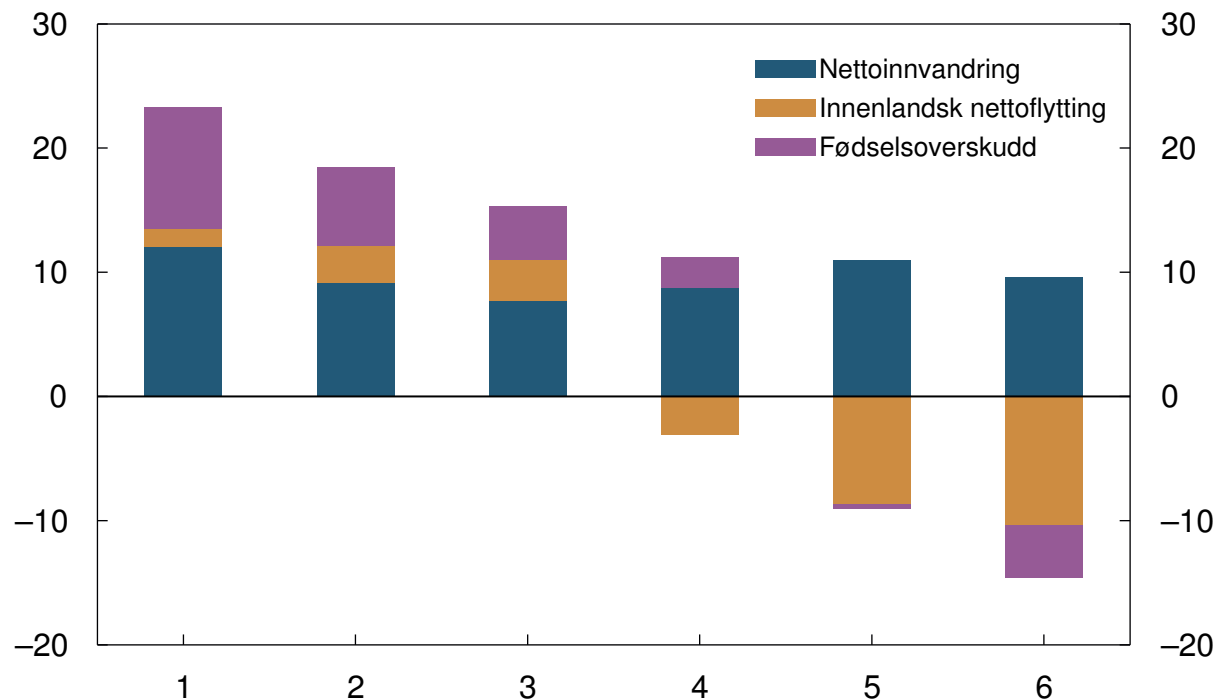
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.26 Antall igangsatte boliger og endring i antall husholdninger.
I tusen. 1967 – 2017

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

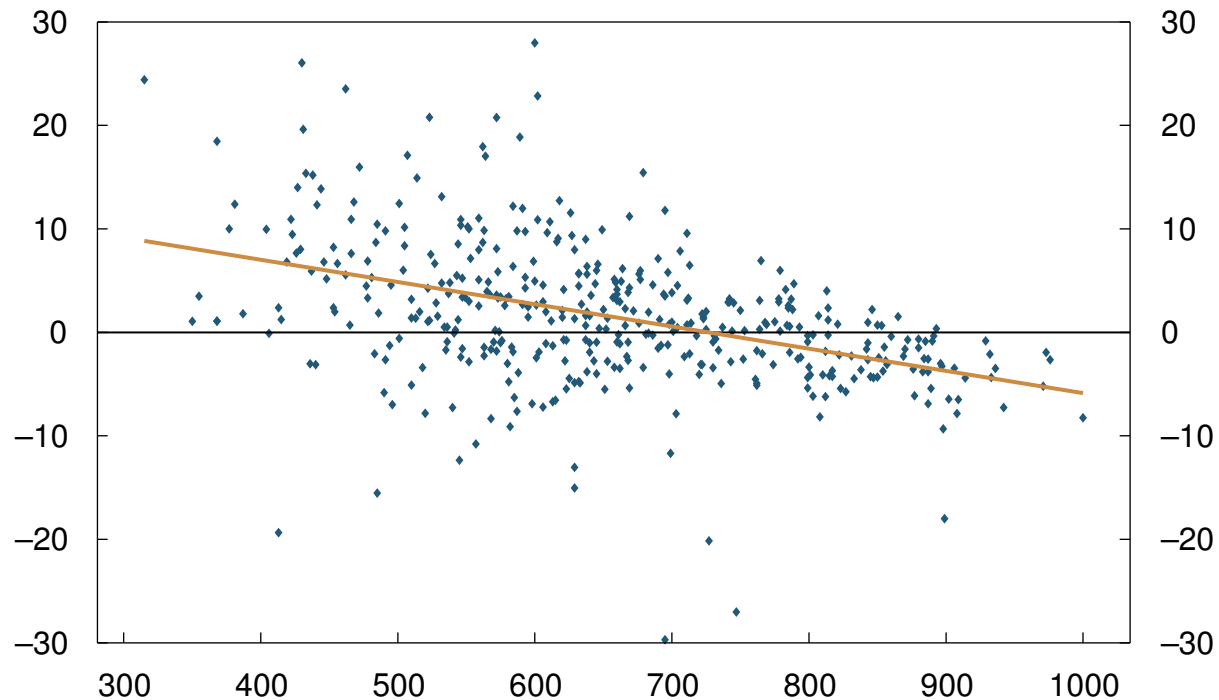
Figur 5.27 Bidrag til samlet befolkningsvekst for perioden 2005 til 2017 etter kommuners sentralitetsklasse¹⁾. I prosent av sentralitetsklassenes befolkning ved utgangen av 2005

1) Kommunene grupperes med utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås sentralitetsindeks, hvor de mest sentrale kommunene er i klasse 1, mens de minst sentrale kommunene er i klasse 6.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.28 Byggeoverskudd¹⁾ for perioden 2005 til 2017 i prosent av antall husholdninger ved utgangen av 2005 (vertikal akse). Etter kommuners sentralitet²⁾ (horisontal akse)

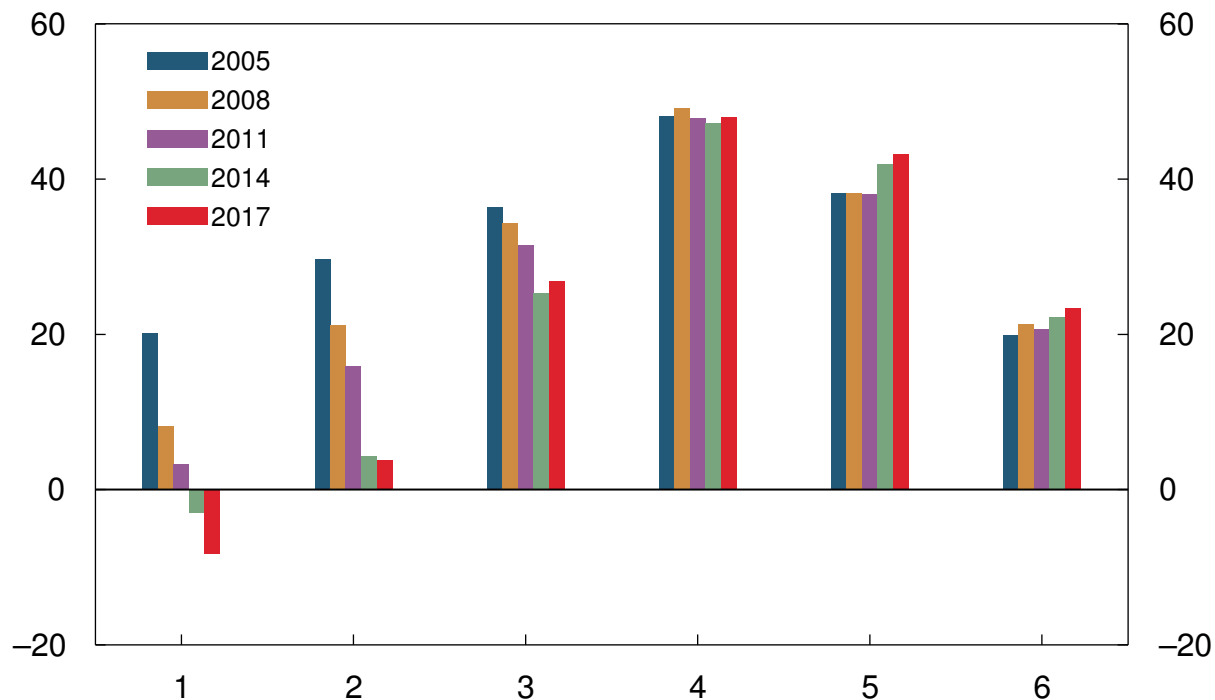

1) Vekst i antall boliger minus vekst i antall husholdninger.

2) Statistisk sentralbyrås sentralitetsindeks, hvor kommuner rangeres etter befolkningens avstand til arbeidsplasser og ulike typer varer og tjenester, der høyere tall uttrykker mer sentralitet.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

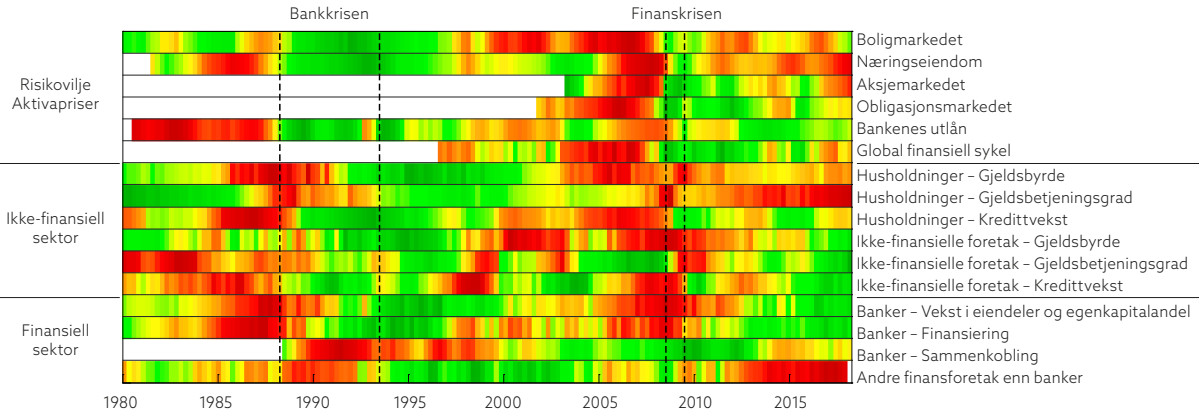
Figur 5.29 Ubebodde boliger¹⁾ etter kommuners sentralitetsklasse²⁾. I tusen

1) Differanse mellom antall boliger og antall husholdninger

2) Kommunene grupperes med utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås sentralitetsindeks, hvor de mest sentrale kommunene er i klasse 1, mens de minst sentrale kommunene er i klasse 6.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Kilder: BIS, Bloomberg, CBRE, Dagens Næringsliv, DNB Markets, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), OECD, OPAK, Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank